

Årsredovisning 2022

Arboga
kommun

BILDER FRÅN VERKSAMHETSÅRET

Fastställt av kommunfullmäktige 2023-04-20 §

© Arboga kommun 2023
Box 45
732 21 Arboga
Telefon: 0589-870 00
Organisationsnummer: 212000-2122
Besöksadress: Smedjegatan 5
Webbadress: www.arboga.se
E-post: arboga.kommun@arboga.se

INNEHÅLL

INLEDNING.....	4
KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE.....	5
VART GICK PENGARNA 2022?	6
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE.....	7
DEN KOMMUNALA KONCERNEN.....	8
ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING.....	9
HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE	15
FÖRVÄNTAD UTVECKLING.....	16
STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN.....	17
GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING.....	20
BALANSKRAVSRESULTAT	42
VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN	43
EKONOMISK REDOVISNING.....	45
RESULTATRÄKNING.....	46
BALANSRÄKNING	47
KASSAFLÖDESANALYS	48
NOTFÖRTECKNING	49
DRIFTRÉDOVISNING	63
INVESTERINGSREDOVISNING.....	84
REVISIONSBERÄTTELSE – NY 2022.....	86

INLEDNING

KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE

Kommunstyrelsens ordförande, Jonna Lindman, sammanfattar året som gått.

VART GICK PENGARNA

En redovisning av hur kommunens skatteintäkter och avgifter använts och intäkters och kostnaders fördelning under år 2022.

Arboga kommuns årsredovisning innehåller en övergripande information av den verksamhet som bedrivits under 2022. Den innehåller också information om kommunens ekonomiska resultat och ställning.

KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE

Jag kan nu summera ännu ett år som kommunstyrelsens ordförande i vår småstadsidyll där dåtid möter nutid.

I början på året var de värsta konsekvenserna av pandemin över, men då började det oroliga världsläget till följd av Rysslands invasion av Ukraina. Jag tror att man kommer se tillbaka på detta år som ett år där det var en stor osäkerhet. Våra medarbetare i kommunen har varit väldigt uthålliga i arbetet med pandemin och också bidragit väl i arbetet med att hjälpa människor på flykt. Trots dessa utmaningar har vi kunnat leverera våra Arbogabor en omfattande verksamhet till god kvalitet.

En ekonomi i balans är en förutsättning för att vi fortsatt ska kunna ge våra medborgare en bra verksamhet. Glädjande att samtliga nämnder och styrelsen kunde genomföra sina verksamheter under året inom de beslutade ekonomiska ramarna. Vi har haft goda ekonomiska resultat under mandatperioden, men vi kommer ha en mer ansträngd situation på sikt. Här kommer det krävas både mod, tänka nytt och prioritera.

Det är positivt att arbetslösheten i Arboga minskar. Under 2022 minskade den från 8,2 till 7,0 procent. Under året fick vi glädjande rekordhöga betyg i mätningen för service till näringslivet.

Under året minskade befolkningen i Arboga med 17 invånare och uppgick vid årsskiftet 2022/2023 till 14 083 invånare. I likhet med många kommuner hade vi låga födelsetal. Det är bra att den positiva trenden med inflyttning fortsätter.

Det är viktigt att vi gör Arboga attraktivt att bo och verka i. Tecken på det attraktiva Arboga är att det är stor efterfrågan på småhustomter och att det fanns stort intresse för de 40 lägenheter som blev klara för inflyttning under året i centrum. För att kunna fortsätta växa behövs ytterligare bostäder.

Viktigt för kommunens utveckling är att vi har bra verksamhetsfastigheter. Under året invigde

vi en ny förskola och vi beslutade också om en helt ny grundskola, ett gruppboende och ytterligare platser i äldreboende.

Det är viktigt att även ha en beredskap för etablering av handel och industri. Vi har skapat ytterligare tomter i området Handelsplats Sätra. Vårt geografiska läge och fina miljö tillsammans med goda kommunikationsmöjligheter erbjuder spännande lösningar för företagsetableringar.

År 2022 var sista året på mandatperioden. I vårt politiska samarbete, P7, har vi åstadkommit mycket bra. Ett axplock är att vi har byggt nya förskolor, äldreboende och gruppboende. Vi har renoverat Herrgårdsbron, förstärkt vårt fastighetsunderhåll, vi har en ekonomi i balans, har ett bra företagsklimat, arbetslösheten har sjunkit, flera nya bostadsområden och nya tomter för etablering av handel och industri har kommit till.

Vid det allmänna valet i september fick jag fortsatt förtroende som kommunstyrelsens ordförande. Det är jag stolt över och ska fortsätta utveckla Arboga, där nästa stora projekt är en ny grundskola. På kort sikt har vi ekonomiska utmaningar men jag tror på Arbogas framtid och att vi ska uppnå **Arbogas vision – en plats för inspiration.**

Jonna Lindman, Kommunstyrelsens ordförande (M)

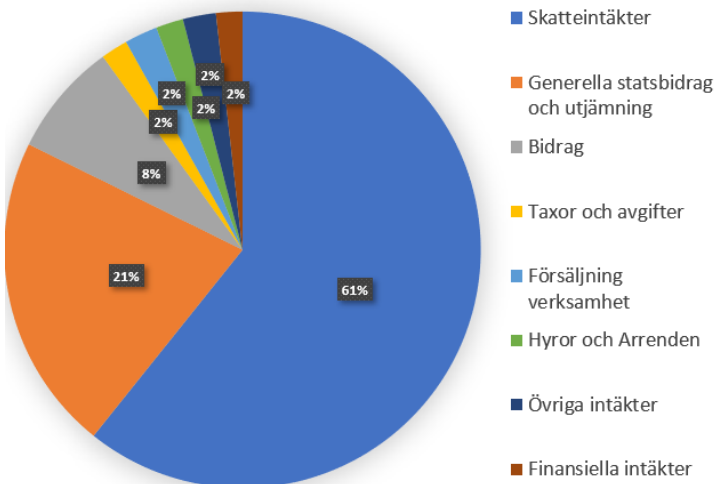
VART GICK PENGARNA 2022?

100 kr i skatt till kommunen användes på följande sätt (2021 RS inte klar)

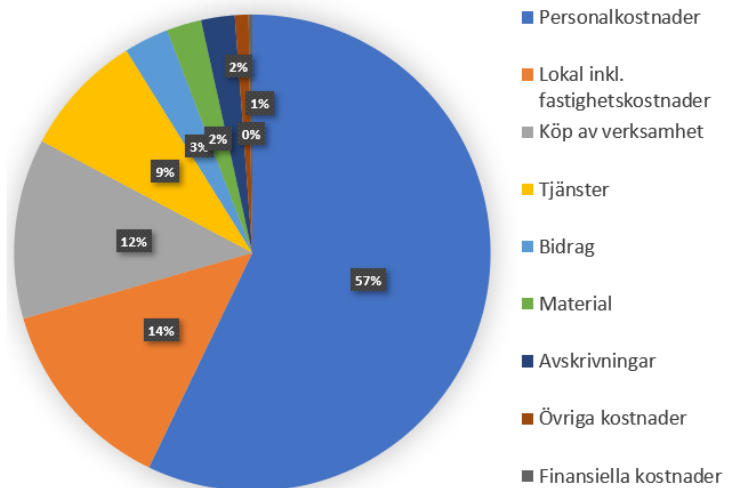

Fördelning av intäkter och kostnader 2022

Intäkter

Kostnader

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

DEN KOMMUNALA KONCERNEN

En översiktlig beskrivning av de enheter som ingår i den kommunala koncernen.

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

En översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet. Utvecklingen redovisas genom att aktuellt år jämförs med tidigare år.

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Upplysningar om förhållanden som inte redovisas i balansräkningen eller i resultaträkningen, men som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat eller ekonomiska ställning.

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Upplysningar om sådana händelser av väsentlig betydelse för den kommunala koncernen och kommunen som har inträffat under räkenskapsåret.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Upplysningar om förväntad utveckling, dels vad som faktiskt är känt om framtiden, dels de förväntningar som finns och som är baserade på konkreta, kända förhållanden.

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN

Innehåller upplysningar om väsentliga aspekter avseende styrning, uppföljning och intern kontroll.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

En utvärdering av om målen och riktlinjerna för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts samt redovisning av resultat och ekonomisk ställning.

BALANSKRAVSRESULTAT

En redovisning om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultatet.

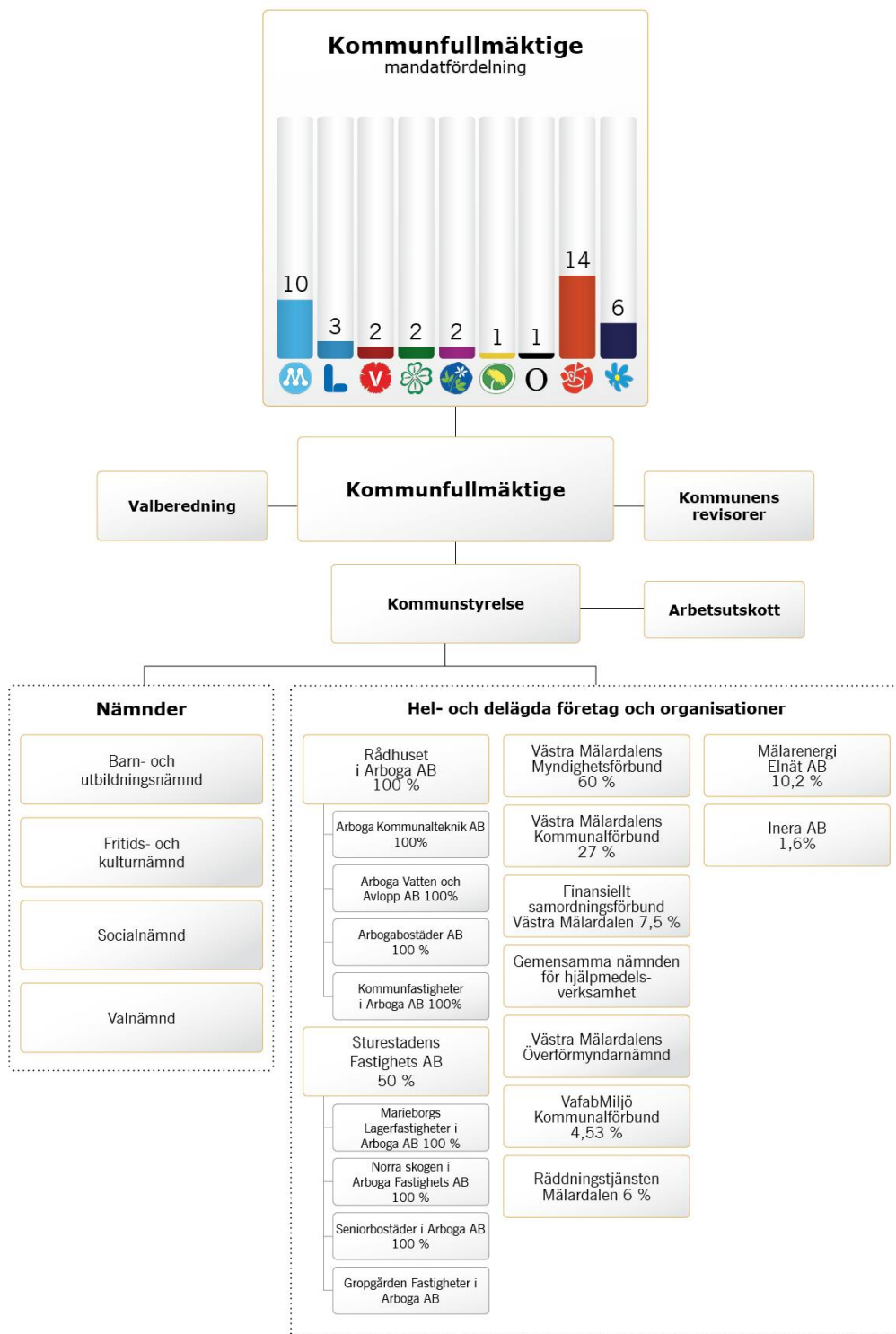
VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Här redovisas fakta om väsentliga personalförhållanden som till exempel sjukfrånvaro och antalet anställda.

I förvaltningsberättelsen lämnas information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitlet och RKR R15 Förvaltningsberättelse. Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Arboga kommuns verksamhet det gångna året.

DEN KOMMUNALA KONCERNEN

Koncernen består av en politisk organisation, hel- och delägda bolag. Till den politiska organisationen finns fyra förvaltningar som genomför den politiskt beslutade verksamheten. I kommunkoncernen ingår nämndernas verksamhet, de helägda och delägda bolagen och kommunalförbunden. I sammanställd redovisning ges en samlad bild av koncernen Arboga kommuns ekonomiska ställning, åtaganden och resultat. Bolag och kommunalförbund ingår där kommunens röstetal överstiger 20 procent.

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

I tabellen på nästa sida lämnas en översikt av verksamhetens utveckling, fem år i sammandrag.

Den kommunala koncernen redovisade för verksamhetsåret 2022 ett resultat på -7,2 miljoner kronor (64,7 mkr år 2021). De senare årens goda resultat i kommunen, mycket tack vare snabb återhämtning av den svenska ekonomin efter pandemin med ökade skatteintäkter och extra statsbidrag till följd. De senare årens har även goda exploateringsresultat, nämndernas ekonomi i balans och tidigare års realisationsvinst vid försäljningen av fastigheten Tornet har bidragit till sammantaget bra resultat dessa år. För 2022 har nämnderna fortsatt ekonomin i balans och skatteintäkterna har också ökat jämfört med budget. Den enskilt största orsaken till 2022 års underskottet i kommunen på nästan 20 miljoner kronor förklaras av pensionskostnader där kommunen under året gjort en partiell inlösen av ansvarsförbindelsen för pensioner, detta till en kostnad av 59,8 miljoner kronor. Effekten framåt i tiden blir då att den årliga kostnaden för pensioner för kommunen kommer att minska och dessutom säkras betalning av kommande pensionsutbetalningar. Detta har möjliggjorts tack tidigare goda resultat. Det ekonomiska läget i hela samhället har dock under 2022 däremot avsevärt försämrats och trenden ser inte ut att vända för de närmast kommande åren. Arboga, liksom de flesta andra kommuner, befinner sig i samma situation med ett gott ekonomiskt resultat år 2020–2022 men med mer ansträngd ekonomisk situation på sikt. Inte bara hur det ekonomiska läget ser ut nu utan även med hänsyn till befolkningsförändringar och framtida behov av välfärdstjänster. Utvecklingen av skatteintäkter och statsbidrag har de första tre åren i mandatperioden överstigit kommunens nettokostnadsutveckling, men inte i år på grund av en partiell inlösen av ansvarsförbindelsen för pensioner. Kommunens soliditet har en positiv trend med goda resultat i den löpande verksamheten och med hög självfinansieringsgrad av investeringar. Även koncernens soliditet har en positiv trend. Årliga överskott stärker den långsiktiga ekonomiska ställningen, soliditeten, och bidrar till att finansiera långsiktiga investeringar och betala av kommande pensionskulder.

Den samlade måluppfyllelsen avseende kommunfullmäktiges mål är två mål är uppfyllda och att

fem mål är delvis uppfyllda. Bedömningen är att kommunen har en god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv. Ur ett finansiellt perspektiv har kommunen en god ekonomisk hushållning då det finansiella målet är helt uppfyllt.

En kommun där befolkningen ökar tyder på att staden är attraktiv och växer. Efter några år av minskad befolkning 2019/2020, 51 respektive 48 invånare, så ökade befolkningen under 2021 med 61 invånare. För 2022 minskar befolkningen med 17 invånare. Det är ett positivt flyttningsnetto men med ett något större negativt födelsenetto.

Bostadsförsörjningen är viktig för tillväxt men även att det finns mark för etablering av handel och industri. Bostadsbyggandet bör hålla en jämn och positiv takt vilket är angeläget för att attrahera nya invånare och för att underlätta generationsväxlingar i kommunens bostadsbestånd. Mindre landsortskommuner, däribland Arboga, med ett bra pendlingsläge till de större orterna, kan vara ett bra exploateringsalternativ för bygg- och fastighetsbolag och för enskilda privatpersoner som vill bygga sin villa till rimligt pris. Under 2021 och 2022 har det varit hög efterfrågan på de 27 stycketomterna på södra Brattberget som färdigställdes 2019/2020. Bostadsbeståndet ökade under året med 40 hyreslägenheter i centrum där Sturestaden Fastighets AB slutfört en fastighet.

Vad gäller mark för etablering av handel och industri så har exploateringsområdet Handelsplats Sättra Nordväst färdigställs under året, totalt 13 tomter. Första tomten har sålts.

En väl fungerande arbetsmarknad får människor och företag att växa. Bra arbetsmöjligheter lägger grunden för tillväxt och välfärd. Arbetslösheten har minskat under året, från 8,2 till 7,0 procent avseende december. I riket var motsvarande siffra 6,6 procent och i Västmanland 8,1 procent.

Vid årsskiftet 2022 hade kommunkoncernen 1058 tillsvidareanställda medarbetare jämfört med 1034 vid årsskiftet 2021. Kommunen hade 929 tillsvidareanställda vilket är en minskning jämfört med 948 föregående år. Kostenhetens övergång till bolaget Antalet anställda påverkas av kostenhetens övergång till bolag. Sjukfrånvaron var under året 8,2 procent vilket är en ökning jämfört med 2021 med 1,0 procent.

**FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE
ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING**

Fem år i sammandrag, kommunen	2022	2021	2020	2019	2018
<i>Allmänt</i>					
Antal invånare 31/12	14083	14 100	14 039	14 087	14 138
därav förändring	-17	61	-48	-51	204
därav födelsenetto	-61	-40	-28	0	-30
Inpendling till kommunen	Ett års eftersläonina	1 545	1 527	1 759	1 845
Utpendling ut från kommunen	Ett års eftersläonina	2 923	2 796	2 611	2 599
Arbetslöshet, procent i december	7,0	8,2	10	9,2	8,2
<i>Ekonomi</i>					
Skattesats, totalt	33,29	33,29	33,29	33,29	33,29
Skattesats, kommunen	22,41	22,41	22,41	22,41	22,41
Skattekraft som andel av rikets medelskatte kraft, procent	88,4	88,9	88,3	89,4	88,5
Årets resultat kommunen, mkr	-20,0	29,9	52,3	14,5	-8,5
Resultat före extraordinära poster i relation till skatteintäkter och uti ämnina. procent	-2,1%	3,3	6	1,7	-1,1
Årets resultat koncernen, mkr	-7,2	64,7	72,4	25,3	3,6
Verksamhetens nettokostnader, exklusive jämförelsesförändrande poster. mkr	919	899	849	851	844
Nettokostnadsutveckling, procent	9,0	7,6	-0,6	1,1	5,5
Utveckling skatteintäkter, generella statsbidrag och uti ämnina. procent	4,5	4,8	4,3	4,1	2,4
Verksamhetens nettokostnader, tkr/invånare	65	64	59	60	60
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och uti ämnina. procent	104	99	94	99	101
Finansnetto, mkr	17,8	19,3	19,3	17,1	25,7
Nämndernas budgetavvikelser, mkr	2,9	16,9	15	-14	-29
Nettoinvesteringar, mkr	55	50	21	82	44
Nettoinvesteringar, tkr/invånare	3,9	3,5	1,5	5,8	3,1
Balansomslutning, mkr	1 124	1 316	1 258	1 419	1 426
Eget kapital, mkr	704	725	695	649	635
Likviditet, mkr	150,0	220,9	169,2	85,6	130,8
Långfristiga lån, mkr	0	174	246	420	401
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser, procent	43,1	33,8	32,6	25,4	23,5
Soliditet exklusive pensionsförpliktelser intjänade före 1998. procent	62,6	55,1	54,5	46,4	44,5
<i>Anställd personal</i>					
Antal tillsvidareanställda	929	948	939	1 022	1 060
Antal visstidsanställda	314	329	308	304	321
Summa antal anställda	1 243	1 277	1 247	1 326	1 381
Andel tillsvidareanställda, procent	74,7	74,2	75,3	77,1	76,8
Andel anställda som är män, procent	16	16	15	18	17
Andel anställda som är kvinnor, procent	84	84	85	82	83
Anställdas medelålder, år	46	47	46	47	47
Total sjukfrånvaro, procent	8,2	7,3	7,4	6,1	6,4
Andel långtidssjukskrivna av den totala sjukfrånvaron. procent	32,0	30,1	24,2	33,3	32,2

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Omvärld

Ekonomi i omvärlden

(enligt Sveriges Kommuner och Regioner, SKR)

Efter två år med pandemi fanns en förhoppning om att kommuner och regioner med en rekordstark ekonomi skulle få tid att hantera pandemins långsiktiga konsekvenser och kommande demografiska utmaningar. Men återigen har verksamheten kommit att påverkas av faktorer som kommuner och regioner inte rår över. På kort tid har det ljusa framtidsscenarioet mörknat betänkligt, främst till följd av kriget i Ukraina och de konsekvenser det medför. Kriget medför ett stort lidande för Ukrainas befolkning, men det har också kommit att påverka både nuläget och framtidsutsikterna för svenska kommuner och regioner. Inflationstakten har drivits upp till historiska nivåer och tillsammans med stigande pensionskostnader bedömer SKR att resultaten i sektorn faller kraftigt. Samtidigt blir utmaningen med demografins utveckling alltmer kännbar. Behovet av vård och omsorg ökar samtidigt som det råder brist på arbetskraft. Det ekonomiska resultatet i kommunsektorn var rekordhögt 2020, för att överträffas år 2021. Även 2022 beräknas resultatet bli starkt, om än på en mer normal nivå, för att sedan falla till ett beräknat underskott 2023.

Den svenska ekonomin bromsade in under 2022. Den höga inflationen, liksom de stigande räntorna (globalt och i Sverige) slår alltmer mot investeringar och hushållens konsumtion i Sverige. Generellt leder mindre optimistiska hushåll och företag till att investeringar skjuts på framtiden eller uteblir. Den höga inflationen påverkar dock alla sektorer och urholkar köpkraften, ekonomin växer svagare än trend och resursutnyttjandet minskar. Efterfrågan bedöms dock ta fart igen i slutet av 2024, början av 2025.

Anställningsplanerna i näringslivet har legat på starka nivåer och orderläget för flera branscher har varit relativt starkt. Men den svaga ökningstakten av produktionen har dämpat efterfrågan på arbetskraft mot slutet av året. Konjunkturavmattningen kommer alltså succesivt synas på arbetsmarknaden. Men sannolikt kommer företag att vilja behålla personal så länge som möjligt då det råder stor brist på arbetskraft med viss efterfrågad kompetens. Lågkonjunktur till trots så

finns problem med kompetensförsörjning inom vissa sektorer och yrkesområden. Det kommer krävas stora förändringar i både utbud av arbetskraft och arbetssätt framöver om kompetensförsörjningen ska klaras.

Signaler om ökad arbetslöshet har under 2023 börjat märkas. Att sysselsättningen inom offentlig sektor inte antas vända ner, såsom i näringslivet, kan bli en motverkande kraft till konjunkturedgången.

Inflationen som under 2022 ökat beror i huvudsakligen på ökande livsmedelspriser och höga energipriser. En fortsatt hög inflation i vår omvärld, liksom en svag svensk krona, talar även för fortsatt hög importinflation som kan bestå en tid framöver. Priserna kommer fortsatt ligga på en hög nivå under 2023 men samhället kommer så småningom se en fallande inflation enligt bedömningar, kanske redan under hösten 2023. Riksbanken har höjt räntan i flera omgångar under 2022 och samhället kommer fortsatt ha höga räntenivåer under 2023 för en möjlig nedgång 2024. BNP och sysselsättning kommer falla succesivt under 2023 för att sen återhämta sig långsamt därefter. Kommuner och regioner föreslås få ta del av föreslaget elprisstöd som stöd för de höga energipriser som drabbat sektorn och som föreslås av regeringen. Förslaget ska först godkännas av EU-kommissionen. Det är heller inte klart när och på vilket sätt utbetalning i så fall kommer ske.

SCB:s sammanställning av kommunernas preliminära resultat för 2022 visar att verksamhetens resultat för kommunerna uppgick till 36,9 miljarder. Vilket var en minskning med 1,5 miljarder kronor jämfört med 2021. Verksamhetens nettokostnad ökade med 34,3 miljarder kronor, vilket inte kompensades fullt ut av ökningen av skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämning som tillsammans ökade med 32,9 miljarder kronor under 2022. Skatteintäkterna ökade med 31,4 miljarder kronor. Årets resultat för sektorn har minskat med 11,7 miljarder kronor, vilket till största del kan förklaras av ett betydligt lägre finansnetto jämfört med 2021. Överskott till trots innebär den demografiska utvecklingen med

stora kompetensförsörjningsbehov och svagare offentliga finanser fortsatt stora utmaningar.

Ekonomi i Arboga

Arboga befinner sig i en situation med ett gott ekonomiskt resultat år 2020–2022 men med ekonomisk mer ansträngd situation på sikt. Kommuns redovisade resultat 2022 är - 20,0 miljoner kronor med en partiell inlösen av ansvarsförbindelsen för pensioner på 59,8 miljoner kronor. Samtidigt ökar behoven av välfärdstjänster. Befolkningsförändringen är en av de stora utmaningarna, utvecklingen som pågår fortsätter de kommande åren. Utvecklingen innebär att kostnaderna för demografin ökar snabbare än intäkterna, och det behövs ett ökat fokus på effektivisering och omprioriteringar. Det är viktigt med prognoser av befolkningen. Det sker tydliga förändringar mellan åldersgrupper vilket påverkar såväl kostnadstrycket som behovet av verksamhetslokaler.

En god ekonomisk hushållning ställer krav på att kommunen har en långsiktighet i sin planering. Det kräver till exempel en analys av verksamhetsförändringar på grund av den demografiska utvecklingen och se koncernen i sin helhet.

I likhet med kommunsektorn i övrigt finns ett stort behov av investeringar vilket innebär att det krävs ett större driftöverskott för att inte i hög grad behöva låna till investeringarna. Inför 2023 finns stora utmaningar avseende de ekonomiska förutsättningarna. Prisökningar, räntehöjningar och betydligt ökade pensionskostnader innebär att betydande åtgärder måste vidtas om inte ytterligare statsbidrag tillförs. Kommunens helägda bolag har även de påverkats av kraftigt höjda priser i synnerhet inom energiområdet men även problem med leveranser till följd av världsläget. Framåt behöver prioritering ligga på energieffektivisering av kommunala fastigheter påskyndat av skenande energipriser samt översyn av skyddsrum som en följd av kriget i Ukraina. Utveckling av och förädling av koncernens fastighetsbestånd är viktig och prioritering görs i underhålls och investeringsplaneringen.

Befolkning

Under 2022 ökade Sveriges befolkning med 69 230 personer, vilket var 3 801 färre än ökningen under 2021. Den 31 december 2022 uppgick Sveriges folkmängd till 10 521 556 personer. I relativa tal var det en ökning med 0,7 procent under året.

Det är samma procentuella ökning som under 2021. I Västmanland ökade befolkning med 1 746 invånare och uppgick vid årsskiftet till 280 713 invånare. Under 2020–2021 ökade befolkningen i Arboga med sammantaget 13 personer. Under 2022 minskade befolkningen med 17 invånare i Arboga beroende på i huvudsak ett större negativt födelsenetto än flyttningsnetto. Vid årsskiftet var antalet invånare i kommunen 14 083

I Sverige beräknas det år 2040 finnas drygt 11 miljoner invånare. Utmärkande för den framtida befolkningen är att andelen 65 år och äldre ökar medan både andelen barn och unga under 25 år och andelen i åldrarna 25–64 år beräknas minska. Det är särskilt andelen personer som är 80 år och äldre som ökar. I hela riket beräknas drygt 8 procent av befolkningen vara 80 år eller äldre år 2040, jämfört med 5 procent idag. Framöver är bristen på arbetskraft en av de största utmaningarna för såväl kommuner och regioner som hela näringslivet. I välfärdssektorn uppstår de största behovsökningarna kommande år inom äldreomsorgen.

Arbetsmarknad

Arbetslösheten i Arboga minskade 2022 jämfört mot föregående år, från 8,2 till 7,0 procent. Liksom i fjol ligger kommunen över rikssnittet, 0,4 procentenheter. Kommunen ligger under snittet i länet. Vad gäller ungdomsarbetslösheten, 8,0 procent, så ligger Arboga lägre än länet men också lägre än riket. Arbetslösheten för utrikesfödda, 20,4 procent, så ligger Arboga något högre än länet och högre än riket.

Bostadsmarknad

Antagandet om att befolkningsutveckling och bostadsbyggande hänger nära samman. Det är viktigt att ha en bra planberedskap för bostäder. Det har varit stor efterfrågan på de 27 tomter som finns på Södra Brattberget. Det finns endast få tomter kvar. Det är positivt att Sturestaden Fastighets AB har slutfört byggnationen av Gropgården med 40 nya hyreslägenheter. Inflyttning har skett hösten 2022.

Förändringar i verksamheten

Pandemin, som började i februari 2020, satte sin prägel på verksamheterna även i början av 2022. Sedan utbrottet har ett intensivt arbete genomförts för att bidra till att kommunen uppnår sina övergripande mål genom olika insatser. När de värsta konsekvenserna av denna pandemi var över så kom mycket att handla om det oroliga

världsläget till följd av Rysslands invasion av Ukraina i februari. Förutom att bidra i detta arbete med att hjälpa människor på flykt så har verksamheten påverkats med kraftig prisutveckling, men även brist på varor och material.

Ett antal kommunövergripande utvecklingsprojekt påbörjades under året där kommunledningen identifierat behovet av översyn och utveckling. De projekt som påbörjades är nedanstående. Vissa har avslutats och vissa är pågående:

- Översyn och samordning av arbetsmarknadsinsatser, vuxenutbildning och försörjningsstöd har slutförts och resulterat i organisationsförändring.
- VA-frågor, gemensamt driftbolag mellan Arboga och Kungsör. Beslutad och implementering pågår.
- Utveckling av upphandlings- och inköpsorganisationen. En första förstudie är genomförd och en delvis ny inköpsorganisation är genomförd.
- Kostenhetens tillhörighet, som en del i renodling av kommunstyrelseförvaltningens uppdrag. Utredningen är genomförd vilket resulterade att verksamheten flyttades till Arboga Kommunalt teknik AB
- Kommunens styrmodell inför mandatperioden 2023–2026
- Översyn av omfattning och uppdrag för fritids- och kulturförvaltningen. Utredningen genomförd och beslut i kommunstyrelsen under september månad.

Utifrån en granskningsrapport från revisionen pågår ett utredningsuppdrag för att se över Västra Mälardalens Kommunalförbund. Utredningen genomförs gemensamt av medlemskommunerna.

Under året har ny kommundirektör rekryterats.

Risker och osäkerhetsfaktorer

Finansiella risker

Kommunfullmäktige fastställde under 2020 riktlinjer för finansverksamheten i en finanspolicy. Riktlinjerna gäller för såväl kommunen som för de helägda bolagen. De helägda bolagen ska själva genomföra upplåningen och de lån som för närvarande kommunen lånat ut till bolagen ska successivt upphöra. För att de helägda bolagen ska kunna genomföra upplåning så måste kommunen ingå ett borgensåtagande för dessa

lån. Den totala låneskulden på balansdagen 31 december 2022 för kommunen, de helägda bolagen och andelen i Västra Mälardalens Kommunalförbund är 796,4 miljoner kronor. Samtliga lån upptagna hos Kommuninvest.

Ett av målen för finansverksamheten är att säkerställa att finanshanteringen bedrivs med god intern kontroll och med beaktande av lågt risktagande. När det gäller skuldhanteringen ska tre typer av risker hanteras:

- Ränterisk (räntebindning), risk för en negativ effekt på kommunens räntenetto på grund av förändringar av det allmänna ränteläget
- Finansieringsrisk (kapitalbindning), risk för att kommunen inte kan refinansiera sina lån när så önskas eller ta upp ny finansiering på marknaden när behov uppstår
- Kreditmarginalrisk (marginalbindning), risk för en negativ effekt på kommunens räntenetto på grund av förändringar i kreditmarginaler.

Utifrån dessa risker är riktlinjer antagna för räntebindning och kapitalbindning.

Hantering av risker i skuldhanteringen

	Utfall 2022-12-31	Riktlinje uppnås
Andelen kort kapitalbindning (förfall inom 1 år) ska begränsas till max 50 procent inom 1 år	19,18 %	Ja
Den genomsnittliga kapitalbindningen bör inte understiga 2 år	2,63 år	Ja
Andelen kort räntebindning (förfall inom 1 år) ska begränsas till max 50 procent	28,40 %	Ja
Den genomsnittliga räntebindningen ska vara i intervallet 2 - 4 år	2,40 år	Ja

En uppföljning per 2022-12-31 visar att de fyra riskerna är hanterade enligt riktlinjerna. Den genomsnittliga aktuella räntesatsen 31 december på lånen var 0,61 procent.

Borgensåtaganden

Kommunens borgensåtaganden har sedan årsskiftet ökat med 368,8 miljoner kronor och uppgår den 31 december 2022 till 1 078,4 miljoner kronor. Orsaken till detta är att kommunen beviljat utökad borgen för lån till Arboga Kommunfastigheter AB och Vafab Miljö kommunalförbund. Av de totala borgensåtagandena är det bara 0,5 miljoner kronor som inte är till hel- eller delägda bolag och organisationer. Kommunen har inte åtaganden för så kallade fallskärmsavtal. Arboga kommun har i november 1994 ingått en solidarisk borgen för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s

samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2022-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt in-
språktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Arboga kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2022-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 540 357 097 316 kronor och totala tillgångar till 537 006 752 858 kronor. Arboga kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 880 228 403 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 876 011 251 kronor.

Pensionsförpliktelser

Ur risksynpunkt är kommunens pensionsförpliktelser viktiga att beakta, eftersom skulden ska finansieras under en lång tid framöver. Kommunens konsolideringsgrad, dvs "andel av pensionsförpliktelser som täcks av medel i stiftelse, försäkring eller egna förvaltade pensionsmedel" är 19 procent i jämförelse med föregående år på 0 procent.

Kommunen förändrade år 2010 redovisningsmodellen för pensioner från blandmodellen till fullfundsmodellen. Kommunen fattade under år 2020 beslut om att från och med år 2021 redovisa pensionerna enligt den så kallade blandmodellen.

Kommunens avsättning för pensioner uppgår till 102,9 miljoner kronor per den 31 december 2022 (år 2021 99,7 miljoner kronor). Ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser uppgår till 218,5 miljoner kronor (år 2021 279,8 miljoner kronor). Under året gjordes en delinlösen av ansvarsförbindelsen till försäkringslösning med 59,8 miljoner kronor inklusive löneskatt.

Nedan redovisas kommunens pensionskostnader för åren 2021–2022. Kostnaderna inkluderar inte de kostnader som finns för pensioner i Räddningstjänst i Mälardalen och Västra Mälardalens Kommunalförbund. Under 2021 har en översyn genomförts av förtroendevaldas avsättning vilket medförde att den minskades och därmed blev kostnaden negativ för raden avsättning intjänade pensioner.

Pensionskostnader (mkr)		
(inklusive särskild löneskatt)	2021	2022
Avsättning intjänade pensioner fr o m 1998	-1,5	1,7
Avgiftsbestämd ålderspension (individuell del)	24,0	25,9
Pensionsutbetalningar (inkl. till pensionsförsäkringslösning)	23,3	82,5
Summa	45,8	110,1

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Pandemi och Ukraina

Pandemin, som började i februari 2020, satte sin prägel på verksamheterna även i början av år 2022. När de värsta konsekvenserna av denna pandemi var över så kom mycket att handla om det oroliga världsläget till följd av Rysslands invasion av Ukraina. Verksamheten har visat på mod, kreativitet och uthållighet i detta viktiga arbete.

Befolkningen minskar

Befolkningen i Arboga minskade under både 2019 och 2020 men vände och ökade under år 2021. Under året som gått har befolkningen minskat med 17 invånare och uppgick till 14 083 invånare vid årsskiftet 2022. Födelsenettet visar ett underskott på 61 personer, det vill säga att antalet döda var fler än antal födda. Däremot flyttar fler personer till Arboga än flyttar från. Totalt 46 fler invånare.

Ny förskola

Regnbågens förskola har fått nya lokaler då en del av Hällbackens äldrecenter byggts om till förskola. Den nya förskolan kommer att ligga i direkt anslutning till Västergårdens förskola och inflyttning i oktober.

40 nya hyreslägenheter

Sturestaden Fastighets AB:s har slutfört fastigheten Gropgården. Ett modernt centralt kvarter i korsningen Nygatan /Hökenbergs Gränd med 40 nya hyreslägenheter.

Omläggning av Storgatan

Det fleråriga projektet med att utföra omlägningsarbete av gata och vatten- och avloppsledningar på Storgatan fortsätter. Detta för att förbättra gatans och VA-ledningarnas status.

Nytt driftbolag ska förstärka VA-verksamheten

För att möta utmaningar såsom klimatförändringar och investeringsbehov och skapa en mer robust organisation har kommunstyrelsen beslutat att Arboga vatten och avlopp AB ska bilda ett gemensamt driftbolag med Kungsörs kommun och deras bolag Kungsörs Vatten.

Nya bostäder

Genomförandet av detaljplanen för Södra Brattberget resulterade i 27 nya tomter där endast några få tomter finns kvar till försäljning. Detaljplan för Syrenen 1 och 2 är beslutad. Detaljplan

för Vasagymnasiet och Kastanjen har vunnit laga kraft.

Rekordhøgt betyg för service till näringslivet

Nöjd kund-index, NKI, är en analysmetod som mäter hur nöjda företagare är med kommunernas service. Arboga får sitt högsta betyg någonsin och placerar sig på en andraplats i Västmanland. Høgst betyg får Arboga när det kommer till hur ärenden kring hur markupplåtelse hanteras. Arboga placerar sig bäst i länet och på en andraplats i Sverige.

Arboga medeltidsdagar

I augusti genomfördes Arbogas största publika evenemang, Medeltidsdagarna. Arrangemanget genomförs av föreningen Arboga medeltid och Arboga kommun var en av flera samarbetspartners.

Statsbidrag vård och omsorg

Arboga kommun har ökat antalet sjuksköterskor och minskat andelen timanställda inom vård och omsorg. För det har kommunen tagit del av statsbidrag, totalt 14 miljoner kronor. De kommer att användas för att fortsätta stärka verksamheten.

Handelsplats Sätra

Ytterligare exploatering pågår i området Handelsplats Sätra för att skapa tretton nya tomter för etablering av handel och industri. Under juni månad såldes den första tomten.

Flytt för grundskolan

Grundskolan i Arboga kommun har fått mer än dubbelt så många elever som man hade 2019 och lokalerna på Gäddgårdsskolan räcker inte till för verksamhetens behov. Grundskolan har därför flyttat till Engelbrektsskolan.

Ny grundskola

Kommunstyrelsen har tagit beslut om att starta arbetet med att bygga en ny grundskola i Arboga. Platsen för byggnationen blir vid den nuvarande Gäddgårdsskolan. Samtidigt fortsätter processen med att arbeta fram en ny skolorganisation.

Hållbara måltider

Arboga kommun är i topp i Livsmedelsverkets kartläggning av kommunala måltidsverksamheter. För fjärde gången nomineras Arbogas skolmåltider i den årliga tävlingen White Guide Junior.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Med anledning av pandemin och kriget i Ukraina har det under 2022 varit en fortsatt osäker och annorlunda tid. Återhämtningen efter pandemin har nu dämpats till följd av situationen i vår omvärld. Särskilt den europeiska ekonomin påverkas negativt av Rysslands invasion av Ukraina. Kriget är starkt bidragande till den uppgång som sker av energi- och råvarupriser. Detta höjer osäkerheten för hur den ekonomiska utvecklingen ser ut framåt, inte minst förvärras utbuds- och logistikproblemen för den globala handeln, vilket spär på den redan höga inflationen. Den höga energiprisinflationen har spridit sig till flertalet varu- och tjänstepriser också i Sverige och köpkraften urholkas för hushållen, företagen och offentlig sektor.

De långa marknadsräntorna har ökat dramatiskt och en global penningpolitisk åtstramning väntar. Inflation- och ränteuppgång medför dämpning av konjunkturutsikterna för världsekonomin.

Arboga befinner sig i en situation med ett gott ekonomiskt resultat år 2020–2022 men med mer ekonomisk ansträngd situation från 2023 och framåt. Kommunen redovisar ett underskott 2022 på 20,0 miljoner kronor men beslut har tagits om en partiell inlösen av ansvarsförbindelsen för pensioner på 59,8 miljoner kronor som redovisats. Detta har möjliggjorts tack vare Arboga kommuns tidigare års goda resultat. Samtidigt ökar behoven av välfärdstjänster i samhället och i Arboga. Befolkningsförändringen är en av de stora utmaningarna utvecklingen som pågår fortsätter de kommande åren. Utvecklingen innebär att kostnaderna för demografin ökar snabbare än intäkterna, och det behövs ett ökat fokus på effektivisering och omprioriteringar. Det är viktigt med prognoser av befolkningen. Även om prognosen framåt är oförändrad totalbefolkning så sker det tydliga förändringar mellan åldersgrupperna vilket påverkar såväl kostnadstrycket som behovet av verksamhetslokaler.

En god ekonomisk hushållning ställer krav på att kommunen har en långsiktighet i sin planering. Det kräver till exempel en analys av verksamhetsförändringar på grund av den demografiska utvecklingen och se koncernen i sin helhet. Det kommer finnas behov framåt av årliga effektiviseringar/ omprioriteringar. Kan kommunen få ett

starkt finansiellt handlingsutrymme finns goda förutsättningar att anpassa sig till framtiden utan skattehöjningar och alltför omfattande neddragningar i verksamheten.

I likhet med kommunsektorn i övrigt finns ett stort behov av investeringar vilket innebär att det krävs ett större driftöverskott för att inte i hög grad behöva låna till investeringarna. Med alltmer stigande räntor innebär en ökad upplåning en större påverkan på resultatet vilket också innebär en risk i det långa perspektivet då det finansiella handlingsutrymmet till kommande generationer kan komma att begränsas. I Arboga finns behov av en ny grundskola och ytterligare platser inom vård och omsorg.

Från och med årsskiftet 2019/2020 är en stor del av den tekniska verksamheten bolagiserad. Under 2021 genomfördes en koncernombildning och det blir även fortsatt fokus framåt i tiden på hela koncernen för att se den totala kommunnyttan.

Kompetensförsörjningen för kommunens välfärdsuppdrag är en stor utmaning för kommunen som organisation. Konkurrensen om arbetskraften ökar bland annat till följd av stora pensionsavgångar. För att trygga kompetensförsörjningen kommer arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare och ledarskapsutveckling fortsatt att vara i fokus.

För att upprätthålla den planberedskap som kommunen avser ha för framtiden behöver ytterligare detaljplaner tas fram. För att klara bostadsförsörjningen inför en demografisk utveckling med en ökning av personer i åldrarna 85 år och uppåt måste fler bostäder av olika slag för äldre skapas. Det är viktigt att kunna möta upp med attraktiv, detaljplanelagd och byggklar mark för olika kategorier boende. Likaså att ha en bra planberedskap för att kunna erbjuda mark till försäljning för nyetableringar och för befintliga verksamheter i kommunen.

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN

Styrmodell

Arboga kommuns grunduppdrag och verksamhet regleras av grundlag, kommunallag, annan lagstiftning och förordningar. Självstyrelsen ger rätt att fatta självständiga beslut, ta ut skatt av invånarna för att ta om hand sina uppgifter och göra prioriteringar så att bästa nytta skapas för medborgarna. Kommunen styrs av förtroendevalda politiker som valts av medborgarna.

Kommunen har en styrmodell för att säkerställa att den politiska viljeinriktningen får genomslag i verksamheterna för att utveckla kommunen i önskad riktning, att vision och mål uppnås och att säkra en god ekonomisk hushållning. I Arboga styrs verksamheten genom värdegrund, vision, strategiska områden och dess inriktning och mål samt beslut om fördelning av ekonomiska resurser. Visionen och målen beskriver det kommunen vill åstadkomma i framtiden och värdegrunden är de värderingar som genomsyrar verksamheten. Tillsammans anger de för medborgarna och medarbetarna vad kommunen står för och ska förverkliga de närmaste åren.

Värdegrund

Med ett professionellt förhållningssätt och en uthållig organisation erbjuder vi service och tjänster av hög kvalitet. Genom ett modigt medarbetarskap och innovativt tänkande förverkligas visionen, "Arboga - plats för inspiration".

Den gemensamma värdegrunden för Arboga kommun har arbetats fram utifrån kommunens vision, inriktning och mål. Den bygger på de begrepp och grundläggande värderingar som kommunfullmäktige beslutat ska gälla för alla medarbetare i Arboga kommun.

Syftet med att ha en gemensam värdegrund är att skapa:

- Bättre styrbarhet; få organisationens olika delar att samverka på ett mer enhetligt sätt
- Ökad effektivitet; kvaliteten och produktiviteten ökar när så många som möjligt tar

ansvar och ser till att de resurser som finns används på bästa sätt

- Stärkt identitet och legitimitet; identiteten i förhållande till medarbetarna stärks och verksamheten får ökad legitimitet utåt.

Värdegrunden är en kompass i det dagliga arbetet. Den banar väg för den kultur som ska känneteckna Arboga kommun. Värdegrunden innehåller ett antal begrepp och värdeord som ska styra medarbetarnas beteende och agerande. Värdegrunden kallas för PUMI. Bokstäverna står för Professionalism, Uthållighet, Mod och Innovation.

Professionellt förhållningssätt

I Arboga kommun har vi ett professionellt förhållningssätt. Det innebär ett gott bemötande där vi lyssnar, svarar och är tillgängliga för alla. Närvarande ledare främjar medarbetarnas engagemang och kompetens. När varje medarbetare gör ett bra jobb skapar vi tillsammans trygghet och hög kvalitet för dem vi är till för.

Uthållig organisation

Arboga kommun är en uthållig organisation som värnar om kommunens resurser på ett ansvarsfullt sätt. Vi jobbar långsiktigt, följer beslut, riktlinjer och rutiner. En stabil organisation gör att vi klarar utmaningar och når framgång.

Modigt medarbetarskap

Arboga kommun präglas av det modiga medarbetarskapet där vi vågar prova nytt och vågar förändras. Vårt ledarskap motiverar till att göra ett bra jobb och skapar förutsättningar för medarbetarens och kommunens utveckling. Tillsammans bidrar vi till en kultur av stolthet och tillit.

Innovativt tänkande

Arboga kommun inspirerar till innovativt tänkande. Organisationen är öppen för förändring och nya idéer tas till vara. Vi uppmuntrar till delaktighet, kreativitet och utmanar invanda mönster. Det skapar mervärde och goda ambassadörer för Arboga kommun.

Vision

Arboga – plats för inspiration

Visionen 2030 är Arboga – plats för inspiration, vilket också är Arbogas varumärke. Varumärket arbetades fram av en grupp representanter för näringslivet, kommunen och kultur- och föreningslivet under år 2007.

Varumärkesarbetets syfte var att hitta en gemensam nämnare att samlas kring. Utmaningen med visionen är att i alla sammanhang och över tid uppnå *Arboga - plats för inspiration*.

Strategiska områden

Visionen fylls med de strategiska områdena och dess inriktningstext som är viktigast för kommunen för att uppnå visionen. Genom inriktningstexterna inom de strategiska områdena förtydligas den politiska viljan. De tre strategiska områdena är:

- Inspirerande livsmiljö
- Inspirerande lärande och arbete
- Inspirerande organisation

Kommunfullmäktiges mål och mätningar

Inom de strategiska områdena finns sju kommunövergripande mål och 18 mätningar. Dessa mål och mätningar ska tillsammans bidra till att visionen uppnås och varje nämnd ska arbeta inom sina verksamhetsområden för att de övergripande målen ska nås. För att veta om kommunen är på rätt väg mäts de kommunövergripande målen genom ett antal mätningar. De kommunövergripande målen och nämndernas mål ska vara mätbara. Kommunfullmäktige har beslutat att vissa mått ska mätas årligen eller vartannat år eller mer sällan. Läs mer om de strategiska områdena, vilka målen och mätningarna är och dess resultat i kommande avsnitt i förvaltningsberättelsen.

Nämnderna och styrelserna har egna mål och mätningar som stödjer att kommunfullmäktiges övergripande mål uppnås.

Planeringsprocessen

Planeringsprocessen styr hur kommunen planerar genomförandet av verksamhet och ekonomi och lägger grunden för uppföljningen. Syftet är att ge bästa möjliga förutsättningar för beslutsfattande. Visionen och målen för man-

datperioden med tillhörande mål utgör grunden för planeringen. I den årliga planeringsprocessen planeras och dimensioneras kommunens verksamhet och resurser. Den syftar till att ge förtroendevalda beslutsunderlag för prioritering och styrning av verksamheten samt ge förvaltningsledningen mål och ramar för sitt uppdrag. Planeringsprocessen resulterar i att kommunfullmäktige inför varje verksamhetsår beslutar om en Strategisk och ekonomisk plan (SEP) där mål och resursfördelning framgår.

Resursfördelning innebär att prioritera och fördela ekonomiska resurser till den verksamhet som ska utföras så att mesta möjliga nytta skapas av tillgängliga medel och att de finansiella målen för god ekonomisk hushållning uppfylls. En helhetsvärdering ska göras av finansieringen av verksamheten i form av skatter, statsbidrag, taxor med mera. Resurser fördelas utifrån en värdering av behov i grunduppdraget och hur dessa förändras. Behovsförändringar är till exempel volymutveckling, demografiska förändringar samt pris- och löneutveckling.

Processen består av en mer strategisk del som sker på våren och en mer operativ del som sker på hösten. Under den strategiska delen gör förvaltningarna analyser som ligger till grund för beslut om prioriteringar på kommunnivå som tas av kommunfullmäktige i augusti. Under den operativa delen arbetar nämnderna och förvaltningarna med sin planering utifrån de beslutade ramarna. Här fattar nämnderna och styrelserna beslut senast under december månad.

Uppföljningsprocessen

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över nämnders verksamhet så att kommunfullmäktiges beslut efterlevs och genomförs. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att följa de frågor som kan påverka kommunens ekonomiska ställning.

Nämnderna ska, enligt reglementet inom sitt område, se till att inom tilldelade ekonomiska ramar bedriva verksamheten enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten och de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt.

Uppföljningen är en kontinuerlig process för att

följa upp, rapportera och styra kommunens verksamhet och resurser så att verksamheten utvecklas i beslutad riktning. Processen syftar till att ge chefer och förtroendevalda underlag för att vidta åtgärder och styra verksamheten i beslutad riktning. Uppföljningen ska i första hand fokusera på avvikelser, både ekonomiska och verksamhetsmässiga. Genom att fokusera på avvikelser och åtgärdsplaner ska uppföljningen säkerställa att verksamheten når de beslutade målen och håller sig inom de tilldelade ekonomiska ramarna.

Varje chef har ansvar för kontinuerlig uppföljning inom sitt ansvarsområde. Om uppföljningen visar på avvikelser från beslutad inriktning och resursfördelning ska detta utan dröjsmål rapporteras vidare i organisationen. Åtgärder för att korrigera avvikelserna ska genomföras inom egen delegation. Den kontinuerliga uppföljningen sammanställs i en rapport och behandlas vid varje nämndssammanträde.

Utöver den kontinuerliga uppföljningen och den rapportering som följer av denna ska nämnd, styrelsen och kommunfullmäktige tre gånger per år få en skriftlig uppföljningsrapport. Dessa är;

- Tertialuppföljning som är till och med april samt årsprognos (nämndernas prognoser utgår från utfall till och med mars),
- Delårsrapport som är uppföljning till och med augusti samt årsprognos,
- Årsredovisning som är uppföljning till och med december.

Utöver denna skriftliga rapportering ska kommunstyrelsen få en ekonomirapport i mars, juni och november innehållande en översikt av det ekonomiska läget samt eventuella åtgärdsplaner från nämnderna. Målen följs upp i samband med delårsrapport och årsredovisning. Uppföljningen visar om målen nås och ska återföra erfarenheter och kunskap inför planeringen framåt.

Uppsiktsplikt och intern kontroll

Kommunstyrelsen ska enligt kommunallagen leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter samt ha uppsikt över verksamheten i övriga nämnder, kommunala bolag och kommunalförbund. I särskilda riktlinjer tydliggörs hur kommunstyrelsen ska fullgöra sitt ansvar, underlätta vid planering av uppsikt samt klargöra förväntningarna på styrelsen, nämnder, bolag och förbund vad gäller uppsiktsplikten. Kommunstyrelsen har en förstärkt uppsiktsplikt över de kommunala aktiebolagen. Detta innebär att i årliga beslut för varje bolag ska prövas om verksamheten varit förenlig med det fastställda ändamålet och utförts inom ramen för det kommunala ändamålet. Kommunstyrelsen har inom ramen för uppsiktsplikten ett övergripande och samordnande ansvar för intern kontroll. I ansvaret ligger ett ansvar för att en intern kontrollorganisation upprättas inom kommunen samt att tillse att denna utvecklas utifrån kommunens kontrollbehov.

Arboga kommun arbetar strukturerat med tydlig ansvarsfördelning för att säkerställa att verksamheten är ändamålsenlig och kostnadseffektiv, att det finns tillförlitlig finansiell rapportering och information av verksamheten samt att det är efterlevnad av tillämpliga lagar och riktlinjer.

Styrelserna och nämnderna har ansvaret för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde och ska säkerställa att risker i verksamheten identifieras, värderas och hanteras. Med risk avser sådant som kan påverka eller hindra att verksamheten når sina mål. Genom värdering och hantering av riskerna kan verksamheten styras i önskad riktning. Styrelsen och nämnderna ska årligen i januari månad upprätta en plan för den interna kontrollen under det kommande året. Denna plan ska sedan följas upp i samband med upprättande av årsredovisningen. Dessa blir separata ärenden i respektive nämnd och styrelse.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning är ett lagstadgat krav som återfinns i kommunallagen. Då god ekonomisk hushållning är en allmänt hållen bestämmelse i kommunallagen fordras att varje kommun definierar den närmare innebörden. Kommunen ska upprätta riktlinjer och ta fram finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning. Det är viktigt att målen redovisas och förklaras på ett sådant sätt att det framgår varför fullmäktige anser att det är ett uttryck för god ekonomisk hushållning.

Grunden för hur kommunen hanterar sin ekonomi är sund hushållning med de resurser som förvaltas på medborgarnas uppdrag. Ekonomin ska utformas så att varje generation bär kostnaderna för den service som konsumeras. Detta innebär att ingen ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat. Det gäller att hushålla i tiden och över tiden. Kommunerna måste anpassa målen till de egna förutsättningarna, för att säkra nuläge och framtid.

En god ekonomisk hushållning har en vidare innebörd än att ekonomin är i balans. Kommunens verksamhet ska dessutom vara ändamålsenlig och effektiv. Kommunen ska sträva efter att göra "rätt saker" utifrån kunders och medborgares behov och önskemål samt upprätthålla en hög kvalitet i förhållande till förbrukade resurser. De finansiella målen betonar att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten visar hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, kopplingen mellan ekonomi och verksamhet.

Slutsatser god ekonomisk hushållning

Arboga kommuns finansiella mål för god ekonomisk hushållning redovisas under kommunfullmäktiges mål 7. Uppföljning av de verksamhetsmässiga målen för en god ekonomisk hushållning sker genom kommunfullmäktiges mål nummer 1-6. Årets utveckling inom kommunfullmäktiges mål används som grund för att bedöma om kommunen uppnått en god ekonomisk hushållning

Bedömningskriterier för måluppfyllelse

Inom de strategiska områdena finns sju mål från kommunfullmäktige och dessa mål be-

döms genom 18 mätningar. Dessa mål och mätningar ska tillsammans bidra till att visionen uppnås och varje nämnd ska arbeta inom sina verksamhetsområden för att de övergripande målen ska nås. Det finns inga mål för koncernen.

Måluppfyllelse

- målet har uppfyllts år 2022
- målet har delvis uppfyllts år 2022
- målet har inte uppfyllts år 2022

Om mätningen är helt uppfylld så får mätningen en grön färg, om resultatet blir minst 80 procent av målvärdet så blir utfallet gult, om resultatet av mätningen är lägre än 80 procent av målvärdet får mätningen en röd färg.

Om alla mätningar för ett mål är uppfyllda så får målet en grön färg vilket innebär att målet är helt uppfyllt. Om minst hälften av mätningarna har en gul eller grön färg så får målet en gul färg vilket innebär att målet är delvis uppfyllt. Om mindre än hälften av mätningarna har en gul eller grön färg så får målet en röd färg vilket innebär att målet inte är uppfyllt. Om mätningarna inte har ett målvärde för 2022 så har ingen måluppfyllelse bedömts och ett streck har angivits. Om ingen mätning har genomförts under 2022 så anges i utfallskolumnen den senaste mätningen.

För varje mätning anges även en trend. En uppåtriktad pil anger en positiv förändring. Ett enskilt års utfallsförändring ändrar inte en trends riktning. Minst två år av förändrad riktning krävs för att ett trendbrott ska anses ha skett. Statistiska centralbyrån, SCB, förändrade enkäten till 2021 års medborgarundersökning. När strukturen i enkäten har förändrats, så innehåller den frågor kring i stort sett samma saker som tidigare. Förändringen i medborgarundersökningen kommer att påverka kommunfullmäktiges mätningar för målen Arboga är tryggt och inkluderande, I Arboga finns goda möjligheter till utbildning samt I Arboga finns goda möjligheter till arbete. Det är fyra mätningar som förändrats och inget målvärde har

kunnat sättas för 2020, 2021 och 2022. Jämförbarhet är en viktig del i dessa typer av undersökningar. Det kommer inte vara möjligt att jämföra resultaten med tidigare år innan 2020.

Det strategiska området Inspirerande livsmiljö mäts genom tre mål, Arboga växer och utvecklas, Arboga är tryggt och inkluderande samt Arboga är klimatsmart, och tio mätningar. Av mätningarna har tre uppnått målvärdet, två har delvis uppnåtts och tre har inte uppfyllts. Två mätningar har inget målvärde eftersom medborgarundersökningen förändrats. Målet Arboga växer och utvecklas är uppfyllt. Målen Arboga är tryggt och inkluderande samt Arboga är klimatsmart är delvis uppfyllda.

Det strategiska området Inspirerande lärande och arbete mäts genom två mål. I Arboga finns goda möjligheter till utbildning och i Arboga finns goda möjligheter till arbete, och fem mätningar. Ett av målvärdena har uppnåtts och två har delvis uppnåtts. Två mätningar har inget målvärde eftersom medborgarundersökningen förändrats. De två målen i Arboga finns goda möjligheter till utbildning och i Arboga finns goda möjligheter till arbete är delvis uppfyllda.

Det strategiska området Inspirerande organisation mäts genom två mål, Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare och Arboga kommun har god ekonomisk hushållning, och tre mätningar. Två av målvärdena har uppnåtts och ett har delvis uppnåtts. De två målen Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare och

Arboga kommun har god ekonomisk hushållning är delvis uppfyllt respektive uppfyllt.

Den samlade måluppfyllelsen i årsredovisningens visar att två mål är uppfyllt och fem mål är delvis uppfyllda.

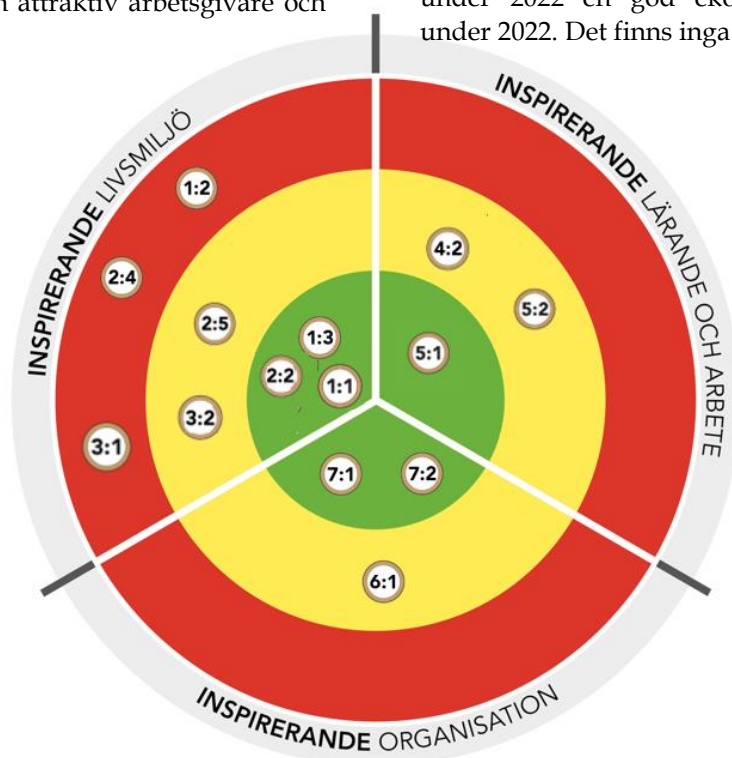
Med anledning av graden av måluppfyllelse av mål så är bedömningen att kommunen har under 2022 en god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv.

Arboga kommuns finansiella mål för god ekonomisk hushållning är:

- Resultatet före extraordinära poster ska under mandatperioden i genomsnitt årligen uppgå till minst 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning
- Soliditeten, inklusive samtliga pensionsåtaganden, ska i slutet av varje mandatperiod vara lägst den nivå som gällde vid mandatperiodens början med oförändrade redovisningsprinciper.

Resultatets andel av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning för 2022 är -2,1 procent. Målvärde är under mandatperioden i genomsnitt årligen 1 procent och under mandatperiodens årligen snitt uppgår till 2,1 procent. Soliditeten beräknad inklusive samtliga pensionsförpliktelser, uppgår på balansdagen 2022-12-31 till 43,1 procent.

Ur ett finansiellt perspektiv hade kommunen under 2022 en god ekonomisk hushållning under 2022. Det finns inga mål för koncernen.

Utveckling av kommunfullmäktiges måluppfyllelse över tid

Kommunfullmäktiges måluppfyllelse per mål och över tid kan utläsas i nedanstående tabell.

För perioden 2019–2022 har det strategiska området Inspirerande livsmiljö år 2019 varit uppfyllt. Under perioden 2020–2022 var det strategiska området delvis uppfyllt.

Målet Arboga växer och utvecklas har varit uppfyllt eller delvis uppfyllt. Under perioden 2019–2022 har Arboga är tryggt och inkluderande delvis varit uppfyllda. Målet Arboga är klimatsmart är de senaste två delvis uppfyllt. För åren 2019 och 2020 är målet uppfyllt.

Inspirerande lärande och arbete har delvis en god måluppfyllelse för perioden.

Målet I Arboga finns goda möjligheter till utbildning har under mandatperioden varit delvis uppfyllt. Målet I Arboga finns goda möjligheter till arbete har under perioden 2020–2022 varit delvis uppfyllt. År 2019 var det uppfyllt.

Under perioden har det strategiska området Inspirerande organisation en delvis god måluppfyllelse.

För Inspirerande organisation har målen Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare och har god ekonomisk hushållning de senaste fyra åren haft måluppfyllelsen delvis uppfyllt respektive uppfyllt.

	2019	2020	2021	2022
Inspirerande livsmiljö				
1. Arboga växer och utvecklas	●	◆	●	●
2. Arboga är tryggt och inkluderande	◆	◆	◆	◆
3. Arboga är klimatsmart	●	●	◆	◆
Inspirerande lärande och arbete				
4. I Arboga finns goda möjligheter till utbildning	◆	◆	◆	◆
5. I Arboga finns goda möjligheter till arbete	●	◆	◆	◆
Inspirerande organisation				
6. Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare	◆	◆	◆	◆
7. Arboga kommun har god ekonomisk hushållning	●	●	●	●

Inspirerande livsmiljö

I Arboga finns plats för inspiration, här finns plats att utveckla idéer och tänka nya tankar. Fritids- och kulturlivet är rikt och erbjuder något för alla samt bidrar till bättre folkhälsa och integration.

De unika miljöerna i Arboga tas till vara och utvecklas. Här finns många alternativ för boende och pendlingsmöjligheterna är bra. Kommunen ska aktivt delta i bostadsutvecklingen i samarbete med andra aktörer och entreprenörer. Det gör att allt fler väljer att bosätta sig i Arboga.

Det känns tryggt att bo och vistas i Arboga. Kommunen arbetar förebyggande mot brott genom att skapa trygga miljöer och stärka de sociala nätverken både på grupp- och individnivå. En god social välfärd erbjuds utsatta grupper.

Servicen och kvaliteten på tjänsterna till invånarna är bra, i staden och på landsbygden. Arbogaborna känner att de bor i en kommun med tillgängliga och väl fungerande verksamheter som bidrar till god livskvalitet i livets alla skeden. Det finns möjlighet för alla att vara med och påverka kommunens verksamheter.

Arboga är ett demokratiskt, socialt och ekologiskt hållbart samhälle. Här råder hög tolerans och människor är jämlika och jämställda. Arboga ska vara en mångkulturell stad. Naturresurser som vatten och luft skyddas och används på ett varsamt sätt. Arboga ska utveckla ett modernt stadsnät och bredband för alla i hela kommunen.

Mål och mätningar

Mål 1. Arboga växer och utvecklas

Bedömning: Uppfyllt

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

En kommun där befolkningen ökar tyder på att staden är attraktiv och växer. Att bostadsbyggandet håller en jämn och positiv takt är angeläget för att attrahera nya invånare och för att underlätta generationsväxlingar i kommunens bostadsbestånd. Arboga ska ha en levande stadskärna både vad gäller utbud av handel, kultur och arrangemang. En välutvecklad och bärkraftig handel ger lokala arbetstillfällen och lockar boenden och turister.

Nuläge

För att se om Arboga växer och utvecklas analyseras befolkningsutveckling, nybyggnation av bostäder och försäljningsindex. För att Arboga ska växa och utvecklas behövs ett rikt utbud av aktiviteter inom fritid, kultur- och föreningsområdet. Fritid- och kultursatsningar ökar boendattraktiviteten och främjar också näringslivet, besöksnäringen och handeln.

Invånarantalet i Arboga kommun har minskat med 17 personer under 2022 till 14 083 invånare. Samtidigt är det fler som väljer att flytta till Arboga, än som flyttar ifrån. Detta enligt siffror från Statistiska centralbyrån.

I år sker en viss minskning men det är samtidigt glädjande att den positiva trenden med inflytt-

ning håller i sig. Arboga men även flera av länets kommuner uppvisar i år i en lägre folkmängd. Minskningen i Arboga beror på ett negativt födelsenetto på 61 personer och det har inte fötts så få barn sedan 2007. Flyttöverskottet är till Arboga lika stort från det egna länet som från utlandet, men fler flyttar till andra län än in till Arboga. Under 2022 invigdes en ny förskola och i år sätts spadarna i backen för byggnation av en helt ny grundskola och ett nytt LSS-boende. Det är exempel på viktiga satsningar som kan bidra till att människor attraheras till att bosätta sig i just vår kommun.

14 nya villor byggdes i Arboga och planering av helt nya bostadsområden pågår. Bostadsbeståndet i Arboga har under hösten utökats med 40 hyreslägenheter i centrum då Sturestaden Fastighets AB slutfört byggnationen av fastigheten Groggården. Västra Mälardalens Myndighetsförbund har handlagt 31 ärendena av nybyggnation av bostäder.

Detaljplan för Vasagymnasiet och Kastanjen har vunnit laga kraft och möjliggör för ca 25 bostäder öster om Vasagymnasiet. Detaljplan för Syrenen 1 och 2 antogs i höst och möjliggör för uppförande av bostäder i form av flerbostadshus. Planen är flexibel och möjliggör uppemot 100 bostäder. Fyra tomter har sålts i Södra Brattberget och två tomter har sålts i Götlunda.

Arbetet med att ta fram ett planprogram för den blivande stadsdelen Norra Skogen är i gång och

förväntas slutföras kvartal 3, 2023. Planeringen av markområdet omfattar ca 86 ha mark för bostäder, LSS-bonde, skola och annan samhällsservice.

För att Arboga kommun ska kunna skapa varierande boendemiljöer krävs bra planberedskap. Arbetet pågår för att ta fram detaljplaner för att erbjuda varierande bostäder samt för att attrahera till inflyttning till kommunen. En översyn av kommunens översiktsplan för bland annat bostäder har påbörjats och ska ligga till grund till kommunens planeringsstrategi under den kommande mandatperioden.

Att Arboga kommun har en väl utbyggd infrastruktur är en förutsättning för en hållbar tillväxt i kommunen. Utbyggnad och underhåll av kommunens infrastruktur genomförs kontinuerligt. Infrastruktur kräver stora investeringar och insatser prioriteras efter den samhällsnytta de bedöms tillföra.

Rekordsiffror för Arbogas besöksnäring under 2022. Ett flertal och ökat antal besöks- och turistevenemang har genomförts och flera av dem med rekordhögt deltagande. Antalet gästnätter uppgår till den högsta siffran för Arboga.

Försäljningsindex har ökat de senaste 3 åren men minskat 2022, målvärdet uppnås. Försäljningsindex baseras på en persons genomsnittliga inköp under ett år gällande dagligvaror och sällanköpsvaror.

Viktiga händelser

- Negativt födelsenetto - det har inte fötts så få barn sedan 2007

- Ny detaljplan för området Syrenen är beslutad - planen möjliggör uppemot 100 bostäder
- Inviqning av förskolan Regnbågens nya lokaler och grundskolans nya lokaler på Englebrettskolan
- Arbetet har startat för att bygga en ny grundskola
- Rekordsiffror för Arbogas besöksnäring

Framtid

En viktig del för att Arboga ska fortsätta växa och utvecklas är den pågående utvecklingen av stadskärnan som mötesplats och för etablering av handel och serviceföretag.

Kommunens översiktsplan följs upp och ska ligga till grund för kommunens framtagande av planeringsstrategi under mandatperioden. Arbetet med att ta fram detaljplaner för att erbjuda varierande bostäder för kommuninvånaren samt för att attrahera nya invånare fortsätter. Arboga behöver fortsätta att satsa på utbyggnation av bostäder, ge god service och erbjuda rikt fritids- och kulturliv till våra kommuninvånare.

Besöksnäringen kopplat till natur- och kulturarvet och affärsturismen har stor potential att utvecklas i Arboga kommun. Ett varierat utbud av mötesplatser och aktiviteter inom kultur, fritid och turism är viktigt för utvecklingen. Flera besökare till kommunen ökar förutsättningarna för ett bra försäljningsindex. Förändrat köpmönster med konkurrens från köpcentra och e-handel är en stor utmaning för Arbogas stadskärna.

Mätningar	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde	Trend
1:1 Befolkningsutveckling	14 087	14 039	14 101	14 083	14 039	→
1:2 Nybyggnation av bostäder	87	16	37	31	60	↘
1:3 Försäljningsindex	83	83	84	81	81	→

1.1 Befolkningsutveckling

Befolkningsstatistik 31 december varje år.

1:2 Nybyggnation av bostäder

Nybyggnation av bostäder, egen mätning Västra Mälardalens Myndighetsförbund, årligen.

1:3 Försäljningsindex

Handelns utredningsinstituts försäljningsindex för dagligvaror och sällanköpsvaror (faktiskt omsättning dividerad med försäljningsunderlag), årligen.

Mål 2. Arboga är tryggt och inkluderande

Bedömning: Delvis uppfyllt

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

Den upplevda tryggheten i kommunen är en viktig faktor för invånarna. Vad som upplevs tryggt eller otryggt är subjektivt och kan bero på människors egna erfarenheter men också på rykten om platsen, dess fysiska utformning och kontakten med omkringliggande miljöer. Säkerhet bedöms utefter konkreta fakta och fysiska åtgärder. Möjligheten till fritids- och kulturlivet är rikt och erbjuder något för alla. Digitaliseringens möjligheter tas tillvara med bredbandsuppkoppling för alla i hela kommunen.

Nuläge

Tryggt och säkert

Arboga kommun arbetar för att det ska vara tryggt att bo och vistas i kommunen. Upplevelsen av att bo i en trygg stad är en stark tillväxtfaktor och också avgörande för livskvaliteten. Trygghet och säkerhet är en viktig del i Arboga kommuns varumärke och kan påverka en rad olika områden så som exempelvis priserna i ett bostadsområde eller att en kommun som upplevs som trygg och välmående, lockar till inflyttning och exploatering av nya företag.

Antal anmälda våldsbrott per 1000 invånare minskar i Arboga. Senaste mätning visar 7,9 anmälda brott per invånare och är lägre än rikssnittet 8,5. 1360 anmälda brott mot brottsbalken har under perioden januari till november. Det är en ökning med 70 anmälda brott jämfört samma föregående år, men fortfarande lägre än 2020 och 2019. En av anledningarna till lägre antal anmälningar 2021 kan vara konsekvenser av covid. Bland annat minskade våldsbrotten i offentlig miljö men verkar nu återgå mot tidigare nivåer.

Att ha möjlighet att röra sig fritt i offentliga miljöer exempelvis på torg och i parker, är en förutsättning för att kunna ta del av samhällsaktiviteter och upprätthålla sociala kontaktnät. Arboga erbjuder ett rikt föreningsliv med en mångfald av aktiviteter och verksamheter för alla åldrar.

Mötesplatser är viktiga för den upplevda tryggheten. Att få möjlighet att mötas och lära känna varandra skapar förståelse både över generationsgränser och mellan olika befolkningsgrupper. Arbetet måste vara långsiktigt.

Strategin för ett tryggare Arboga är att samverka med andra trygghetsskapande aktörer. Tillsammans inom Förebyggande rådet deltar kommunens olika förvaltningar, bolag, säkerhetssamordnare, polis och handelsförening för att ta ett helhetsgrepp om trygghetsfrågor. Den lokala polisen är en viktig aktör i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet.

Det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet har prioriterats högt.

I medborgarlöftet mellan Arboga kommun och Polisen är målet att bland annat skapa en tryggare miljö vid Resecentrum och att ha en särskild inriktning och medborgardialoger i områden som är mer utsatta för brott. Syftet är att öka tryggheten i Arboga och förebygga brott. Medborgar- och trygghetsdialog har genomförts på Nytorget i syfte att prata trygghet med förbipasserande och fånga upp eventuella synpunkter. En fokusgrupp kring trygghetsskapande arbete vid Resecentrum har upprättats med representation från näringslivet, polisen, olika kommunala verksamheter, fastighetsägare och andra externa aktörer.

Arbetet mot osund konkurrens inom näringslivet fortsätter i samordning mellan säkerhetssamordnaren, Polis och Västra Mälardalens Myndighetsförbund. Ett flertal tillsynsinspektioner har genomförts med gott resultat. Säkerhetsmöten och utbildningar i Säker handel har genomförts med verksamheter aktiva i området Oljevägen/ Bensingatan och Hjälmare kanal.

Fortsatt gemensamt förebyggande arbete mot klotter, detta med fortsatt gott resultat.

Skolor har tillsammans med säkerhetssamordnaren övat väpnat våld i skolmiljö för att öka medvetenheten inom området och den mentala förberedelsen för att liknande händelser kan ske även i Arbogas skola.

Kommunen fortsätter nyttja Effektiv samordning för trygghet. Att i samverkan arbeta med gemensamma lokala lägesbilder som bygger på rapportering i kommunens kartläggnings och analysystem för otrygga platser och brott. Ännu bättre lägesbild finns nu när polisanmälda brott importeras i systemet.

Att känna sig trygg och uppleva studiero är avgörande för hur eleverna kommer att lyckas nå må-

len för sin utbildning. Alla som arbetar i skolan ska bidra till att skolan präglas av solidaritet mellan människor, aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper, visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

Fritidsmöjligheter, turism och handel

När pandemins restriktioner lättades under våren har föreningar och verksamheter kunnat börja återuppta sina aktiviteter och arrangemang.

Flera arrangemang har genomförts i samarbete med kommunens föreningsliv för att skapa mötesplatser för alla åldrar. Kulturveckan genomfördes av flera aktörer som samverkade kring ett innehållsrikt kulturprogram som rymde mycket musik men även konst och dans. I enlighet med regional idrottsplan för Västmanland har ett fokus legat på att idrott ska kunna bedrivas hela livet men även stödja föreningslivet att starta upp efter pandemin. Ett samarbete har genomförts mellan Arboga ryttarsällskap och Arboga kommun där boende på äldreboenden har fått besök av Arboga ryttarsällskap och deras hästar. De äldre har även kommit till ridskolan för att ta del av miljön, gemenskapen och rida vid intresse.

Arbogas besöksnäring uppvisar rekordsiffror med ett ökat antal besöks- och turistevenemang har kunnat genomföras under 2022 och flera av dem med rekordhögt deltagande. Både Medeltidsdagarna och Jul i Arboga hade betydligt fler deltagare.

Besök visitarboga.se och Instagramkonto för tips om saker att uppleva och göra. Kampanjer med fokus på Arboga som en historisk stad med unika handel resulterade i en kraftig ökning i antalet bokade bussgrupper som besökte Arboga under sommaren. Även Arbogas lokala pärlor, som promenadstråk, naturupplevelser, historiska vandringar, unika butiker lockar. Närhet till natur- och friluftsliv är fortsatt viktiga reseanledningar för många vilket resulterat i fortsatt stort antal husbilar på ställplatserna.

Etableringsuppdraget

Andelen i procent som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera efter 90 dagar har minskat de senaste åren. Även riket har minskat. Mellan de senaste två mätningarna minskade andelen som lämnat etableringsuppdraget markant med 13 procent. Andelen som lämnat för att börja arbeta minskade med 4 procent medan andelen som lämnat för att börja studera ökade med 9 procent.

Arboga kommun växlar upp sitt stöd för arbete och vuxenutbildning. Försörjningsstöd, arbetsmarknadsverksamheten och vuxenutbildningen på Högskolecentrum är nu samorganiserade. Syftet med att samla dessa verksamheter på samma ställe är att fler blir självförsörjande genom att de får tillgång till kompetensutveckling via ett arbete eller en utbildning. Fler människor i sysselsättning och med efterfrågad kompetens till den lokala arbetsmarknaden är målsättningen. Tillsammans kommer vi att kunna nyttja kommunens resurser bättre.

Projekt "Vägar Framåt", avslutades under året. Målet 2022 att nå 60 unga är uppfyllt. Syftet är att minska ojämlikhet i utbildning och hälsa, förbättra den psykiska hälsan, öka jämställdheten i stödinsatser, stötta det livslånga lärandet och arbeta tydligt med folkhälsa som en del i motivationsarbetet.

Tillgång till bredbandsuppkoppling

Ökad bredbandsuppkoppling ger möjlighet för effektiva och inkluderande lösningar och digital verksamhetsutveckling. Tillgång till bredband mäts i andel av områdets hushåll som har tillgång till bredband om minst 100 megabit per sekund. Vid sista mätningen hade 75,5 procent av hushållen tillgång, en minskning med 1,5 procent. Regionen har kvalitetssäkrat inkomna uppgifter från aktörers planer för omedelbar möjlighet till att ansluta. Efteranslutning av privathushåll och fibring av verksamhetsfastigheter har utförts. Komplettering för verksamhetens framtida behov sker löpande. Arboga Stadsnät har i år genomfört 130 anslutningar. Föregående år anslöts 159 vilket är något fler. Det pågår också en dialog med externa aktörer för hantering av landsbygdsområden omkring Arboga.

Viktiga händelser

- Arboga kommun växlar upp sitt stöd för arbete och vuxenutbildning
- Fokusgrupp kring trygghetsskapande arbete på Resecentrum
- Föreningar och verksamheter återupptaga sina aktiviteter och arrangemang
- [Visitarboga.se](http://visitarboga.se) - upptäck och ta del av vad som går att uppleva och göra i Arboga

Framtid

Fortsätta att utveckla strategier för ett tryggare Arboga genom att samverka med andra trygghetsskapande aktörer och att skapa trygga miljöer i skolan. Ett medborgarlöfte för 2023 med tillhö-

rande handlingsplaner har undertecknats.

Att fortsätta lyfta Arbogas som en historisk stad med unika handel samt Arbogas lokala pärlor, som promenadstråk, naturupplevelser, historiska vandringar, unika butiker med mera.

Arboga ska fortsätta att ha ett aktivt och starkt föreningsliv och erbjuda ett rikt och varierat utbud av fritids-, idrotts- och kulturaktiviteter. Detta har betydelse för att ge barn och ungdomar en meningsfull fritid, men har också stor betydelse för att främja folkhälsan och goda aktiva

vanor. Fritid, idrott och kultur skapar ökad tillit och sammanhållning i samhället, och stärker demokratin och yttrandefriheten.

Arboga kommun fortsätter att växla upp sitt stöd för arbetsmarknadsverksamheten och vuxenutbildningen.

Arboga Kommunalteknik fortsätter att möjliggöra anslutningar till bredbandsuppkoppling för fastigheter i kommunens Stadsnät och föra dialog med externa aktörer för hantering av landsbygdsområden.

Mätningar	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde	Trend
2:1 Upplevd trygghet	50	-	-	-	-	
2:2 Anmälda våldsbrott	7,5	8,6	8,7	7,9	8,0	↘
2:3 Fritidsmöjligheter	7,0	-	-	-	-	
2:4 Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera %	44%	33%	31%	18%	50%	↘
2:5 Tillgång till bredbandsuppkoppling %	74,1%	76,3%	76,9%	75,5%	82%	↗

2:1 Upplevd trygghet

Trygghetsindex i SCB:s medborgarundersökning, vartannat år. Ny metod 2021.

2:2 Anmälda våldsbrott

Antal anmälda våldsbrott per 1 000 invånare (treårsmedelvärde). SKR:s öppna jämförelser "Trygghet och säkerhet, årligen.

2:3 Fritidsmöjligheter

Fråga A6:2 i SCB:s medborgarundersökning, vartannat år. Ny metod 2021.

2:4 Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera

Andelen i procent som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), SCB, årligen.

2:5 Tillgång till bredbandsuppkoppling

Andelen av områdets hushåll (andel %) som har tillgång till bredband 100 megabit per sekund, Post- och telestyrelsen, bredbandskartläggning, årligen.

Mål 3. Arboga är klimatsmart

Bedömning: Delvis uppfyllt

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

Miljön ska skyddas vilket bland annat innebär att utsläpp inte ska skada människor och att det naturliga kretsloppet ska värnas. Naturfrämmande ämnen ska inte förekomma i miljön och den biologiska mångfalden ska bevaras. Användningen av energi och material begränsas.

Nuläge

Arboga kommuns arbete med klimatsmarta lösningar innebär bland annat att minska utsläpp som kan skada miljön och att skapa en effektiv användning av energi och naturresurser. Arbogas miljö- och hållbarhetsarbete följs upp genom Ranking Sveriges miljöbästa kommun och energi-användningen i kommunens fastigheter.

Arboga kommun hamnar på plats 119 av 290 i "årets kommunranking". Det är en försämring

med jämfört med plats 90 i förra årets mätning. Länsplaceringen är 4 av 10 i Västmanland. Rankingen baseras på Aktuell Hållbarhets egen kommunenkät samt på aktuella data bland annat statistik från Naturvårdsverket, Vattenmyndigheten, SCB, Kolada och Avfall Sverige. Även i år ingår nyckeltal kopplad till klimatdata.

Hållbara måltider - Arboga kommun är i topp i Livsmedelsverkets kartläggning av kommunala måltidsverksamheter. Måltiden i skola, förskola och äldreomsorg lyfts fram för sina mätbara mål för tre viktiga miljöaspekter klimatpåverkan, livsmedelsinköp och matsvinn. För att minska klimattrycket anpassas menyn efter säsong. För fjärde gången nomineras Arbogas skolmåltider i den årliga tävlingen White Guide Junior.

Transporter av personer och varor står för en stor del av energianvändningen. Det vanligaste transportmedlet är bilen. Arboga tillhandahåller olika typer av miljöfordon för uthyrning samt el-cyklar för lån till kommunens verksamheter.

Arbetsmarknadsenhetens elektronikdemontering är miljöcertifierade enligt ISO 14 000. Verksamheten syftar till att på ett miljömässigt och säkert sätt demontera kasserade elektroniska och elektriska produkter. Miljöfarlig avfallet skickas till våra samarbetspartners för destruktion och övrigt material återvinns.

Många verksamheter arbetar med hållbar utveckling i olika grad. De källsorterar och komposterar, återvinner och återbrukar. Fritidsbankens verksamhets fokus är smart återbruk och att minska sopberget. Våra barn och elever har ett stort intresse och engagemang för miljön. Att ge elever möjligheter både att ta ansvar för den miljö de själva direkt kan påverka till övergripande och globala miljöfrågor ingår i undervisningen. För att säkerställa att förskolorna är kemikalie-

och klimatsmarta arbetar alla förskolor utifrån riktlinjen "Våra steg mot en giftfri förskola".

Fastigheterna värms med fjärrvärme, som till stor del utgörs av spillvärme och biobränsle. Systemtekniska lösningar installeras i fastigheterna med fokus på låg energiförbrukning. I verksamhetslokaler har inomhustemperaturer sänkts och ventilationen minskats under de tider som ingen vistas i lokalerna, omfattar inte skolor och äldreboenden. Vid byte av ljusarmaturer i verksamhetsfastigheter och gatljus sätts lågenergi produkter upp och miljövänliga alternativ eftersöks alltid vid inköp. Vid nybyggnation av verksamhetslokaler ställs krav för att säkerställa nivån Silver för Miljöbyggnad.

Viktiga händelser

- För fjärde gången nomineras Arbogas skolmåltider i den årliga tävlingen White Guide Junior.
- Ökar följsamheten till miljökrav vid upphandling av fordon
- Sänkt inomhustemperaturer och minskad ventilation

Framtid

Att fortsätta arbetet med att skydda miljön vilket bland annat innebär att utsläpp inte ska skada människor och att det naturliga kretsloppet ska värnas. Användningen av energi och material ska begränsas. Arboga deltar i fortsättningen av projektet fossilfria och effektiva kommunala transporter - Fossilfritt 2030.

Vid upphandling av fordon ska andelen rena och energieffektiva fordon öka enligt antagna EU-regler från 1 juni 2022.

Mätningar	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde	Trend
 3.1 Energianvändning i kommunens verksamhetsfastigheter		14,1	20,2	18,2	13,8	
 3:2 Ranking Sveriges miljöbästa kommun	153	61	90	119	<101	

3.1 Energianvändning i kommunens verksamhetsfastigheter

Energiförbrukningen i kommunens verksamhetsfastigheter ska minska med 1 procent årligen, användningen uttrycks i procent.

3:2 Ranking Sveriges miljöbästa kommun

Indexvärde, Aktuell Hållbarhet ranking av Sveriges miljöbästa kommun, årligen.

Inspirerande lärande och arbete

Arbogas skolor är trygga och har kunskapsfokus som inspirerar till nyfikenhet och lust att lära. Efter grundskolan finns möjligheter att läsa allt från gymnasiet och grundläggande vuxenutbildning till universitetsstudier på distans.

Utbildningsverksamheten håller hög kvalitet och samarbetet med näringslivet utvecklas ständigt. Det ger goda kunskaper och bra förutsättningar för högre studier eller arbete efter avslutad utbildning.

Arboga uppmuntrar till företagande och entreprenörskap som bidrar till att näringslivet växer. Etableringsområden och god tillgång till arbetskraft skapar förutsättningar för nya branscher och företag. Arbogas infrastruktur utvecklas med fokus på kollektivtrafik och bra pendlingsmöjligheter.

Tillsammans med civilsamhället och det lokala näringslivet finns goda förutsättningar för integration.

Mål och mätningar

Mål 4. I Arboga finns goda möjligheter till utbildning

Bedömning: Delvis uppfyllt

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

Vårt samhälle står i ständig förändring och utifrån dess framtida behov av kompetenser så behöver perspektivet vara ett livslångt lärande. Efter grundskolan finns möjligheter att läsa allt från gymnasiet och grundläggande vuxenutbildning till universitetsstudier på distans.

Nuläge

Goda möjligheter till utbildning bidrar till det livslånga lärandet och ger alla goda förutsättningar för ett gott liv. I varje skede av livet bör det finnas utbildnings- och lärandemöjligheter som är anpassade till individens behov, bakgrund och kompetens. Det finns i Arboga goda möjligheter till utbildning på olika nivåer, från förskola till vuxenutbildning inklusive flera yrkeshögskoleutbildningar. Det finns även möjlighet till högskolestudier på distans. Arboga har dessutom bra kommunikation till närliggande städer vilket medför att det är möjligt att bo kvar och studera på annan ort.

Upplevda utbildningsmöjligheter mäts i medborgarundersökningen (ny mätning). 75 procent anser att det är goda eller mycket goda möjligheter att kunna bo kvar i Arboga samtligt som man genomför eftergymnasiala studier som till exempel högskola, universitet eller yrkeshögskola. Samma mätning för riket är 78 procent. Arboga kommun erbjuder många yrkesutbildningar och samarbetar med Köping och Kungsör.

Ökad frånvaro under pandemin har påverkat barnens förutsättningar att utvecklas i enlighet med målen för förskolan. Barnens språkutveckling har försämrats och hämmats. Förskolan samverkar med forskare för att skapa effektiva organisationer med kvalitet på undervisningen på alla förskolor. Förskolan i Arboga har en hög andel utbildade heltidsarbetande förskollärare som driver det systematiska kvalitetsarbetet. Regnbågens förskola har flyttat till nya, fina och ändamålsenliga lokaler. Förskolornas har ändamålsenliga lokaler som möjliggör för kvalitativ utbildning där barnen får lära och utvecklas tillsammans med andra i en trygg, rolig och lärorik miljö.

Att bli behörighet till ett nationellt program på gymnasiet är viktigast och den mest avgörande faktorn för ett gott framtida liv. Behörigheten till ett nationellt program minskade kraftigt under 2022. "Om vi ska höja skolans resultat krävs att vi ser elevernas lärande och prestationer i ljuset av den undervisning de får" (Hirsh, 2017). Införandet har under året pågått av reviderade läro- och kursplanerna i grundskolan samt nya allmänna råd för betygssättning. Tillsammans med deltagandet i forskningsprogrammet Fokus Undervisning (FUN) i samarbete med IFOUS (Innovation, Forskning Och Utveckling i Skola/förskola) så blir detta ett bra underlag för planering, genomförande och bedömning av elevers kunskaper och uppföljning av lärares undervisning. Elevantalet ökar i grundskolan. De största utmaningarna är att öka målpuppfyllelsen för våra elever.

Andelen examensbevis inom 3 år på gymnasiet har minskat. Gymnasieskolans systematiska

kvalitetsarbete fokuserar på elevernas studietechnik och förmåga att lära, att eleverna ska utforska och arbeta både självständigt och tillsammans med andra samt känna tillit till den egna förmågan. Ytterligare fokusområden är elevernas ansvar för sitt lärande och sina studieresultat, förståelse för utvecklingsbehov i förhållande till kraven för utbildningen, elevernas förståelse för framtida studier eller yrkesliv samt anpassad undervisning: upplägg, innehåll, arbetsformer utifrån elevernas skiftande behov och förutsättningar.

För att möta de elever som har störst svårigheter har en ny grupp, "Slussen", startats på Introduktionsprogrammet. På Slussen får elever träna på rutiner, göra studiebesök och andra aktiviteter för att sedan kunna gå in i någon av de andra grupperna i Introduktionsprogrammet för studier eller praktik.

I Inom vuxenutbildningen läggs stort fokus på individen. Vid individuell planering ges elever möjlighet till ett upplägg av sina studier som möjliggör att kombinera annat arbete och studier. Vuxenutbildningen har bedrivit ett stort antal kurser med många inskrivna elever.

Ny organisation - arbetsmarknadsenheten, försörjningsstöd och vuxenutbildningen är från och med april ett gemensamt verksamhetsområde. SFI har effektiviserats och för de studerande som även uppstår försörjningsstöd har samarbetet tagit fart med planeringshandläggare. Projektet "Vägar framåt" för ungdomar upp till 25 år avslutas med mycket gott resultat.

Biblioteket spelar stor roll för att förverkliga medborgarnas möjligheter till livslångt lärande. Enligt lagen ska biblioteket främja litteraturens ställning och intresset för bildning, utbildning och forskning. Fokus på unga och barns läsning - under sommaren har barnbibliotekarierna arbetat i ett pilotprojekt med fyra ferieanställda ungdomar som har praktiserat högläsning på förskolor och fritidshem. Det har visat sig ge positiva läseffekter för de yngre som får möta unga läsande förebilder. Biblioteket gör hembesök för att nå barn under ett år för att främja läsning. Ett samarbete med BVC som förmedlar möjligheten. För att stärka språk och integration har biblioteket sagostunder på svenska och arabiska på lördagar. Bibliotekens roll som kunskapspridare av ny teknik betonar alltmer, då risken för att många människor hamnar utanför de digitaliserade samhällstjänsterna uppmärksammas.

Kulturskolan bidrar till måluppfyllelse via estetiska lärprocesser och kunskap via skapande

verksamhet. Ny nybörjarkurs för barn i årskurs 1 "blås- och stråkstarten". Kursen ger en allsidig undervisning i puls, rytm, gehör, sång och barnen provar olika instrument, även de som de inte kände till innan. Fritidsgården Gluggen erbjuder med läxhjälp.

Studieförbunden är en stor mötesplats för livslångt lärande, bildning och kultur.

Viktiga händelser

- Pandemin påverkar fortfarande
- Förskolan samverkar med forskare för att skapa effektiva organisationer med kvalitet på undervisningen på alla förskolor
- Grundskolan deltar i ett praktiskt nära forskningsprogram kring utveckling av undervisning
- Nytt verksamhetsområde Arbete och vuxenutbildning 1 april
- Ny biblioteksplan
- Ny nybörjarkurs "blås- och stråkstarten" för barn i årskurs 1 på kulturskolan

Framtid

Ett livslångt lärande för alla människor och att säkra kompetensförsörjningen är ett högt prioriterat mål i Arboga och i Sverige. Det är viktigt för näringslivet i kommunen med en bred kompetenstillgång och som en tillväxtmotor för hela regionen. Arbetslivet som eleverna kommer att möta förutsätter såväl flexibilitet inför omställning som behov av ett livslångt lärande.

Ökad frånvaron hos barn under pandemin har hämmat barns språkutveckling och det är därför viktigt att barnens närvaro ökar så barnen får riktiga möjligheter att utveckla sin språkliga förmåga. Regeringen har beslutat om ändringar i skollagen som syftar till att öka deltagandet i förskolan. Det ställs ökade krav på hemkommunen som blanda annat att hemkommunen ska ta kontakt med vårdnadshavarna för att upplysa om förskolans syfte och barnens rätt till förskola, erbjuda förskola till barn som har bott i Sverige under en kort tid och barn som ska fylla tre år ska ha en reserverad plats.

De största utmaningarna i framtiden för grundskolan är fortsatt yttre förutsättningar såsom ekonomin, lokalerna, kompetensförsörjning och likvärdighet utifrån skolsegregation där elevsammansättningen är uppdelad mellan våra skolor. Då det gäller inre förutsättningar så är det utvecklingen av kunskapsresultaten som behöver fortsätta att vara i fokus. De största utmaningarna inom grundskolan är att öka

måluppfyllelsen för alla våra elever. IFOUS-programmet som Arbogas skolor deltar i syftar till att vidareutveckla ett långsiktigt och forskningsbaserat kollegialt arbetssätt så att undervisningens utveckling verkligen hamnar i centrum och låta kunskaper och erfarenheter bildade i skolan respektive akademien utgöra grund för gemensam kunskapsutveckling och nya forskningsresultat.

Andelen examensbevis inom 3 år på gymnasiet minskar. En ökad satsning på studieteknik, hjälp att planera sina studier samt specialpedagogik har påbörjats under året. En stor utmaning för gymnasieskolan är förslaget om framtida planering och dimensionering av programutbud. Det innehåller förslag som syftar till att underlätta ungdomars och vuxnas etablering på arbetsmarknaden och att förbättra kompetensförsörjningen till välfärd och nä-

ringsliv. Kommunerna ska samverka i planering, dimensionering och erbjudande av utbildning i ett primärt samverkansområde. Skolverket kommer att förse regionerna med planeringsunderlag om den framtida dimensioneringen.

Inom vuxenutbildningen är det en utmaning att finna rätt personal och fylla platser på elingenjörsprogrammet trots en mycket god arbetsmarknad. Skapande och utveckling av orienteringskurser på Komvux behövs. Säkerställa att de studerande vet vad som krävs för godkända betyg behövs. Fokusförflyttning från anpassning av utbildning till ledning och stimulans behövs i större utsträckning.

Fortsatt samverkan mellan olika aktörer för att förverkliga möjligheten till livslångt lärande ger goda möjligheter för att uppnå kommunfullmäktiges mål.

Mätningar	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde	Trend
4:1 Utbildningsmöjligheter	64	-	-	-	-	
4:2 Andel med examensbevis inom 3 år gymnasiet.	54,1%	67,8%	55,7%	55,4%	69%	↘

4:1 Utbildningsmöjligheter

Betygsindex om hur medborgarna upplever tillgången till utbildningsmöjligheter, fråga A2:1–2 i medborgarundersökningen, vartannat år. Ny metod 2021, inte jämförbart med tidigare.

4:2 Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel i procent.

Andelen elever som börjar på gymnasiet i kommunal regi i kommunen för 3 år sedan med examen inom 3 år, årlig mätning.

Mål 5. I Arboga finns goda möjligheter till arbete

Bedömning: Delvis uppfyllt

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

Att få fler Arbogabor i arbete är inte bara viktigt för att kunna finansiera välfärden, det är också viktigt för individen. Arbogas geografiska läge tillsammans med lättillgänglig och flexibel pendling till andra orter utvidgar arbetsmarknaden för boende i Arboga och ger bättre möjligheter till jobb. Ett gott närings-

livsklimat utgör en viktig utvecklingsfaktor för kommuner och regioner. Förutsättningar för och möjligheter att starta och driva företag har betydelse för tillväxt och sysselsättning.

Nuläge

En väl fungerande arbetsmarknad får människor och företag att växa. Bra arbetsmöjligheter lägger grunden för tillväxt och välfärd. För att se om det finns goda möjligheter till arbete i

Arboga analyseras arbetsmarknadsstatistik och pendlingsmöjligheter med buss och tåg.

Arbetslöshet

Arbetslösheten har minskat i förhållande till i förra året. Kommunen ligger över riksnittet totalt, men precis under riksnittet för ungdomar. Andel inskriva arbetslösa av registerbase-rad arbetskraft i Arboga är 7,0 procent, en minskning med 1,1 procentenheter jämfört med samma period föregående år. Kommunen ligger 0,4 procentenheter över riksnittet och 1,1 procentenheter lägre jämfört med Västmanland som har 8,1 procent.

Arbetslösheten bland unga i Arboga är fortsatt lägst i Västmanland. Ungdomsarbetslösheten är 8,0 procent, en minskning med -2,3 procentenheter jämfört med samma period föregående år. Kommunen ligger 0,1 procentenheter under riksnittet och 2,2 procentenheter lägre jämfört med Västmanland som har 10,2 procent.

Arbetslösheten för utrikesfödda i Arboga är 20,4 procent, en minskning med -1,8 procentenheter jämfört med samma period föregående år. Kommunen ligger 3,8 procentenheter över riksnittet och 0,2 procentenheter över jämfört med Västmanland som har 20,2 procent.

Näringslivet hårt utsatt

Den pågående pandemin drabbade hela världen i början av 2020 och Arbogaföretag har påverkats i stort som smått. Under året har det pågående kriget mellan Ryssland och Ukraina gett högre el- och bränslepris som ökar näringslivet kostnader och den allmänna prisnivån. Hushållens köpkraft minskar och efterfrågan av varor och tjänster blir lägre, efterfrågan på svensk export minskar vilket kan komma att leda till lägre produktion.

Lokalt företagsklimat

Arboga kommun försöker tillsammans med företagsstöd och olika övriga aktörer underlätta för företagandet i kommunen. Fokus är hög tillgänglighet, gott bemötande och korta ledtider. Kommunen har nära dialog med företagen och har kunskap om de enskilda företagen och branscherna i kommunen i dag vad gäller verksamhet, kompetensförsörjning, planer och behov inför framtiden. Arboga arbetar i samarbete med Köping och Kungsör enligt den gemensamma näringslivsstrategin med utgångspunkt i attraktivitet och kompetens.

Rekordhøgt betyg för service till näringslivet. Nöjd kund-index, NKI, är en analysmetod som

mäter hur nöjda företagare är med kommunernas service. Arboga får sitt högsta betyg någonsin, totalt NKI index på 83, och placerar sig på en andraplats i Västmanland. Høgst betyg får Arboga när det kommer till hur ärenden kring hur markupplåtelse hanteras. Arboga placerar sig bäst i länet och på en andraplats i Sverige

Resultatet visar dessutom på en positiv utveckling övre tid. Høgst omdöme ges Bemötande, med ett index på 86. Samtliga serviceområden har ett index mellan 80 - 86. Sett till myndighetsområden ges Mark (92) høgst betyg, medan Bygg (75) ges lägst betyg.

Arboga kommun fortsätter att ligga stabilt runt index 3,5 i Svenskt Näringslivs enkät av företagsklimatet. Resultatet är detsamma som förra året. Det lokala företagsklimatet når nästan målvärdet. De tre enkätfrågor som fått lägst betyg är: skolans kontakter med lokala näringslivet, upphandling och tillgång till relevant kompetens.

Arboga kommun har engagerat sig i Arbogas elnätssituation och verkat för förbättrad handläggning och ökad förståelse kring kommande uppgradering av regional- och lokalnät. Under året har enheten i princip varje vecka haft samtal med företag som planerar för nyetableringar i Arboga med omnejd.

Vad gäller mark för etablering av handel och industri påbörjades under hösten 2020 ytterligare exploatering i området Handelsplats Sätra. Exploateringsområdet är färdigställt, totalt 13 nya tomter. Första tomten såldes under året. Planberedskapen för industrimark är god och ytterligare mark för framtida industrimark har köpts in för att ta höjd för en framtida planering och för att möta upp marknadens efterfråga på attraktiv etableringsmark.

Kollektivtrafik

En bra och utökad kollektivtrafik är viktigt för kompetensförsörjningen i Arboga kommun och för att näringslivet i kommunen ska fortsätta att utvecklas.

Arboga kommun ligger i en växande pendlingsregion där Europavägarna E18 och E20, samt järnvägarna Målarbanan och Svealandsbanan, strålar samman. Dessa är klassade som riksintresse för kommunikation och viktiga för den kommunala tillväxten. Dessa möjliggör pendling till större angränsande städer som Örebro, Västerås, Eskilstuna och även mindre städer som Köping och Kungsör, det finns även

goda pendlingsmöjligheter mellan Arboga och Stockholm.

Arboga kommun deltar i samverkansmöten med den regionala kollektivtrafikmyndigheten i Västmanland. Ny zonstruktur och biljetfflora är beslutad för den regionala kollektivtrafiken och gäller från 1 januari 2022. Arboga kommun kommer bli en egen zon från att tidigare ha tillhört en gemensam zon tillsammans med Köping och Kungsörs kommuner.

Det har under året varit en del problem i den regionala tågtrafiken med förseningar och inställda tåg. Framför allt har många av Mälartågs avgångar påverkats.

Viktiga händelser

- Handelsplats Arboga Sättra expanderar - ett köpeavtal och tre markanvisningsavtal har tecknats för tomter
- Rekordhög betyg för service till näringslivet
- Kollektivtrafiken och andelen pendlare har börjat återhämta sig från pandemin

Framtiden

Det oroliga världsläget kommer att påverka arbetsmarknaden och konjunkturläget under resten av året.

Genom att fortsätta samverka och arbeta med mötesplatser mellan kommun och företag, genomföra regelbundna företagsbesök och fort-

sätta samarbetet i Västra Mälardalen finns goda möjligheter att påverka arbetslösheten i kommunen.

Arboga fortsätter med stödet till näringslivet genom att samla information från Arbogas olika företagarföreningar och Arbetsförmedlingen för att skapa ett nuläge för industri och handel.

Med utgångspunkt i Företagsklimat utveckla en strategi för att öka antalet etableringar. Marknadsföra framtida etableringsområden och arbeta med proaktiv marknadsföring.

Kollektivtrafiken är och kommer fortsatt vara av stor vikt för Arbogas framtid. För att behålla och locka nya invånare och företag till kommunen är ett välutvecklat och hållbart transportnät en avgörande förutsättning.

Förbättrade möjligheter för pendling både inom den befintliga arbetsmarknadsregionen och till angränsande regioner bidrar till en större arbetsmarknad. Om Sveriges ambitiösa miljömål ska uppnås kommer kollektivtrafiken behöva spela en ännu större roll i samhället. Arboga kommun kommer fortsatt i enlighet med den gällande översiktsplanen att fokusera på bostäder och verksamheter i lägen där det finns goda kommunikationer. Som ett komplement till detta bedöms även utbyggnad av gång- och cykelvägar behövas för framtiden.

Mätningar	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde	Trend
 5:1 Arbetslöshet %	9,2%	10,0%	8,2%	7,0%	9%	
 5:2 Lokalt företagsklimat	3,5	3,6	3,5	3,5	3,6	
 5:3 Nöjdhet med utbud av kollektivtrafik	4,9	4,9	-	-	-	-

5:1 Arbetslöshet

Antalet arbetslösa och i program med aktivitetsstöd i relation till arbetskraften (andel %) i december, statistik från Arbetsförmedlingen, årligen. Utfallet 2022, avser augusti månad.

5:2 Lokalt företagsklimat

Sammanfattande betyget för Arboga kommun avseende näringslivsklimatet, Svenskt Närings-

liv "Lokalt företagsklimat", årligen.

5:3 Nöjdhet med utbud av kollektivtrafik

Nöjd Region Index i SCB:s medborgarundersökning, index mäts på en skala 1-10. Med kollektivtrafik menas lokal och regional trafik med buss, spårvagn, tåg och båt/färja, vartannat år.

Inspirerande organisation

Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare där medarbetarna utvecklas, tar stort eget ansvar och där egna initiativ uppmuntras. Arbetsmiljön är god och hälsofrämjande. Ambitionen är att erbjuda alla den sysselsättningsgrad de önskar. Medarbetare som trivs och mår bra är en förutsättning för en inspirerande organisation.

Kommunens organisation är effektiv, tillgänglig och tydlig för medarbetare, medborgare och företagare. Ett gott bemötande ger god service och inbjuder till dialog. Den fortsatta digitaliseringen av kommunens verksamheter bidrar till hög service och kvalitet på tjänsterna. Genom fördjupad samverkan i Västra Mälardalen, inom Region Västmanland och nationellt skapas bättre förutsättningar för alla.

Kommunen har en god ekonomisk hushållning. Det innebär att ekonomin är i balans, såväl på kort som lång sikt och att kommunens resurser alltid används på bästa sätt.

Mål och mätningar

Mål 6. Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare

Bedömning: Delvis uppfyllt

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

Att kunna attrahera rätt medarbetare är en av de viktigaste frågorna för arbetsgivare idag. Det är inte bara lön och förmåner som gör att anställda trivs och gör ett bra arbete. Att kunna erbjuda en kultur med tydliga värderingar, en bra arbetsmiljö och möjlighet till utveckling är faktorer som också påverkar.

Nuläge

Att vara en attraktiv arbetsgivare i Arboga kommun innebär bland annat att medarbetarna upplever arbetsglädje, inflytande och delaktighet, motivation och meningsfullhet. Kommunen arbetar aktivt för att erbjuda goda arbetsvillkor och en hälsofrämjande arbetsplats.

Under året har en rad aktiviteter genomförts för att kommunen fortsatt ska vara en attraktiv arbetsgivare och därmed en inspirerande organisation.

Att trygga kompetensförsörjningen för att fortsätta kunna leverera tjänster med hög kvalitet till kommuninvånarna ställer krav på ett aktivt arbete. En stor utmaning är att attrahera, rekrytera, matcha, utveckla och behålla kompetenta medarbetare i en konkurrensutsatt situation. I våras antogs en övergripande kompetensförsörjningsstrategi. Förvaltningarna och bolagen har sedan tagit fram kompetensförsörjnings-

planer som anger nuläget och vilka åtgärder och insatser som behöver göras.

Pulsmätningar har genomförts vid sex tillfällen under året för att fånga upp medarbetarnas psykosociala arbetsmiljö. Vid två tillfällen har extra frågor lagts till inom områdena likabehandling och arbetsbelastning. Resultaten hanteras på arbetsplatsträffar där åtgärder tas fram för att förbättra och utveckla arbetsmiljö- och hälsoarbetet.

Höstens sista pulsmätning bestod även av 12 frågor inom områdena motivation, ledarskap och styrning – Hållbart medarbetarengagemang (HME). Kommunens hållbarhetsengagemangs index i år är 82 jämfört med föregående år 83. Resultatet visar en liten nedåtgång av det totala indexet och mer specifikt inom områdena ledarskap och styrning. Arboga har glädjande över tid haft ett något bättre index för hållbart medarbetarengagemang än riket.

Arbetsmiljöfrågorna är fortsatt i fokus. Chefer och medarbetare behöver tillsammans arbeta för att utveckla och skapa en god och hälsofrämjande arbetsplats. Ett nytt digitalt verktyg för det systematiska arbetsmiljöarbetet har implementerats.

Kommunens värdegrund PUMI, professionalism, uthållighet, mod och innovation är vägledande för arbetet.

Viktiga händelser

- En kompetensförsörjningsstrategi har beslutats och kompetensförsörjningsplaner
- Fokus på ledarskap
- Pulsmätningar - mäter medarbetarnas psykosociala arbetsmiljö, hälsa och delaktighet
- Ökat friskvårdsbidraget för att stimulera till hälsofrämjande aktiviteter

Framtid

Det är viktigt att trygga den framtida kompetensförsörjningen för kommunens verksamheter. Fortsätta utveckla kärnuppdraget i respektive verksamhet.

Fortsätta arbeta med att erbjuda attraktiva arbetsvillkor och en god arbetsmiljö där medarbetarna trivs och vill stanna kvar.

Arbetet med heltidsresan fortsätter. Att kunna erbjuda den sysselsättningsgrad som medarbetarna önskar samt ge goda möjligheter till fortbildning och friskvård.

Fortsätta utveckla chefer och ledare och skapa förutsättningar för att bedriva ett gott ledarskap.

Arbeta vidare med förebyggande och hälsofrämjande insatser för att förhindra och minska sjukfrånvaron.

Mätningar	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde	Trend
 6:1 Hållbart medarbetarengagemang	82	80	83	82	84	→

6:1 Hållbart medarbetarengagemang

Totalindex för Hållbart medarbetarengagemang (HME) är en sammanvägning av tre delområden, motivation, ledarskap och styrning. Nationell jämförelse SKR, varje år.

Mål 7. Arboga kommun har god ekonomisk hushållning

Bedömning: Uppfyllt

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund
Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

I begreppet "God ekonomisk hushållning" så är det två perspektiv, finansiellt- och verksamhetsperspektiv. Verksamhetsperspektivet att kommunens verksamhet ska vara ändamålsenligt och effektivt redovisas under mål 1 - 6. Under mål 7 redovisas det finansiella perspektivet. Grunden för hur kommunen hanterar sin ekonomi är sund hushållning med de resurser som förvaltas på medborgarnas uppdrag.

Nuläge

De finansiella målen betonar att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten visar hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, det vill säga koppling mellan ekonomi och verksamhet.

En god ekonomisk hushållning ställer krav på att kommunen har en långsiktighet i sin planering. Det kräver till exempel en analys av verksamhetsförändringar på grund av den demografiska utvecklingen.

Kommunfullmäktige beslutade under år 2013 att målet "Arboga kommun har en god ekonomisk hushållning" och de nedanstående måtten ska gälla som riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Resultatet för år 2022 uppgår till -20 miljoner kronor vilket motsvarar -2,1 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Målvärdet är att resultatet före extraordinära poster ska under mandatperioden i genomsnitt årligen uppgå till minst 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Årliga genomsnittet uppgår till +2,1 procent så målvärdet är uppnått.

Soliditeten, beräknad inklusive samtliga pensionsförpliktelser uppgår på balansdagen 2022 till 43,1 procent. Huvudsakliga anledningen till att soliditeten ökade 2022 trots det negativa resultatet beror på den delinlösen av ansvarsförbindelsen på 59,8 miljoner kronor som gjordes under året.

Ur ett finansiellt perspektiv har kommunen en god ekonomisk hushållning.

Viktiga händelser

Arbetet under året har utöver ekonomiprocessens grunduppdrag fortsatt fokusera på ett förbättrat stöd till våra chefer, tydliggöra och effektivisera ekonomiprocessen samt ha en kontinuerlig uppföljning.

Den aktivitet som varit prioriterad är införandet av ett beslutsstödsystem för chefer. Andra aktiviteter har bland annat varit att granska momsättersökningen för år 2021, genomföra nulägesanalys av verksamheten utifrån 2021 års utfall, kommunens styrmodell inför mandatperiod 2023–2026 är reviderad samt påbörjat budgetprocess som innebär beslut om Strate-

gisk och ekonomisk plan 2023–2025 i kommunfullmäktige under november månad. Den politiska inriktningen och mål beslutades i januari.

Framtid

Arboga befinner sig i en situation med ett gott ekonomiskt resultat år 2020–2022 men med ekonomisk mer ansträngd situation på sikt. Kommuns redovisade resultat 2022 är minus 20,0 miljoner kronor men en partiell inlösen av ansvarsförbindelsen för pensioner på 59,8 miljoner kronor ingår. Framåt ökar behoven av välfärdstjänster. Befolkningsförändringen är en av de stora utmaningarna, utvecklingen som pågår fortsätter de kommande åren. Utvecklingen innebär att kostnaderna för demografin ökar snabbare än intäkterna, och det behövs ett ökat fokus på effektivisering och omprioriteringar. Det är viktigt med prognoser av befolkningen. Det sker tydliga förändringar mellan åldersgrupperna vilket påverkar såväl kostnadstrycket som behovet av verksamhetslokaler.

En god ekonomisk hushållning ställer krav på att kommunen har en långsiktighet i sin planering. Det kräver till exempel en analys av verksamhetsförändringar på grund av den demografiska utvecklingen och se koncernen i sin helhet. I likhet med kommunsektorn i övrigt finns ett stort behov av investeringar vilket innebär att det krävs ett större driftöverskott för att inte i hög grad behöva låna till investeringarna.

Inför 2023 finns stora utmaningar avseende de ekonomiska förutsättningarna. Prisökningar, räntehöjningar och ökade pensionskostnader innebär att betydande åtgärder måste vidtas.

Mätningar	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde	Trend
● 7:1 Resultat	1,7 %	6,0 %	3,3 %	-2,1 %	1,0 %	↗
● 7:2 Soliditet	25,4%	32,6 %	33,8 %	43,1 %	24,6 %	↗

7:1 Resultat

Resultatet före extraordinära poster ska under mandatperioden i genomsnitt årligen uppgå till minst 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Egen mätning i samband med bokslut, årligen. Tabellen visar årsvärden. Åren 2018–2020 är omräknade enligt då kommun från och med 2021 redovisar pensionerna enligt den så kallade blandmodellen.

7:2 Soliditet

Soliditeten, inklusive samtliga pensionsåtaganden, ska i slutet av varje mandatperiod vara lägst den nivå som gällde vid mandatperiodens början med oförändrade redovisningsprinciper. Egen mätning i samband med delårsrapport och bokslut, årligen.

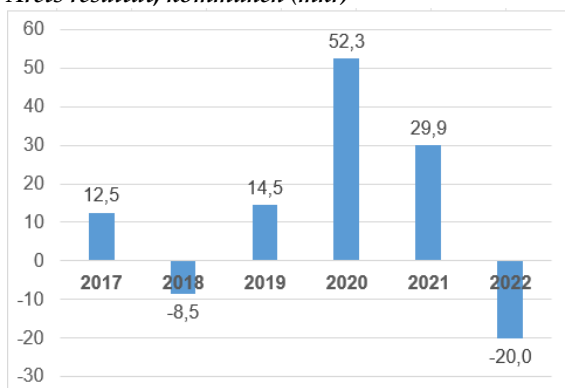
Resultat och ekonomisk ställning

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av den kommunala koncernens och kommunens ekonomiska ställning. För att belysa detta redovisas nedan resultatutvecklingen, investeringar och dess finansiering samt finansiell stabilitet. Avsnittet avslutas med en jämförelse för att analysera var kommunen befinner sig finansiellt och hur den har utvecklats de senaste tre åren i förhållande till övriga kommuner i Västmanland och till riket. Eftersom kommunen från och med 2021 redovisar pensioner enligt den så kallade blandmodell så har tidigare årens utfall justerats för att få en jämförbarhet.

Resultatutveckling

Efter de extraordinära posterna kan årets resultat, förändring av eget kapital, utläsas. Det egna kapitalet är den del av tillgångarna som kommunen betalat med egna medel, det vill säga förmögenheten.

Årets resultat, kommunen (mkr)

Kommunens eget kapital minskade under 2022 med 20,0 miljoner kronor och uppgick på balansdagen till 704,0 miljoner kronor.

Budgeterat överskott år 2022 var 9,3 miljoner kronor och således blev det en negativ avvikelser mot budget med 29,3 miljoner kronor.

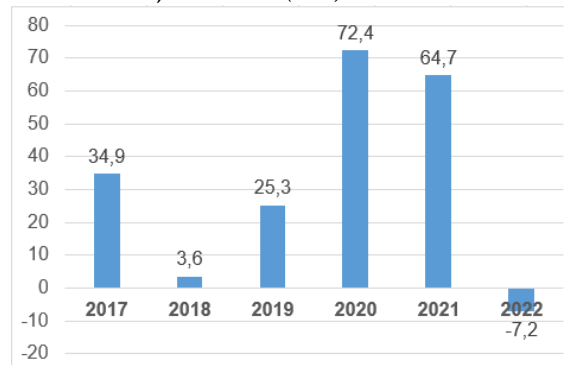
Nämnderna/styrelsen redovisar för 2022 ett ekonomiskt överskott med 2,9 miljoner kronor (16,9 miljoner kronor år 2021). Mer om nämndernas resultat redovisas under avsnittet "Drifredovisning". Nämndernas/styrelsens redovisning i sin helhet sker enbart till respektive nämnd. Intäkter och kostnader som inte kan hänföras till en specifik nämnd så som pensioner, lokalpott, lönepott, oförutsedda kostnader och finansnetto visar ett underskott jämfört med budget med 57,0 miljoner kronor. Detta beror i huvudsak på ökade kostnader

avseende pensioner och främst av partiell inlösen av ansvarsförbindelsen för pensioner som beslutades och redovisades till ett belopp av 59,8 miljoner kronor inklusive löneskatt. Ett högre exploateringsresultat ca 2,0 miljoner kronor redovisas m.m.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnings visar ett överskott jämfört med budget med 24,8 miljoner kronor. Detta beror på en positiv slutavräkning av skatteintäkterna. SKR:s prognoser avseende skatteintäkter har varit undervärderade.

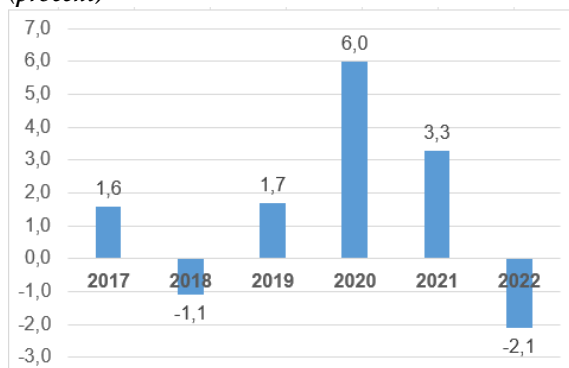
Det finns flera motiv till att årligen ha ekonomiskt överskott. Lagstiftningen med balanskravet är ett minimikrav på resultatet, men för att få en god ekonomisk hushållning förutsätts ett större sammanlagt överskott. Ett överskott skapar handlingsfrihet och möjlighet till en mer långsiktig planering. En marginal krävs också för att klara oförutsedda påfrestningar, att inte inflationen ska urholka värdet av det egna kapitalet och framför allt för att finansiera investeringar.

Årets resultat, koncernen (mkr)

Koncernens resultat uppgick år 2022 till -7,2 miljoner kronor och det egna kapitalet uppgick på balansdagen till 853,7 miljoner kronor. Mer om de kommunala bolagen och kommunalförbunden finns att läsa under avsnittet "Ekonomisk redovisning".

Resultat före extraordinära poster i relation till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning (procent)

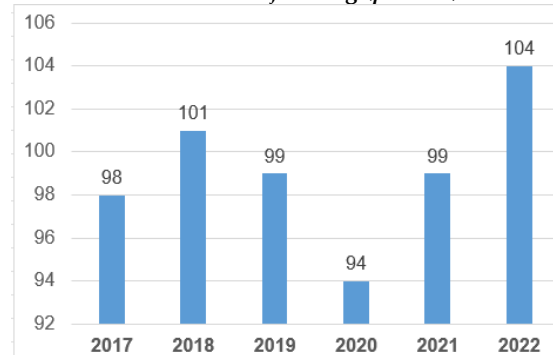

Resultatet före extraordinära poster redovisar de medel som blir över eller saknas när den löpande verksamheten är betald. Finansiella poster i form av skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning samt finansiella kostnader och intäkter tillkommer i detta resultat. Utfallet 2022 blev -2,1 procent. Vid höga investeringsnivåer krävs goda resultat för att kunna ha en hög självfinansieringsgrad av investeringar.

Verksamhetens nettokostnader visar hur stor del av kommunens löpande verksamhet som måste finansieras. De utgör skillnaden mellan kostnader (inklusive avskrivningar) och intäkter i kommunens driftverksamhet. En grundläggande förutsättning för att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är att balansen mellan löpande intäkter och kostnader är god. Ett mått på denna balans är att sätta nettokostnaderna i relation till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Redovisas en andel under 100 procent har kommunen en positiv balans mellan löpande kostnader och intäkter och kan bidra till självfinansiering av investeringar.

Verksamhetens nettokostnader exklusive jämförelsestörande poster uppgick till 919 miljoner kronor 2022 vilket är en ökning med 9,0 procent jämfört med 2021. Skatteintäkterna, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning ökade 4,5 procent mellan 2021 och 2022. Verksamhetens nettokostnadsandel uppgick till 104 procent, vilket är en försämring jämfört med 2021.

Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning (procent)

Finansnetto

Finansnettot består av skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader. Årets finansnetto var positivt och uppgick till 17,8 miljoner kronor, det var 2,7 miljoner bättre än budgeterat.

De finansiella intäkterna består av ränta på utlämnade lån till fastighetsbolagen. Vidare borgensavgift från i huvudsak Kommunfastigheter i Arboga AB samt utdelningar från Kommuninvest, Sturestaden Fastighets AB, Mälarenergi Elnät AB och återbetalning av medlemsbidrag från Västra Mälardalens Myndighetsförbund. Från år 2022 finns även ränteintäkter på likvida medel bland de finansiella intäkterna.

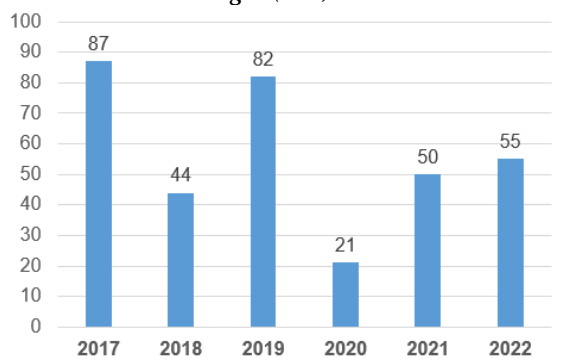
De finansiella kostnaderna avser, förutom ränta på pensionsskulden, räntekostnader för upptagna lån under de första halvåret 2022, under kvartal tre löstes alla lån.

Koncernens finansnetto var under år 2022 negativt och uppgick till -3,7 miljoner kronor. Den genomsnittliga låneräntan (exklusive Sturestaden) uppgick till 0,61 procent att jämföra med 0,41 procent för år 2021.

Investeringar och dess finansiering

Kommuns nettoinvesteringar 2022 uppgick till 54,5 miljoner kronor (50,3 miljoner kronor år 2021) jämfört med budget på 93,3 miljoner kronor, således ett överskott på 38,8 miljoner kronor. Orsaker till överskottet är i huvudsak tidsförskjutningar i genomförande inom exploatering och Storgatan samt lägre utgifter än budgeterat för markförvärv. De enskilt största investeringarna under året avsåg Storgatan, beläggningsunderhåll samt exploateringsområde Sätra Nordväst. Inventarier inköp och installation inom förskolan har försenats och planeras första delen av 2023 samt införskaffande av digitala medicinskåp inom äldreomsorg har försenats men upphandling påbörjats.

Årets nettoinvesteringar (mkr)

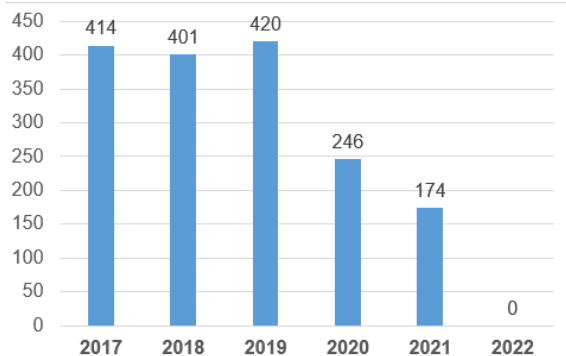

Nettoinvesteringarna i koncernen uppgår till 212,0 miljoner kronor fördelat på kommunen 54,5, Rådhuset i Arboga AB 83,5, Sturestaden Fastighets AB 38,6 Västra Mälardalens Kommunalförbund 34,9 och Västra Mälardalen Myndighetsförbund 0,5 miljoner kronor. Investeringarna i koncernen med hänsyn tagen till kommunens ägarandel uppgår till 161,8 miljoner kronor.

Självfinansieringsgrad investeringar

Självfinansieringsgraden av investeringarna mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med årets resultat plus avskrivningar. 100 procent innebär att kommunen kan själv-finansiera samtliga investeringar som är genomförda under året, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna och att kommunens finansiella handlingsutrymme stärks. Gradens av självfinansiering under år 2022 var endast 13 procent. Under år 2021 finansierades 95 procent.

Låneskuld (mkr)

Låneskulden för kommunen minskade under året med 174 miljoner kronor från 174 till 0 miljoner kronor. Orsaken till minskningen är att de kommunala bolagen från och med år 2020 tar upp sina egna lån i stället för att som tidigare låna av kommunen. Under 2022 har

kommunen låneskuld överförs till respektive bolag.

Låneskulden för koncernen uppgick på balansdagen till 1 060 miljoner kronor.

Finansiell stabilitet

Soliditeten är ett mått som används för att mäta kommunens ekonomiska styrka, det finansiella handlingsutrymmet, i ett långsiktigt perspektiv. Måttet anger hur stor andel av de totala tillgångarna som finansierats med eget kapital. Eget kapital i balansräkningen kan således beskrivas som en historisk framskrivning av resultaträkningens utveckling. En successivt försämrad soliditet påvisar en hög finansiell risk.

Det är ett negativt tecken för ekonomin om soliditeten successivt försämras. En ökning av soliditeten kan uppnås med en förbättrad resultatutveckling och genom att nettoinvesteringsnivån bättre harmoniserar med egna tillförda medel. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas utan behålls och utvecklas i en positiv riktning.

Soliditetsutveckling (procent)						
År	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Soliditet exklusive pensionsförpliktelser intjänade före år 1998	46	45	46	54	55	63
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser	24	24	25	33	34	43

Soliditeten, beräknad inklusive samtliga pensionsförpliktelser, uppgick vid utgången av år 2022 till 43,1 procent (33,8 procent år 2021). Trenden är positiv. Kommunens soliditet exklusive fullfondsredovisning av pensioner (blandmodellen) uppgår vid utgången av år 2022 till 62,6 procent (55,1 procent år 2021).

Huvudsakliga anledningen till att soliditeten ökade 2022 trots det negativa resultatet beror på den delinlösen av ansvarsförbindelsen på 59,8 miljoner kronor som gjordes under året. Den stora ökningen mellan 2019 och 2020 var att bolaget Arboga Vatten och Avlopp genomfört upplåning i egen regi. En upplåning i kommunens regi som sedan vidareutlånas till bolag påverkar soliditeten i negativ riktning.

Soliditeten för koncernen uppgick på balansdagen till 26,0 procent. Motsvarande för år 2021 var 24,1 procent.

Likviditet och rörelsekapital

Rörelsekapitalet, som består av omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder, kan sägas vara ett mått på den ekonomiska styrkan på kort sikt. Det är viktigt att skapa ett positivt rörelsekapital för att få en bra handlingsberedskap inför framtiden. Det sker bäst genom ett starkt resultat som bland annat möjliggör en högre grad av självfinansiering av investeringar. Rörelsekapitalet i kommunen uppgår på balansdagen till 21,3 miljoner kronor och har försämrats under året med 18,7 miljoner kronor. Orsaken till att rörelsekapitalet försämrats under året är framför allt att likvida medel minskat som en följd av att investeringar skett av egna medel samt delinlösen av ansvarsförbindelsen för pensioner.

Koncernens rörelsekapital minskade under året 86,7 miljoner kronor.

Prognosavvikelser och utfall i förhållande till budget

En god prognossäkerhet innebär att kommunen har goda förutsättningar att anpassa sig till förändrade förutsättningar under året. Budgetföljsamhet är ett annat mått på kommunens finansiella kontroll. Nämnderna/styrelsen har i stort sett månatligen genomfört helårsprognoser. Kommunstyrelsen har kontinuerligt fått en redovisning från nämnderna och vid befarat negativt underskott fått en åtgärdsplan för att uppnå ekonomisk balans.

Den totala prognossäkerheten under året har varit god. Dock har enskilda poster varierat exempelvis skatteintäkter som fått en förbättrad prognos över året. Nämndernas budgetavvikelser blev under året successivt bättre. Detta berodde på restriktiv hållning kring olika kostnader inklusive personalkostnader. Även höga elpriser kunde begränsas genom åtgärder för att minska elförbrukning samt besöksintäkter på anläggningar såsom Ekbackbadet kunde glädjande konstateras öka mot slutet av året, trots att dessa befarades minska i början av året till följd av pandemin.

Avseende budgetavvikelser och prognossäkerhet vad gäller investeringar så redovisades stora totala budgetavvikelser vid årets slut. Orsaker till stor budgetavvikelse är främst tidsförskjutningar i årsöverskridande projekt men också att investeringar av andra skäl inte hunnit helt eller delvis genomföras.

Kommunalskatt

Kommunalskatten för Arboga kommun uppgår under 2022 till 22,41 procent. År 2016 höjdes skatten med 0,65 procent för att år 2017 sänkas med 0,10 procent. Sedan har ingen förändring skett. Den totala skattesatsen i Arboga inklusive landstingsskatten uppgår för år 2022 till 33,29 procent. I förhållande till länet och riket så ligger Arboga högre.

Skattesats är ett nyckeltal som speglar kommunens långsiktiga handlingsberedskap i förhållande till övriga kommuner eftersom en jämförelsevis låg skattesats innebär en potential att stärka intäktssidan genom ett ökat skatteuttag.

Finansiell profil för Arboga kommun

Arboga deltar i en jämförelse för att analysera var kommunen befinner sig finansiellt och hur den har utvecklats i förhållande till övriga kommuner i Västmanland och till riket de senaste tre åren. Jämförelsen utförs av Kommunforskning i Västsverige (KFi).

Profilen innehåller jämförelser utifrån fyra finansiella perspektiv och åtta finansiella nyckeltal. Nyckeltalen speglar kommunernas finansiella status. De fyra perspektiven är långsiktig handlingsberedskap eller kapacitet, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. Målsättningen är att belysa starka och svaga finansiella sidor hos kommunen.

Profilen har omfattat åren 2008 - 2021. Nedan redovisas de senaste tre åren, 2019 - 2021. De nyckeltal som använts är skattesats, soliditet, finansiella nettotillgångar, kassalikviditet, budgetföljsamhet, resultat före extraordinära poster, genomsnittligt resultat de senaste tre åren samt skattefinansieringsgrad av investeringar. Den finansiella profilen är relativ, vilket innebär att om kommunen redovisar en femma för ett nyckeltal har man det starkaste värdet jämfört med andra men värdet kan behöva förbättras för att nå till exempel god ekonomisk hushållning.

Arbogas finansiella profil visade att kommunen under 2021 låg strax under genomsnittet för tre av fyra perspektiv. De var kontroll över det finansiella resultatet, långsiktig handlingsberedskap och riskförhållande. För det fjärde perspektivet, kortsiktig handlingsberedskap, låg kommunen på genomsnittet. Kommunens poäng för tre av fyra perspektiv, kort- och lång-

siktig hand-lingsberedskap samt kontroll över den finansiella utvecklingen, förbättrades under perioden. För det fjärde perspektivet, riskförhållande, låg poängen på en oförändrad nivå om 2019 och 2021 årsprofiler jämförs med varandra. Förklaringen till ovanstående förändringar av perspektiven var att poängen för de tre nyckeltalen, budgetföljsamhet, resultat före extraordinära poster, genomsnittligt resultat under de tre senaste åren och förbättrades under perioden. De resterande fem nyckeltalen, skattefinansieringsgrad av investeringarna, skattesats, soliditet, finansiella nettotillgångar och kassalikviditet, förblev poängmässigt oförändrade under om 2019 och 2021 årsprofiler jämförs med varandra.

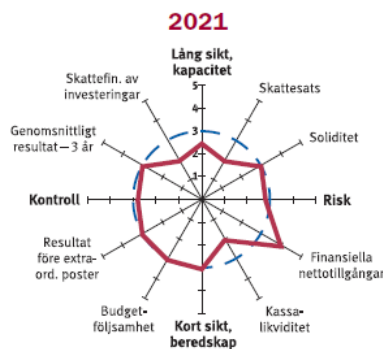
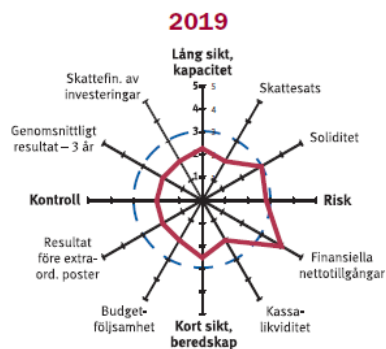
Sammanfattningsvis kan konstateras att Arbogas finansiella utveckling under den studerade treårsperioden resulterade i en förbättrad finansiell profil. Detta innebär att utifrån profilen, jämfört med snittet i länet, hade Arboga vid utgången av 2021 ett starkare utgångsläge än under 2019.

Enligt KFi Arboga kommun har ett fortsatt stabilt kontrollerat finansiellt läge med ett tillfredsställande underliggande löpande resultat. Re-

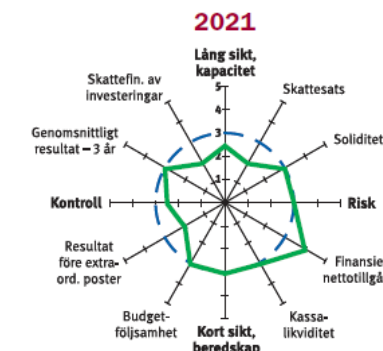
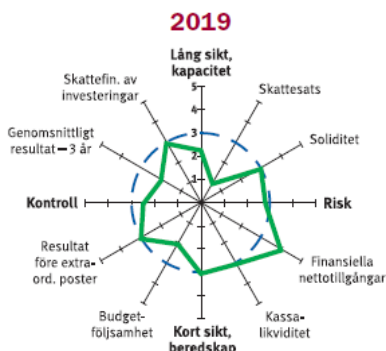
sultatnivån exklusive jämförelsestörande engångsposter bör dock de närmaste åren uppgå till minst 2-3 procent i förhållande till verksamhetens kostnader för att möta förväntade framtida utmaningar. Trots de två senaste åren goda resultatnivåer är det nämligen av största vikt att Arboga fortsätter med att arbeta med att skapa och bibehålla ett stabilt finansiellt utrymme, eftersom de närmaste åren fortfarande förväntas bli tuffa. Det beror på att kommunerna står inför utmaningar som fortsatt ökade investeringar, arbetskraftsbrist och ökade verksamhetsbehov hänförliga till befolkningsförändringar. Detta innebär att kostnaderna för kommunala tjänster kommer att öka snabbare än tidigare. Prognoser framöver visar att skatteunderlagets tillväxt inte räcker för att möta uppräknade kostnadsdrivande faktorer.

En viktig del för att minimera skattehöjningar och/eller minimera besparingar är att effektivisera verksamheten genom att göra goda analyser som visar på olika effektiviseringsmöjligheter.

Arboga (rött) jämfört med Västmanland

Arboga (grönt) jämfört med riket

BALANSKRAVSRESULTAT

Balanskravet är ett lagstadgat krav som kommunen måste uppfylla. Det trädde i kraft år 2000 och utgör en undre gräns för vilket resultat som är tillåtet att budgetera och redovisa. Balanskravet innebär att kommunerna ska besluta om en budget och redovisa i bokslut där intäkterna överstiger kostnaderna.

Om resultatet ändå blir negativt i bokslutet är huvudprincipen att underskottet ska kompenseras med motsvarande överskott inom tre år. Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur regleringen ska ske. Beslut om reglering ska fattas i budgeten senast det tredje året efter det år då det negativa balanskravsresultatet uppkom. Om det finns synnerliga skäl kan fullmäktige besluta att inte reglera hela underskottet ett visst år.

Avstämningen mot det lagreglerade balanskravet visar att kommunens balanskravsresultat inte uppfyller balanskravet. Årets balanskravsresultat uppgick till minus 20,0 miljoner kronor. Kommunfullmäktige har beslutat att åberopa synnerliga skäl för att inte återställa underskottet som uppstått på grund av den partiella delinlösen av ansvarsförbindelsen inklusive löneskatt på 59,8 miljoner kronor. En grund för att åberopa synnerliga skäl är att kommunen har en stark finansiell ställning.

Kommunfullmäktige beslutade om införande av resultatutjämningsreserv (RUR) i Arboga kommun från och med år 2014. För att kunna avsätta till RUR ska balanskravsresultatet överstiga 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag. Kommunen har inte genomfört några avsättningar till RUR.

De samlade överskotten för åren 2006 – 2022 uppgår till 268 miljoner kronor reducerat med realisationsvinster och justering för sänkning av diskonteringsräntan (2011, 2013). Dessa samlade överskott har kommunfullmäktige beslutat om att de kommer att användas för att täcka oväntade kostnadsökningar eller intäktsminskningar som leder till underskott.

Balanskravsutredning 2022	
(mkr)	
Årets resultat	-20,0
Samtliga realisationsvinster	0
Realisationsvinster enl. undantagsmöjlighet	0
Realisationsförluster enl. undantagsmöjlighet	0
Orealiserade förluster i värdepapper	0
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0
Årets resultat efter balanskravsjustering	-20,0
Medel till resultatutjämningsreserv	0
Medel från resultatutjämningsreserv	0
Årets balanskravsresultat	-20,0

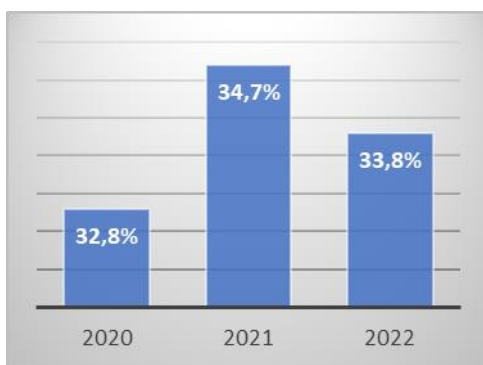
VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Anställda

Vid årsskiftet 2022 hade kommunkoncernen 1058 tillsvidareanställda medarbetare jämfört med 1034 vid årsskiftet 2021. I Arboga kommun var antalet tillsvidareanställda 929 stycken vilket är en minskning jämfört med föregående år (948 stycken). Trots rekryterade medarbetare under året påverkas antalet anställda av Kostenhetens övergång till Arboga kommunal- teknik AB.

Andelen medarbetare som arbetar deltid har minskat från 35 % till 34 % jämfört med föregående år. År 2022 arbetade 314 medarbetare deltid vilket kan jämföras med 329 medarbetare året innan. Arbetet med "heltidsresan" fortsätter i det utvecklingsprojekt som pågår mellan 2016–2024 och som SKR och Kommunal tillsammans driver. Målsättningen är att heltidsarbete ska blir norm inom välfärdens kvinnodominerande verksamheter.

Andel deltidsanställda

Andel kvinnor är oförändrat 84 procent av de tillsvidareanställda (779 personer).

Medelåldern har minskat från 47 till 46 år. Likaså har medelåldern för kvinnor minskat till 47 från 48 år och männens medelålder har minskat från 44 år till 43 år.

Visselblåsning

Utifrån visselblåsarlagstiftningen som började gälla i december 2021 har kommunen infört en digital visselblåsar kanal med hjälp av en extern leverantör. På så sätt kan medarbetare och andra personer anmäla om man misstänker att det finns missförhållanden. Visselblåsarsystemet infördes i juni och fram till december månad hade inga visselblåsarärenden inkommit. Ett ärende inkom via systemet som inte var ett

visselblåsarärende, utan som hanterades inom organisationen.

Chef och ledarskap

Chefoskopet - Sunt arbetslivs metodstöd med syfte att identifiera chefers förutsättningar att utöva ett gott ledarskap utifrån organisatoriska förutsättningar har genomförts under året. Ett antal workshops har genomförts med kommunledningen, politiken samt kommunens samtliga chefer. Cheferna har även besvarat enkäter gällande hur de använder sin arbetstid, vilket stöd de upplever sig ha samt frågor om krav och resurser. Resultatet har analyserats och har legat till grund för de åtgärder som har identifierats. Dessa områden kommer arbetas vidare med under kommande år.

Två tredagarsutbildningar i arbetsmiljö för kommunens nya chefer och skyddsombud har genomförts. 19 chefer från olika förvaltningar har genomgått en fem dagarsutbildning i lösningsfokuserat ledarskap. Kompetensutvecklingen handlar om att deltagarna fått en gemensam kunskap inom lösningsfokuserat förhållningssätt att direkt använda i syftet att skapa goda samtal och utvecklande möten, även i svåra eller stressade situationer och i möten där klagomål förekommer.

Likabehandling

En enkät om likabehandling gjordes under våren och resultatet som presenterades förvaltningsvis hanterades på arbetsplatsträffar. Alla nyanställda chefer fick under året en introduktion med HR-enheten där kommunens likabehandlingsplan introduceras. I introduktionen poängterades också vikten av att chefen beaktar likabehandling i sina rekryteringsprocesser.

Arbetsmiljö och hälsa

Ett nytt digitalt verktyg för att hantera systematiskt arbetsmiljöarbete har implementerats och ersätter tidigare system. Utbildningsinsatser har genomförts i det nya verktyget för både chefer och skyddsombud. Vidare har även insatser gjorts för att öka kunskapen hos medarbetare om vikten av att anmäla tillbud då det finns en förbättringspotential där.

En stor del av kommunens hälsofrämjande arbete har inriktats på att stödja arbetsgrupper och dess chefer i att utveckla deras samarbets-

förmåga, kommunikationsförmåga samt andra hälsofrämjande aktiviteter. Inspirationsträffar för alla hälsoinspiratörer har genomförts. För att underlätta och förenkla användandet av friskvårdsbidraget infördes en digital hälsoportal där medarbetarna blir tilldelade sitt friskvårdsbidrag och enkelt kan söka upp friskvårdsaktiviteter och slippa att ligga ute med pengar för sina inköp. Även timanställda får på ett enklare sätt sitt bidrag tilldelat i Hälsoportalen utifrån hur mycket de har arbetat. Genom hälsoportalen gynnas våra lokala företagare som kan ansluta sig till tjänsten och få fler kunder. Våra medarbetare får lätt kännedom om vilka hälsoaktörer som finns i området, möjlighet att använda friskvård i hela landet samt även köpa digitala friskvårdstjänster i Hälsoportalen. Hälsoportalen tar också bort chefers och administratörers arbetstid kring hantering av friskvårdsbidragen. Nyttjandegraden av friskvårdsbidraget var över 70 % för år 2022.

Under året har 186 arbetsskadeanmälningar skrivits i kommunen, vilket är en fortsatt ökning från tidigare år (159 år 2021). Orsaken till höjningen tros vara att det digitala systemet för att anmäla arbetsskador gör det lättare att anmäla samt en ökad kunskap om varför arbetsskadeanmälningar ska skrivas. Majoriteten av anmälningarna kommer från socialförvaltningen, 104, följt av barn- och utbildningsförvaltningen med 77. Arbetsskadeanmälningarna är fördelade på sjukdom, 19, olycksfall, 140 och färdolycksfall 27.

Antalet inkomna tillbud är 259, vilket är en markant ökning. Av dessa var 86 från barn- och utbildningsförvaltningen, 168 från socialförvaltningen, 2 från kommunstyrelseförvaltningen och 3 från fritids- och kulturförvaltningen.

Rehabilitering

Det digitalt rehabiliteringssystem samt det digitalt system för att rapportera tillbud och arbetsskador används aktivt av cheferna. Systemet har nu funnits i två år och arbetsätt och stöd till cheferna har bidragit till ett aktivt rehabiliteringsarbete där fokus är att sätta in tidiga insatser för att snabbt få våra medarbetare åter i arbete.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron 2022 i procent av arbetad tid var 8,20 procent (7,15 procent år 2021) vilket är en ökning jämfört med föregående år.

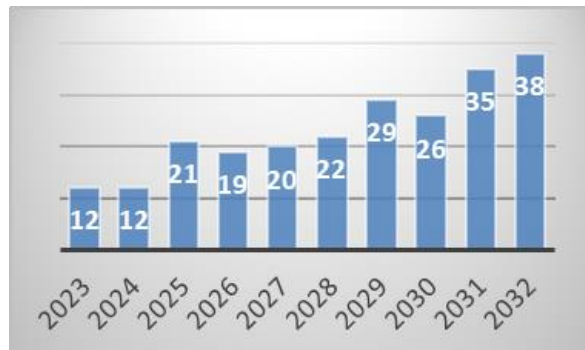
Långtidssjukfrånvaron (60 dagar eller mer) har också ökat. Korttidssjukfrånvaron har ökat något från föregående år vilket kan bero på att på att vi hade ett stort personalbortfall i början av året på grund av covid-19. Trots vaccination var korttidssjukfrånvaron fortsatt hög med anledning av pandemin som fortsatt höll i sig under året. Det kontinuerliga arbete som görs för att motverka ohälsa fortsätter i kommunen.

Ålder	Total sjukfrånvaro i procent av arbetad tid			60 dagar eller mer i procent av den totala sjukfrånvaron		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
-29	5,09	6,98	6,48	4,13	12,94	14,80
30-49	6,42	6,25	7,95	22,38	21,13	29,60
50-	7,57	8,10	9,00	24,65	37,68	38,06
Kvinnor	7,73	7,60	9,12	24,74	30,95	34,81
Män	5,01	5,49	4,90	10,15	17,53	13,16
Totalt	6,87	7,15	8,20	22,51	28,77	32,01

Pensionsavgångar

Under perioden 2023–2032 fyller 25 % procent eller 234 personer av kommunens medarbetare 65 år. Medarbetare har rätt att kvarstå i tjänst till 69 års ålder och det kan påverka när medarbetarna väljer att gå i pension. Majoriteten av medarbetarna som fyller 65 år finns inom vård och omsorg samt inom barnomsorg och skola. Det blir ett fortsatt viktigt att arbeta med kompetensförsörjningen och även erbjuda arbetsvillkor som gör att våra medarbetare vill stanna längre i arbetslivet.

Antal som fyller 65 år

EKONOMISK REDOVISNING

RESULTATRÄKNING

Här redovisas kommunens och koncernens resultat för året. Jämförelse görs med budget och med föregående år. Mer detaljerad redovisning finns i noterna.

BALANSRÄKNING

Här redovisas kommunens och koncernens ekonomiska ställning vid årets slut. Jämförelse görs med föregående år. Mer detaljerad redovisning finns i noterna.

KASSAFLÖDESANALYS

Här redovisas hur kommunens och koncernens likviditet har förändrats under året. Jämförelse görs med budget och föregående år.

NOTFÖRTECKNING

Redovisningsprinciper och detaljerad redovisning av poster i resultat- och balansräkning.

DRIFTREDOVISNING

Här redovisas en sammanställning över styrelsens och nämndernas löpande verksamhet. Jämförelse görs med budget och föregående år. Även en redovisning av kommunstyrelsens och nämnders samt kommunala bolags och organisationers verksamhet, ekonomi och framtid.

INVESTERINGSREDOVISNING

Här redovisas en sammanställning över styrelsens och nämndernas investeringar. Jämförelse görs med budget och föregående år.

RESULTATRÄKNING

Belopp i tkr	Not	Kommun Bokslut 2021	Kommun Budget 2022	Kommun Bokslut 2022	Kommun Budget- Avvikelse	Koncern Bokslut 2021	Koncern Bokslut 2022
Verksamhetens intäkter	4	147 549	105 967	175 183	69 216	314 570	296 518
Verksamhetens kostnader	5,6	-1 029 169	-1 025 648	-1 093 773	-68 125	-1 107 746	-1 121 112
Jämförelsestörande post	7	-7 425	2 000	-50 746	-52 746	13 419	-50 746
Avskrivningar	8	-17 850	-21 500	-27 033	-5 533	-69 720	-86 821
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER		-906 895	-939 181	-996 369	-57 188	-849 477	-962 161
Skatteintäkter	9	677 395	689 130	707 515	18 385	677 395	707 515
Generella statsbidrag och utjämning	10	240 082	244 224	251 064	6 840	240 082	251 064
Finansiella intäkter	11	21 175	19 393	20 799	1 406	6 108	8 036
Finansiella kostnader	12	-3 668	-4 266	-2 969	1 297	-11 217	-11 691
Jämförelsestörande post	7	1 795	0	0	0	1 795	0
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER		29 884	9 300	-19 960	-29 260	64 686	-7 237
Extraordinära poster		0	0		0	0	0
ÅRETS RESULTAT	13	29 884	9 300	-19 960	-29 260	64 686	-7 237

BALANSRÄKNING

Belopp i tkr	Not	Kommun 2021	Kommun 2022	Koncern 2021	Koncern 2022
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	14	326 969	355 376	1 738 675	1 841 779
Maskiner och inventarier	15	46 935	45 819	82 583	96 955
Pågående projekt	16	24 973	4 326	118 720	58 990
Finansiella anläggningstillgångar exklusive bidrag statlig infrastruktur	17	597 976	423 585	129 348	129 066
Summa anläggningstillgångar		996 853	829 106	2 069 326	2 126 790
Bidrag till statlig infrastruktur	18	11 934	11 287	11 934	11 287
Omsättningstillgångar					
Förråd	19	10 134	23 814	10 754	25 239
Fordringar	20	76 277	109 906	77 964	114 147
Kassa och bank	21	220 893	150 049	239 903	169 583
Summa omsättningstillgångar		307 304	283 769	328 621	308 969
SUMMA TILLGÅNGAR		1 316 091	1 124 162	2 409 881	2 447 046
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital	22	724 955	704 010	861 844	853 691
- varav årets/periodens resultat		29 884	-19 960	64 686	-7 237
Avsättningar					
Avsättning pensioner	23	99 703	102 914	103 560	106 837
Avsättningar skatter	24	0	0	30 632	33 069
Avsättning deponi samt övriga avsättningar	25	27 110	27 110	27 110	27 110
Summa avsättningar		126 813	130 024	161 302	167 016
Skulder					
Långfristiga skulder	26	197 037	27 655	1 121 021	1 093 569
Kortfristiga skulder	27	267 286	262 473	265 714	332 770
Summa skulder		464 323	290 128	1 386 735	1 426 339
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 316 091	1 124 162	2 409 881	2 447 046
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Ansvarförbindelser	28	989 357	1 296 888	310 457	251 788
Ansvarförbindelser pensioner intjänade tom 1997 inkl. löneskatt		279 819	218 522	279 819	218 522
Övriga ansvarförbindelser		709 538	1 078 366	30 638	33 266
Soliditet exklusive pensionsförpliktelser intjänade t o m 1997		55,1%	62,6%	35,7%	34,9%
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser		33,8%	43,1%	24,1%	26,0%

KASSAFLÖDESANALYS

Belopp i tkr	Not	Kommun	Budget	Kommun	Koncern	Koncern
		2021	2022	2022	2021	2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets resultat		29 884	9 300	-19 960	64 686	-7 237
Justering för ej likviditetspåverkande poster	30	39 630	22 800	29 259	70 692	90 328
Medel från verksamheten		69 514	32 100	9 299	135 378	83 091
före förändring av rörelsekapital						
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-26 500	0	-33 629	-39 067	-19 581
Ökning/minskning förråd och varulager		1 239	0	-13 680	1 348	-14 486
Ökning/minskning kortfristiga skulder		49 348	0	-4 812	48 256	15 953
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		93 601	32 100	-42 822	145 915	64 977
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Investeringsbidrag		9 638	0	0	9 638	0
Investeringar materiella anläggningstillgångar		-59 975	-56 400	-54 547	-157 188	-161 819
Försäljning materiella anläggningstillgångar		14	0	5 279	87 766	84
Omklassificering materiella anläggningstillgångar		-27 642	0	15 591	-26 377	15 591
Investeringar finansiella anläggningstillgångar		-64 038	0	-638	-64 138	-638
Försäljning finansiella anläggningstillgångar		225	0	0	225	0
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN		-141 778	-56 400	-34 315	-150 074	-146 782
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Nyupptagna lån		0	25 200	0	47 721	26 022
Amortering av skuld inkl omf av kortfr del		-68 648	0	-168 476	-79 256	-15 263
Förändring övriga långfristiga skulder		26 179	0	-906	26 179	-906
Amortering av långfristiga fordringar		84 500	0	174 044	0	0
Förändring långfristiga fordringar		57 847	0	1 632	57 847	1 632
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		99 878	25 200	6 294	52 491	11 485
ÅRETS KASSAFLÖDE						
	31	51 701	900	-70 844	48 331	-70 321
Likvida medel vid årets början		169 191	186 501	220 893	191 572	239 903
Likvida medel vid periodens slut		220 893	187 401	150 049	239 903	169 583
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		51 701	900	-70 844	48 331	-70 321

NOTFÖRTECKNING

Not 1 Redovisningsprinciper

Ändrad redovisningsprincip

Ändringar av redovisningsprinciper görs utifrån RKR R12. Ingen ändring av redovisningsprinciper har gjorts under året.

God redovisningssed

Ambitionen är att följa lagen om kommunal bokföring och redovisning samt de rekommendationer som Rådet för kommunal redovisning utger. Rekommendationen RKR R1 gäller för bokföringsskyldiga enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Enligt 1 kap. 4 § LKBR ska bokföring och redovisning fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed. Rådet för kommunal redovisning (RKR är normgivande organ inom kommunal redovisning och har till uppgift att utveckla god redovisningssed enligt LKBR.

Nedan lämnas kommentarer till de redovisningsprinciper kommunen använt samt avvikelser jämfört med lagstiftning och rekommendationer.

Rättvisande bild

Enligt LKBR 4:3 ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunens ekonomiska ställning. Om det behövs för att bilden ska bli rättvisande, ska ytterligare upplysningar lämnas i en not.

Periodiseringar har skett för att ge en rättvisande bild av kommunens resultat och finansiella ställning. Det innebär att utgifter kostnadsförts den period då förbrukningen skett och inkomster intäktsförts den period då intäkterna genererats. Väsentlighetsprincipen har varit utgångspunkten för belopp som periodiserats (10 tkr).

Avvikelse från grundläggande redovisningsprinciper

Kommunen avviker ifrån RKR R5 Leasing. Kommunens hyresavtal för verksamhetsfastigheter redovisas som operationella och upplysning lämnas i not. En översyn har påbörjats. Avvikelsen från rekommendationen har stor påverkan på balansomslutningen.

Enligt RKR R3 Immateriella tillgångar, rättigheter utan begränsad nyttjandeperiod som t.ex. ledningsrätter har inte tagits upp som immateriell tillgång. Avvikelsen har ingen stor påverkan för rättvisande redovisning.

Kommunen avviker från RKR R9 Avsättningar då deponin inte är nuvärdesberäknad. En utredning

pågår kring deponi och väntas vara klar under år 2023.

Intäkter och kostnader

Prognos för avräkningen av skatteintäkterna för åren 2021 och 2022 har baserats på SKR:s prognos i cirkulär 22:56 i december månad 2022 i enlighet med rekommendation RKR R2.

Avskrivning påbörjas månaden efter investeringen är slutförd. På tillgångar i form av mark, väggkropp vid nyanläggning, konst samt pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Inkomster av anslutningsavgifter redovisas enligt RKR R2 och intäktsförs direkt då anslutningarna tas i drift och kommunen fullgjort sin förpliktelse.

Korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd på max 3 år och inventarier av mindre värde, max ett prisbasbelopp, kostnadsförs direkt.

Löneöversyn har genomförts under året för samtliga löntagare. Utbetalning av nya löner har gjorts under året för samtliga anställda. Förändringen av semesterlöneskulden, som avser ej uttagna semesterdagar samt okompenserad övertid, har kostnadsförts, i gällande löneläge inklusive arbetsgivaravgifter för innevarande år, i respektive nämnds resultat och som kortfristig skuld i balansräkningen.

I årsbokslutet har korrigerings gjorts för den felberäkning som SCB gjort i kostnadsutjämnningen enligt uppgift 230202.

Utdelningar bokförs enligt kontantprincipen.

Leasingavtal redovisas som operationella i not som en upplysningspost i balansräkningen.

Jämförelsestörande poster särredovisas, när dessa förekommer, i not till respektive post i resultaträkningen enligt RKR R11. Försäljning av tillgångar och exploateringsmark redovisas som jämförelsestörande post och i not har exploateringsresultatet specificerats.

Tillgångar, avsättningar och skulder

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandetid om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen på ett prisbasbelopp. För att bestämma anskaffningsvärdet tillämpas huvudmetoden, det vill säga att i anskaffningsvärdet ingår inga lånekostnader.

Anläggningstillgångar enligt RKR R4 har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter

avdrag för planenliga avskrivningar. Kommunen tillämpar linjär avskrivningsmetod.

Viss vägledning finns i SKR:s förslag till avskrivningstider. Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen: 3, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 33, 50, 65 samt 80 år.

Rättigheter utan begränsad nyttjandeperiod som t.ex. ledningsrätter har inte tagits upp som immateriell tillgång.

Vi följer rekommendation RKR R7 Finansiella tillgångar och skulder och har klassificerat alla aktier, andelar och utelämnade lån i koncernföretag som finansiella anläggningstillgångar.

Tomtmark som iordningställts i avsikt att försäljas har klassificerats som omsättningstillgång.

Det finns inga specifika bestämmelser om redovisning av lager i LKBR, utan dessa följer principerna för omsättningstillgångar. För redovisning av lager är bedömningen att det inte finns någon kommunal särart utan att principerna väl följer motsvarande avsnitt i Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning (K3). Kommunen följer RKR R19 Lager.

Omsättningstillgångar har värderats till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde. Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp de beräknas inflyta.

Kundfordringar som är äldre än ett år betraktas som osäkra och har skrivits av i redovisningen. Dock kvarstår fordran mot den enskilde.

Utländsk valuta har värderats enligt 7 kap. 9§, lagen om kommunal bokföring och redovisning, med valutakurs som publicerats på Riksbankens webbplats och som är ett beräknat medelvärde av olika bankers köp- och säljkurser.

Fordran med förfallotid inom ett år från balansdagen betraktas som kortfristig fordran.

Koncernkonton kan definieras som bankkonton som används av flera företag inom en koncern. Vid redovisning av koncernkonton är det avgörande vem som juridiskt är gäldenär gentemot banken. Om moderbolaget är ensam gäldenär ska moderbolaget redovisa hela krediten/tillgången som sin. Om koncernföretagen gemensamt skrivit på förbindelsen kan respektive bolag redovisa sin andel i den totala skulden/tillgången som sin skuld/tillgodohavande hos banken. Internt redovisas respektive bolags saldo som fordran/skuld koncernbolag. Ovanstående definition är enligt K3 (Red U 5, Redovisning av gemensamt bankkonto i koncern). Från år 2015 redovisar Arboga kommun enligt BFNs allmänna råd K3 hela kredi-

ten/tillgången som sin eftersom Arboga kommun är ensam gäldenär mot banken och koncernbolagen redovisar fordran/skuld koncernbolag.

Bland avsättning finns deponi för framtida täckning av Kallstenstippen. Under året har inga nya avsättningar gjorts, total avsättning är 27,1 miljoner kronor. Åtagandet är inte nuvärdesberäknat. Beloppen baseras på en bedömning under år 2021. En utredning av tippar har pågått under året och beräknas vara klar under år 2023. I utredningen kommer det framgå en beräknad användningstid som kan leda till en förändrad avsättning och redovisning enligt RKR R9.

Åtaganden för kommunens personal

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda och förtroendevalda i kommunen är beräknad enligt RIPS21 och redovisas enligt den så kallade blandmodellen i enlighet med RKR R10 samt lag om kommunal bokföring och redovisning. Det innebär att pensionsåtaganden intjänade före år 1998 redovisas som ansvarsförbindelse, det vill säga som en upplysningspost i balansräkningen. Pensionsåtaganden avseende det individuella valet, och som intjänats under perioden, har kostnadsförts och redovisats som kortfristig skuld. Det gäller även den särskilda löneskatten (24,26 procent) för individuella delen. Åtaganden för visstidspension eller särskild ålderspension samt intjänad pension på löneandelar över 7,5 basbelopp har kostnadsförts under perioden samt redovisats som avsättning i balansräkningen.

Upplysning ska lämnas om antalet visstidsförordnanden för anställda och förtroendevalda samt särskilda villkor som avviker från vad som är normalt och kan leda till betydande ekonomiska konsekvenser. Tillämpning av PBF och OPF-KL är inte sådana avvikande villkor. Kommunen har idag inga visstidsförordnanden för anställda eller förtroendevalda.

Enligt 9 kap. 11 § LKBR ska upplysning lämnas om vilket belopp som pensionsavsättning eller ansvarsförbindelse har minskat med från föregående bokslutsdag, i de fall minskning skett till följd av att försäkring har tecknats eller medel överförts till pensionsstiftelse. Arboga kommun har under år 2022 gjort en delinlösen av ansvarsförbindelsen till försäkringslösning. Se detaljer i not 28.

Kassaflödesanalysen har upprättats enligt indirekta metoden enligt RKR R13.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Drift- och investeringsredovisningen är upprättad enligt RKR R14.

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg på 39,25% som inkluderar sociala avgifter, avtalsförsäkringar och pensionskostnader.

Internränta på materiella anläggningstillgångar belastar driftredovisningen enligt SKR rekommendation för 2022 på 1% på bokfört värde.

Gemensam central administration som ekonomi, personal och upphandling fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

Sammanställd redovisning

Kommunens redovisningsprinciper har varit vägledande vid upprättande av den sammanställda redovisningen.

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har ett röstetal på minst 20 procent. Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår av figuren under avsnittet "Den kommunala koncernen" i förvaltningsberättelsen. Inga förändringar i sammansättningen av kommunkoncernen har skett under räkenskapsåret.

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt RKR R16 förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att kommunens bokförda värden på aktier i företagen elimineras med företagets egna kapital vid förvärvstillfället. Proportionell konsolidering innebär att endast ägda andelar av företagets räkenskapsposter sammanförs med kommunens poster efter eliminering av koncerninterna mellanhavanden och att endast de ägda andelarna av räkenskapsposterna har tagits med.

Företagens obeskattade reserver har, efter avdrag för uppskjuten skatt, betraktats som eget kapital.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

I noten redovisas väsentliga uppskattningar och bedömningar som ligger till grund för de finansiella rapporterna.

Avskrivningar av anläggningstillgångar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod per komponent. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (t.ex. verksamhetsförändringar, teknikskiften och organisationsförändringar). Om en ny bedömning av nyttjandeperioden avviker från tidigare fastställd nyttjandeperiod ändras avskrivningstiden alltid, om den bedöms vara kortare. Bedöms nyttjandeperioden vara längre, ändras den normalt bara om det på-

verkar resultatet betydligt.

I RKR R6 Nedskrivningar ska en anläggningstillgång som vid räkenskapsårets utgång har ett lägre värde än redovisat värde skrivas ned till detta lägre värde, om värdenedgången kan antas vara bestående. Enligt LKBR 7 kap. 4 § tredje stycket ska en nedskrivning återföras, om det inte längre finns skäl för den. En prövning av nedskrivnings- eller återföringsbehov görs i två steg. I första steget görs en bedömning av om det finns indikationer som ger anledning till en prövning av tillgångens värde. Om så är fallet, görs det i ett andra steg en beräkning av tillgångens återvinningsvärde som sedan jämförs med redovisat värde. Under året har inga indikationer visat på nedskrivningsbehov.

Exploateringsstomter för försäljning värderas kollektivt per exploateringsområde där totala utgifterna fördelas per tomt utifrån yta. I anskaffningssvärdet ingår mark och direkta utgifter för åtgärder på tomtmarken.

Avsättningar pensioner är redovisade enligt KPA pensionsberäkning enligt RIPS21 per 2022-12-19.

Grund för bedömning av vad som redovisas som jämförelsestörande poster, RKR R11, är händelser som inte avser ordinarie verksamhet och som oftast inte är årligen återkommande.

Not 3 Upplysning av upprättade särredovisningar

RKR R18 Övriga upplysningar som ska lämnas i not. Utöver lagens krav på upplysningar om vilka särredovisningar som upprättats under räkenskapsåret ska även information lämnas om var särredovisningarna finns tillgängliga. Upplysningen ska även lämnas i separat not avseende kostnader för räkenskapsrevision. Från år 2020 bedriver Arboga kommun VA-verksamheten i Arboga Vatten och Avlopp AB och därav sker ingen särredovisning i kommunens årsredovisning. Arboga Vatten o Avlopp AB:s årsredovisning finns publicerad på arboga.se. I separat not redovisas kostnader för räkenskapsinformation.

EKONOMISK REDOVISNING

Belopp i tkr	Kommun 2021	Kommun 2022	Koncern 2021	Koncern 2022
Not 4 - Verksamhetens intäkter				
Taxor och avgifter	20 886	21 342	54 407	53 257
Försäljningsmedel	11 397	14 624	11 714	14 931
Försäljning verksamhet	21 703	26 055	102 455	54 600
Hyror och arrenden	19 497	21 721	68 197	79 453
Driftbidrag	14 548	2 816	16 192	2 816
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	55 186	82 252	55 510	82 364
Övriga externa intäkter	4 332	6 373	6 095	9 097
SUMMA EXTERNA INTÄKTER	147 549	175 183	314 570	296 518
Not 5 - Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader inkl. pensioner	-590 495	-617 160	-670 539	-708 123
Köp av verksamhet samt konsultkostnad	-137 195	-144 826	-162 866	-157 794
Bidrag och transfereringar	-37 145	-36 135	-33 673	-25 402
Lokal-, markhyror o fastighetskostnader	-147 324	-149 934	-35 211	-45 631
Driftkostnader. bränsle, energi o vatten	-7 707	-8 780	-74 166	-84 812
Bolagsskatt	0	0	-6 733	-5 269
Övriga externa kostnader	-109 303	-136 938	-124 559	-94 081
SUMMA EXTERNA KOSTNADER	-1 029 169	-1 093 773	-1 107 747	-1 121 112
Not 6 - Upplysning om räkenskapsrevision				
Kostnad för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde	30	50	448	489
Förtroendevalda	70	80	70	80
Delsumma räkenskapsrevision:	100	130	518	569
Kostnad för övrig revision				
Sakkunnigt biträde	217	570	332	697
Förtroendevalda	69	28	69	28
Delsumma övrig revision:	286	598	401	725
SUMMA UPPLYSNING OM RÄKENSKAPSREVISION	386	728	919	1 293
Not 7 - Jämförelsestörande post, verksamheten				
Pensionsförsäkringslösning delinlösen ansvarsförbindelse	0	-48 110	0	-48 110
Löneskatt pensionsförsäkringslösning delinlösen ansvarsförbindelse	0	-11 672	0	-11 672
Försäljning mark o exploatering*	6 651	5 123	6 651	5 123
Bokfört värde försäljning exploatering*	-1 080	-1 155	-1 080	-1 155
Försäljning anläggningstillgångar	1 365	13	88 465	0
Bokfört värde försäljning anläggningstillgångar	-14	-13	-66 326	0
Kompensation höga sjuklönekostnader pga Covid 19	4 536	5 068	4 592	5 068
Bidrag för materialkostnad Covid-19	1 117	0	1 117	0
Avsättning deponi Kallstenstippen	-20 000	0	-20 000	0
SUMMA JÄMFÖRELSESTÖRANDE POST, VERKSAMHET	-7 425	-50 746	13 419	-50 746
Jämförelsestörande post, finansiella				
Försäljning finansiella anläggningstillgångar	1 972	0	1 972	0
Bokfört värde försäljning finansiella anläggningstillgångar	-177	0	-177	0
SUMMA JÄMFÖRELSESTÖRANDE POST, FINANSIELLA	1 795	0	1 795	0

EKONOMISK REDOVISNING

Belopp i tkr	Kommun 2021	Kommun 2022	Koncern 2021	Koncern 2022
Not 8 – Avskrivningar				
Avskrivningar byggnader och tekniska anläggningar	-10 575	-17 442	-55 603	-67 659
Avskrivningar maskiner o inventarier	-7 275	-9 591	-14 116	-19 163
SUMMA AVSKRIVNINGAR	-17 850	-27 033	-69 720	-86 821
Not 9 - Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	659 040	686 545	659 040	686 545
Preliminär slutavräkning innevarande år	16 017	16 494	16 017	16 494
Slutavräkning föregående år	2 338	4 476	2 338	4 476
SUMMA SKATTEINTÄKTER	677 395	707 515	677 395	707 515
Not 10 - Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämning	166 278	186 542	166 278	186 542
Kostnadsutjämning	-1 331	-3 877	-1 331	-3 877
LSS-utjämning	-6 386	-6 151	-6 386	-6 151
Regleringsavgift/bidrag	41 662	38 881	41 662	38 881
Kommunal fastighetsavgift	30 899	31 806	30 899	31 806
Generella bidrag staten	8 960	3 863	8 960	3 863
SUMMA GENERELLA STATS BIDRAG OCH UTJÄMNING	240 082	251 064	240 082	251 064
Not 11 - Finansiella intäkter				
Räntor utlämnade lån	9 479	4 171	1 169	0
Utdelningar koncern	3 989	3 564	0	0
Utdelningar övriga	2 746	6 973	2 746	6 975
Räntor Mälarenergi elnät AB	2 040	0	2 040	0
Borgensavgifter	2 860	5 239	60	51
Övriga finansiella intäkter	61	852	93	1 010
SUMMA FINANSIELLA INTÄKTER	21 175	20 799	6 108	8 036
Not 12 - Finansiella kostnader				
Räntor upptagna lån	-1 868	-593	-9 252	-9 149
Finansiell kostnad intjänad pension inklusive löneskatt	-1 605	-2 315	-1 764	-2 458
Övriga finansiella kostnader	-195	-61	-200	-83
SUMMA FINANSIELLA KOSTNADER	-3 668	-2 969	-11 217	-11 691
Not 13 - Årets/periodens resultat				
Årets resultat	29 884	-19 960	64 686	-7 237
SUMMA ÅRETS RESULTAT	29 884	-19 960	64 686	-7 237

EKONOMISK REDOVISNING

Belopp i tkr	Kommun 2021	Kommun 2022	Koncern 2021	Koncern 2022
Not 14 - Mark, byggnader o tekn anl				
Ingående anskaffningsvärde	304 452	391 578	1 744 540	2 035 459
Årets investeringar	49 411	46 072	50 441	95 256
Förvärv av dotter	0	0	0	0
Årets försäljning	-14	-5 279	-89 166	0
Årets utrangering	0	-2 982	0	-4 939
Omklassificeringar	37 729	4 891	329 646	75 913
Utgående anskaffningsvärde	391 578	434 280	2 035 459	2 201 689
Ingående ackumulerade avskrivningar				
	-54 033	-64 609	-266 034	-296 784
Årets avskrivningar	-10 576	-17 442	-53 282	-66 695
Avskrivningar på försäljning	0	267	22 531	267
Avskrivningar på utrangeringar	0	2 880	0	3 302
Förvärv av dotter	0	0	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-64 609	-78 904	-296 784	-359 910
Redovisat utgående värde				
	326 969	355 376	1 738 675	1 841 779
Avskrivningstider: (ingen avskrivning på mark)	3-65 år	3-65 år	3-65 år	3-65 år
Genomsnittlig avskrivningstid exklusive mark:	31 år	20 år	33 år	28 år
Specifikation				
Markreserv	22 199	24 647	17 081	19 529
Verksamhetsfastigheter	8 929	8 349	858 568	876 245
Fastigheter för affärsverksamhet	140	132	567 325	623 757
Publika fastigheter	291 075	318 052	291 075	318 052
Fastigheter för annan verksamhet	4 626	4 196	4 626	4 196
	326 969	355 376	1 738 675	1 841 779
Not 15 - Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	80 456	99 508	206 244	223 760
Årets investeringar	10 564	8 475	21 152	20 542
Förvärv av dotter	0	0	0	0
Årets försäljning	0	0	-5 443	-84
Årets utrangering	0	-20 618	-1 781	-20 734
Omklassificeringar	8 488	0	3 588	14 083
Utgående anskaffningsvärde	99 508	87 365	223 760	237 568
Ingående ackumulerade avskrivningar				
	-45 298	-52 573	-136 424	-141 177
Årets avskrivningar	-7 275	-9 591	-15 964	-20 127
Avskrivningar på försäljning	0	0	4 173	0
Avskrivningar på utrangeringar	0	20 618	995	20 691
Förvärv av dotter	0	0	0	0
Omklassificeringar	0	0	6 043	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-52 573	-41 546	-141 177	-140 613
Redovisat utgående värde				
	46 935	45 819	82 583	96 955
Avskrivningstider:	3-30 år	3-30 år	3-30 år	3-30 år
Genomsnittlig avskrivningstid:	6 år	5 år	5 år	5 år

EKONOMISK REDOVISNING

Belopp i tkr	Kommun 2021	Kommun 2022	Koncern 2021	Koncern 2022
Not - 16 Pågående projekt				
Ingående anskaffningsvärde	53 186	24 973	353 410	118 720
Årets investeringar	0	0	87 886	46 021
Årets omklassificeringar/försäljning	-28 213	-20 647	-322 576	-105 751
Utgående anskaffningsvärde	24 973	4 326	118 720	58 990
Utgående anskaffningsvärde pågående projekt specificerat enligt nedan:				
Fastigheter koncernbolag	0	0	77 755	35 572
VA investeringar koncernbolag	0	0	15 894	17 805
Maskiner o inventarier koncernbolag	0	0	98	1 287
Kommunstyrelsen	24 973	3 376	24 973	3 376
-varav markförvärv	0	0	0	0
-varav samhällsbyggnadsenheten	0	168	0	168
-varav övrigt KS	0	0	0	0
-varav fiber	0	0	0	0
-varav fritidsanläggningar	0	2 819	0	2 819
-varav gator, vägar, broar, lekplatser och GC-vägar	2 607	0	2 607	0
-varav trafik, trygghet och tillgänglighet	0	0	0	0
-varav övrig infrastruktur	166	217	166	217
-varav exploatering	16 690	172	16 690	172
-varav VA verksamhet	5 510	0	5 510	0
Barn- och utbildningsnämnd	0	0	0	0
Fritids- och kulturnämnd	0	153	0	153
Socialnämnd	0	797	0	797
SUMMA ANSKAFFNINGSVÄRDE PÅGÅENDE INVESTERINGAR	24 973	4 326	118 720	58 990
Avskrivningstider: Pågående projekt avskrivs ej.				
Not - 17 Finansiella anläggningstillgångar				
Ingående värde	675 862	597 976	129 090	129 348
Förändringar långfristiga fordringar	63 814	-347	61 458	-282
Utökade utelämnade lån	4 000	0	0	0
Minskade utelämnade lån	-145 700	-174 044	-61 200	0
Utgående värde	597 976	423 585	129 348	129 066
Därav:				
Aktier				
Mälarenergi Elnät AB	99 185	99 185	99 185	99 185
Sturestadens Fastighets AB	1 500	1 500	0	0
Rådhuset i Arboga AB	100	100	0	0
Summa	100 785	100 785	99 185	99 185
Andelar				
Mellanskog	53	53	53	53
Västmanlands tolkservice	22	22	22	22
Räddningstjänst Mälardalen	2 789	2 789	2 789	2 789
Kommuninvest i Sverige AB	7 759	7 412	7 759	7 412
Husbyggnadsvaror	0	0	80	80
Inera AB	42	42	42	42
Summa	10 665	10 318	10 745	10 398

EKONOMISK REDOVISNING

Belopp i tkr	Kommun 2021	Kommun 2022	Koncern 2021	Koncern 2022
Utlämnade lån/långfristig fordran				
VafabMiljö Kommunalförbund	2 912	2 912	2 912	2 912
Sturestadens Fastighets AB	3 000	3 000	1 500	1 500
Seniorbostäder i Arboga AB	2 250	2 250	1 125	1 125
Marieborgs lagerfastigheter i Arboga AB	25 000	25 000	12 500	12 500
Arbogabostäder AB	33 224	33 224	0	0
Kommunfastigheter i Arboga AB	366 240	192 196	0	0
Rådhuset i Arboga AB	53 900	53 900	0	0
Övriga långfristiga fordringar	0	0	1 344	1 410
Summa	486 526	312 482	19 381	19 447
Bostadsrätter				
Bostadsrätter HSB	0	0	37	37
Summa	0	0	37	37
SUMMA FINANSEILL ANLÄGGNINGSTILLGÅNG	597 976	423 585	129 348	129 067
Not 18 - Bidrag till statlig infrastruktur				
Citybanan	16 176	16 176	16 176	16 176
Ackumulerad upplösning bidrag statlig infrastruktur	-4 242	-4 889	-4 242	-4 889
-varav årets upplösning	-647	-647	-647	-647
Summa	11 934	11 287	11 934	11 287
SUMMA FINANSIELL ANLÄGGNINGSTILLGÅNG INKL. STATL.INFRASTRUKTUR	609 910	434 872	141 282	140 354
*Bidraget upplöses på 25 år med början 2013-05-01				
Not 19 - Förråd				
Förråd tekniska vht	0	0	620	1 425
Centralkök	335	0	335	-
Förråd marknadsföring	96	95	96	95
Förråd Ekbacksbadet	133	96	133	96
Exploateringsfastigheter tomter samt anslutningsavgifter VA	9 570	23 623	9 570	23 623
SUMMA	10 134	23 814	10 754	25 239
Not 20 - Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar koncern	4 493	4 215	0	0
Kundfordringar	7 615	12 391	14 084	20 639
Fastighetsavgift	20 856	25 253	20 856	25 253
Övriga fordringar staten	3 642	2 290	3 642	2 594
Övriga kortfristiga fordringar koncern	0	0	0	0
Övriga kortfristiga fordringar	167	511	7 253	7 764
Förutbetalad kostnad och upplupen intäkt koncern	11 063	12 991	0	0
Förutbetalad kostnad och upplupen intäkt	4 467	5 240	8 108	10 817
Upplupna skatteintäkter	16 017	37 336	16 017	37 336
Avräkning moms	7 957	9 679	8 003	9 744
SUMMA	76 277	109 906	77 964	114 147
Not 21 - Kassa och bank				
Handkassor	6	10	6	10
Sparbanken Västra Mälardalen	127 040	89 431	146 050	108 965
Sparbanken Västra Mälardalen koncernkontot	93 847	60 608	93 847	60 608
SUMMA	220 893	150 049	239 903	169 583

*Kommunen har en checkkredit på 50 miljoner kronor som inte var utnyttjad vid bokslutstillfället.

EKONOMISK REDOVISNING

Belopp i tkr	Kommun 2021	Kommun 2022	Koncern 2021	Koncern 2022
Not 22 - Eget kapital				
Ingående värde	695 071	724 955	797 158	861 844
Årets resultat	29 884	-19 960	64 686	-7 237
-varav Resultatutjämningsreserv i Eget kapital VMMF	0	0	0	0
Direktbokning Eget kapital	0	-985	0	-916
SUMMA	724 955	704 010	861 844	853 691
Not 23 - Avsättningar pensioner				
Avsatt till pensioner intjänade från och med år 1998				
Ingående avsättning	84 110	89 786	97 007	93 643
Nya förpliktelser/förändring under året	5 676	3 042	-3 364	3 108
Därav:				
Nyintjänad pension	3 838	3 707	3 838	3 966
Ränte- och basbeloppsuppräknig	1 129	1 798	1 216	1 875
Pension till efterlevande	28	12	28	12
Övrig post	-6	63	-3 350	60
Årets utbetalningar	-2 987	-3 132	-7 112	-3 412
Ändrat livslängdsanatagande RIPS	2 566	0	2 909	0
Förändring löneskatt	1 108	594	-894	607
Utgående avsättning	89 786	92 828	93 643	96 751
Aktualiseringsgrad	93%	93%		
Avsatt till pensioner intjänade från och med år 1998 förtroendevalda				
Ingående avsättning	8 718	3 148	8 718	3 148
Nya förpliktelser under året	93	420	93	420
Rättning av fel i tidigare beräkningsunderlag	-5 663	0	-5 663	0
Därav:				
Nyintjänad pension	-80	273	-80	273
Ränte- och basbeloppsuppräknig	40	65	40	65
Årets utbetalningar	0	0	0	0
Ändrat livslängdsanatagande RIPS	115	0	115	0
Förändring löneskatt	18	82	18	82
Utgående avsättning	3 148	3 568	3 148	3 568
Avsatt till pensioner VMKF				
Ingående avsättning	5 094	1 258	5 094	1 258
Överfört till RTMD SAP-R	-3 758	0	-3 758	0
Reglerat mot RTMD FÅP	-269	0	-269	0
Förändring avsättning exkl. löneskatt	154	18	154	18
Förändring löneskatt	37	4	37	4
Utgående avsättning	1 258	1 280	1 258	1 280
Avsatt till pensioner RTMD				
Ingående avsättning	0	5 511	0	5 511
Överfört till VMKF inkl. löneskatt	3 758	0	3 758	0
Finansieringsavtal pensionärer inkl. löneskatt	1 420	0	1 420	0
Förändring avsättning exkl. löneskatt	268	-220	268	-220
Förändring löneskatt	65	-53	65	-53
Utgående avsättning	5 511	5 238	5 511	5 238
SUMMA AVSATT TILL PENSIONER	99 703	102 914	103 560	106 837

EKONOMISK REDOVISNING

Belopp i tkr	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2021	2022	2021	2022
Not 24 - Avsättning skatter				
Avsättning skatter enligt ÅR	0	0	30 632	33 069
SUMMA	0	0	30 632	33 069
Not 25 - Övriga avsättningar				
Avsättning för återställande av deponi Kallstenstippen*				
Redovisat värde vid årets början	7 110	27 110	7 110	27 110
Nya avsättningar	20 000	0	20 000	0
lanspråkstagna avsättningar	0	0	0	0
Outnyttjade belopp som återförts	0	0	0	0
Förändring av nuvärdet	0	0	0	0
SUMMA	27 110	27 110	27 110	27 110
*Återställandet beräknas att påbörjas inom 5 år beroende på vad pågående utredning kommer visa.				
Not 26 - Långfristiga skulder				
Kommuninvest i Sverige AB	174 444	0	787 674	796 427
Skuld till övriga institut	0	0	288 503	263 401
Kortfristig del långfristig skuld	-5 968	0	-50 785	-82 180
Övriga långfristiga skulder	0	0	841	21 342
DELSUMMA	168 476	0	1 026 233	998 989
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	3,15	0,00	3,28	2,64
Genomsnittlig låneränta	0,98%	0,00%	0,41%	0,61%
Genomsnittlig räntebindningstid, år	3,15	0,00	2,87	2,43
Kapitalförfall andel av lån				
0-1 år	12%	0%	uppg.saknas	uppg.saknas
1-3 år	35%	0%	uppg.saknas	uppg.saknas
3-5 år	45%	0%	uppg.saknas	uppg.saknas
5-10år	8%	0%	uppg.saknas	uppg.saknas
över 10 år	0%	0%	uppg.saknas	uppg.saknas
Anslutningsavgifter*	0	0	66 922	66 227
Årets periodiseringar av nya anslutningsavgifter	0	0	0	1 794
Ackumulerad upplösning anslutningsavgifter	0	0	-695	-1 096
DELSUMMA	0	0	66 227	66 925
*år 2021 rättning av tidigare fel kommunen, anslutningsavgifter upplöstes helt				
IB Skuld för investeringsbidrag	949	28 561	949	28 561
Årets investeringsbidrag	28 225	0	28 225	0
Årets upplösning investeringsbidrag	-613	-906	-613	-906
DELSUMMA	28 561	27 655	28 561	27 655
SUMMA	197 037	27 655	1 121 021	1 093 569

Belopp i tkr	Kommun 2021	Kommun 2022	Koncern 2021	Koncern 2022
Not 27 - Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder koncern	22 073	35 519	0	0
Leverantörsskulder	25 190	26 411	57 739	73 488
Interimsskulder koncern	98 635	66 727	0	0
Interimsskulder	12 079	11 491	26 251	39 690
Statsbidragsskulder	19 217	33 278	19 217	33 278
Arbetsgivaravgift	10 554	10 944	13 992	11 309
Personalens källskatt	9 422	9 569	9 721	9 871
Semesterlöneskuld	33 474	32 406	36 592	33 091
Massflyktigdirektiv Ukraina	0	1 769	0	1 769
Kortfristig del långfristig skuld	5 968	0	50 785	82 180
Upplupen pension individuell del inkl. löneskatt	21 749	22 220	22 259	22 748
Momsskuld skatteverket	343	603	6 870	3 043
Preliminär skatteavräkning	7 762	10 608	7 762	10 608
Övriga kortfristiga skulder koncern	0	0	0	0
Övriga kortfristiga skulder	820	928	14 526	11 694
SUMMA	267 286	262 473	265 714	332 770
Not 28 - Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna o avsättningarna				
Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade till och med 1997				
Ingående avsättning	283 769	279 810	283 769	279 810
Ränte- och basbeloppsuppräknig	4 021	6 437	4 021	6 437
Övrig post	970	6 494	970	6 494
Årets utbetalningar inklusive löneskatt	-18 646	-17 573	-18 646	-17 573
Förändring löneskatt exkl. löneskatt årets utbetalningar	2 868	3 136	2 868	3 136
Ändrat livslängdsantagande i RIPS	6 828	0	6 828	0
Minskning av avsättning genom tecknande av försäkring IPR inkl. löneskatt, delinlösen	0	-59 782		-59 782
Utgående avsättning	279 810	218 522	279 810	218 522
Avsatt till pensioner, intjänade till och med år 1997 Förtroendevalda				
Ingående avsättning	1 023	9	1 023	9
Förpliktelser tidigare år, bokat mot EK	0	0	0	0
Rättning av fel i tidigare beräkningsunderlag	-864	0	-864	0
Ränte- och basbeloppsuppräknig	2	0	2	0
Övrig post	0	0	0	0
Årets utbetalningar inklusive löneskatt	-123	-9	-123	-9
Förändring löneskatt exkl. löneskatt årets utbetalningar	-29	0	-29	0
Utgående avsättning	9	0	9	0
Delsumma pensionsförpliktelser	279 819	218 522	279 819	218 522
Konsolideringsgrad kommunens samtliga pensionsförpliktelser inklusive pensionsavsättningar	0%	19%		

EKONOMISK REDOVISNING

Belopp i tkr	Kommun 2021	Kommun 2022	Koncern 2021	Koncern 2022
Borgensförbindelser beviljade				
Kommunala bolag (även de som inte ingår i kommunkoncern)				
Arboga Vatten och Avlopp AB avseende lån	208 000	208 000	0	0
-varav utnyttjad borgen avseende lån	194 277	207 977	0	0
Arboga Kommunalteknik AB avseende lån	5 000	5 000	0	0
-varav utnyttjad borgen avseende lån	0	0	0	0
Kommunfastigheter i Arboga AB	442 000	808 200	0	0
-varav utnyttjad borgen	400 000	568 911	0	0
VafabMiljö Kommunalförbund	25 685	28 313	25 685	28 313
-varav utnyttjad borgen	9 334	10 263	9 334	10 263
Västra Mälardalens Kommunalförbund	23 900	23 900	0	0
-varav utnyttjad borgen	14 031	15 940	0	0
Övriga				
Arboga Golfklubb	525	525	525	525
Hjälmarens vattenförbund	4 428	4 428	4 428	4 428
-varav utnyttjad borgen	1 080	4 320	1 080	4 320
Delsumma Övriga ansvarsförbindelser	709 538	1 078 366	30 638	33 266
SUMMA ANSVARSFÖRBINDELSER	989 357	1 296 888	310 457	251 788
Not 29 - Operationell och finansiell leasing				
Operationella leasingavtal				
Årets kostnad lokalhyresavtal	128 484	128 923	0	0
Årets kostnad inventarier o utrustning*	7 277	6 267	8 345	8 322
Årets kostnad fordon*	944	450	1 043	531
Framtida leasingavgifter inventarier och utrustning				
-som förfaller inom ett år	6 959	6 183	6 147	9 224
-som förfaller efter ett till fem år	24 315	24 293	19 712	19 866
Framtida leasingavgifter fordon				
-som förfaller inom ett år	455	1 353	4 915	3 870
-som förfaller efter ett till fem år	27	1 860	4 827	6 860
SUMMA KOSTNADER FRAMTIDA OPERATIONELL LEASING	31 756	33 689	35 601	39 819
<i>*Från år 2022 inkluderas leasingsiffrorna med operationell leasing för PC, MAC, IPAD och telefoni från VMKF samt fordronsleasing via Arboga Kommunalteknik AB, 2021 års siffror är justerade för jämförelse</i>				
Operationella leasingavtal-leasinggivare				
Årets intäkter hyror	0	0	0	0
Årets intäkter tomträttsavgifter	231	230	231	230
-som förfaller inom ett år	231	230	231	230
-som förfaller efter ett till fem år	924	920	924	920
SUMMA INTÄKTER FRAMTIDA OPERATIONELL LEASING	1 155	1 150	1 155	1 150
Finansiella leasingavtal				
Årets kostnader	0	0	0	0
Framtida leasingavgifter				
-som förfaller inom ett år	0	0	0	0
-som förfaller efter ett till fem år	0	0	0	0
SUMMA FRAMTIDA FINANSIELL LEASING	0	0	0	0

EKONOMISK REDOVISNING

Belopp i tkr	Not	Kommun	Budget	Kommun	Koncern	Koncern
		2021	2022	2022	2021	2022
Not 30 Justering för ej likvidpåverkande poster						
Avskrivningar		17 850	18 700	27 033	69 720	86 821
Nedskrivningar		0	0	0	0	0
Utrangeringar		0	0	0	0	0
Förändring pensionsavsättningar inklusive löneskatt		1 780	800	3 211	-2 261	3 277
Ändrad redovsningsprincip fullfond till blandmodell pensioner		-284 791	0	0	-284 791	0
Direktbokning eget kapital		284 791	0	-985	285 235	-985
Förändring avsättning deponi Kallstenstippen		20 000	0	0	20 000	0
Övriga ej likviditetspåverkande poster		0	500	0	-17 212	1 215
SUMMA JUSTERING FÖR EJ LIKVIDPÅVERKANDE POSTER		39 630	20 000	29 259	70 692	90 328
Not 31 Årets kassaflöde - Betalningspåverkande händelser som avviker från det normala samt specifikation av räntor och utdelningar						
Utdelning Mälarenergi, Kommuninvest		6 735	0	0	6 735	0
Försäljning exploateringstomter och arrendetomter		6 651	0	5 123	6 651	5 123
Delinlösen ansvarsförbindelsen		0	0	-48 110	0	-48 110
Investeringsbidrag Herrgårdsbron		9 638	0	0	9 638	0
Kompensation höga sjuklönekostnader Covid 19		4 536	0	5 068	4 536	5 068
Ränteutgifter		11 519	0	5 023	3 302	-4 066
Räntekostnader		-1 868	0	-593	-9 029	-9 260
SUMMA		37 211	0	-33 489	21 833	-51 245

EKONOMISK REDOVISNING

Not 32 Koncerninterna förhållanden

Enhet	Ägd andel	Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning	
		Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Given	Mottagen
Kommunen		-	-	-	-	-	3 564
Västra Mälardalens Myndighetsförbund	60%	-	-	-	-	185	
Sturestaden fastighets AB	50%	-	-	-	-	3 379	-

Enhet	Ägd andel	Försäljning		Räntor och borgensavgifter		Kortfristiga skulder		Långfristiga skulder		Fordringar	
		Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare	Givare	Mottagare	Givare	Mottagare
Kommunen		261 618	9 114	-	10 253	-	96 860	-	-	309 499	-
Rådhuset i Arboga AB	100%	8 913	248 366	7 547	-	93 776	-	-	-	-	292 911
Sturestaden Fastighets AB	50%	110	2 193	2 595	-	-	-	-	-	-	16 180
Västra Mälardalens kommunalförbund	27%	23	7 103	-	-	757	-	-	-	-	404
Västra Mälardalens Myndighetsförbund	60%	68	3 956	111	-	2 327	-	-	-	-	4
Sturestadens Fastighets AB		120	2 424	2 595	-	-	1 083	-	15 125	28	-
Arboga kommun	50%	2 193	110	-	2 595	1 055	-	15 125	-	-	-
Rådhuset i Arboga AB koncern	50%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Västra Mälardalens kommunalförbund	27%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Västra Mälardalens Myndighetsförbund	50%	231	10	-	-	28	-	-	-	-	28
Västra Mälardalens kommunalförbund		147	7 765	-	-	-	404	-	-	835	-
Arboga kommun	27%	7 103	23	-	-	404	-	-	-	-	757
Rådhuset i Arboga AB koncern	27%	465	124	-	-	-	-	-	-	-	62
Sturestaden Fastighets AB	27%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Västra Mälardalens Myndighetsförbund	27%	196	-	-	-	-	-	-	-	-	15
Rådhuset i Arboga AB		9 462	248 490	7 547	-	-	13 676	-	279 320	93 776	-
Arboga kommun	100%	248 366	8 913	-	7 547	13 591	-	279 320	-	-	93 776
Sturestaden Fastighets AB	50%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Västra Mälardalens kommunalförbund	27%	124	465	-	-	62	-	-	-	-	-
Västra Mälardalens Myndighetsförbund	60%	-	84	-	-	22	-	-	-	-	-
Västra Mälardalens Myndighetsförbund		495	4 050	111	-	-	20	-	-	2 349	-
Arboga kommun	60%	3 956	68	-	111	4	-	-	-	-	2 327
Rådhuset i Arboga AB	60%	84	-	-	-	-	-	-	-	-	22
Sturestaden Fastighets AB	50%	10	231	-	-	-	-	-	-	-	-
Västra Mälardalens kommunalförbund	27%	-	196	-	-	15	-	-	-	-	-

DRIFTREDOVISNING

Här redovisas en sammanställning över styrelsens och nämndernas löpande verksamhet. Jämförelse görs med budget och föregående år.

Även en redovisning av kommunstyrelsens och nämnders samt kommunala bolags och organisations verksamhet, ekonomi och framtid. Arboga

kommuns samtliga åtaganden omfattar förutom kommunens egen verksamhet även hel- och delägda bolag och kommunalförbund. Förutom kommunens egen verksamhet omfattas även de bolag och kommunalförbund där kommunens andel överstiger 20 procent.

DRIFTREDOVISNING per nämnd	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget	
	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2021	Netto 2022	Avvikelse Budget- utfall 2022
Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen	23 577	51 779	-155 696	-163 689	-132 119	-111 910	-134 056	1 937
Revision	0	0	-947	-830	-947	-830	-921	-26
Valnämnd	414	0	-573	-21	-159	-21	-232	73
Barn- och utbildningsnämnd	72 407	73 535	-433 977	-432 373	-361 570	-358 837	-361 664	94
Fritids- och kulturnämnd	12 068	10 596	-55 777	-52 335	-43 709	-41 739	-44 097	388
Socialnämnd	110 582	94 041	-491 743	-445 112	-381 161	-351 071	-381 609	448
Finansen	1 159 944	1 107 470	-260 239	-213 178	899 705	894 292	931 879	-32 174
Avgår poster ej hänförliga till verksamhetens intäkter o kostnader i resultaträkningen	-1 203 810	-1 189 872	305 181	278 367	-898 629	-911 505	-928 981	30 352
Summa verksamhetens intäkter och kostnader att jämföra med Resultaträkningen	175 183	147 549	-1 093 773	-1 029 169	-918 590	-881 620	-919 681	1 092

DRIFTREDOVISNING per verksamhet	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget	
	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2021	Netto 2022	Avvikelse 2022
Politisk verksamhet	977	431	-13 601	-12 043	-12 624	-11 612	-13 617	993
Infrastruktur, skydd mm	7 996	6927	-79 136	-79424	-71 140	-72 497	-74 746	3 606
Fritid och kultur	11 738	10489	-55 495	-53272	-43 757	-42 783	-43 515	-242
Pedagogisk verksamhet	83 217	72 746	-452 778	-430 036	-369 561	-357 290	-369 601	40
Vård och omsorg	69 298	62 633	-432 277	-405 426	-362 979	-342 793	-361 444	-1 535
Särskilt riktade insatser	30 035	31 343	-39 013	-40 595	-8 978	-9 252	-11 458	2 480
Affärsverksamhet	5 250	9 166	-9 391	-8 400	-4 141	766	-5 119	978
Gemensamma verksamheter	1 170 482	1 143 686	-317 261	-278 341	853 221	865 345	888 801	-35 580
Avgår poster ej hänförliga till verksamhetens intäkter o kostnader i resultaträkningen	-1 203 810	-1 189 872	305 181	278 367	-898 629	-911 505	-928 981	30 352
Summa verksamhetens intäkter och kostnader att jämföra med Resultaträkningen	175 183	147 549	-1 093 773	-1 029 169	-918 590	-881 620	-919 681	1 092

Kommunägda bolag och organisationer

	Rörelsens/ verksamhetens intäkter	Resultat efter fin. poster	Årets resultat	Balans- omslutning	Eget kapital	Soliditet (%)	Årets investeringar
Rådhuset i Arboga AB (koncern)	303 227	7 306	4 663	1 288 601	73 033	5,7	83 524
Sturestadens Fastighets AB (koncern)	91 655	25 316	20 064	821 728	156 930	19,1	38 623
Västra Mälardalens Kommunalförbund	125 503	5 296	5 296	120 648	10 885	9,0	34 896
Västra Mälardalens Myndighetsförbund	17 063	270	270	6 750	3 270	48,4	489

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen

Ekonomi, tkr	Bokslut	
	2022	2021
Verksamhetens intäkter	23 577	51 778
Verksamhetens kostnader	155 696	164 540
Nettokostnad	132 119	112 762
Budget	134 056	126 521
Årets resultat	1 937	13 759
därav exploateringsvinster	0	5 572
Investeringsutgifter	49 555	52 786
Investeringsinkomster	0	9 638
Nettoinvesteringar	49 555	43 148
Nettokostnader, tkr	Bokslut	
	2022	2021
Kommunfullmäktige	1 662	1 379
Revision	945	831
Valnämnd	159	21
Kommunstyrelsen	4 711	4 329
Överförmyndaren	1 702	1 656
Kommundirektör	8 843	4 724
Kansliheten	3 507	3 481
HR-enheten	7 257	5 884
Ekonomienheten	9 111	8 679
Näringsliv och turism	5 890	5 921
Kostenheten	-73	-457
Samhällsbyggnadsenheten	7 504	5 330
Teknisk verksamhet	19 303	15 693
Kommungemensam verksamhet	62 702	55 292
Summa nettokostnader	135 208	112 762

Uppdrag

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet så att kommunfullmäktiges beslut efterlevs och genomförs. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i företag och kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att följa de frågor som kan påverka kommunens ekonomiska ställning. Styrelsen ska ha en fortlöpande dialog med nämnderna om utveckling av ekonomin och verksamheten, samordna ekonomisk och verksamhetsstyrningen, sammanställa förslag till Strategisk och ekonomisk plan, utarbeta förslag till årsredovisning och delårsrapport och översända dessa till revisorerna för granskning.

Styrelsen ansvarar även för kommunens organisation, omvärldsbevakning, utvecklingsarbete, lokalfrågor, näringslivs- och turistverksamhet, kommunikation, marknadsföring, samhällsplanering samt kontakter med externa myndigheter och organisationer.

Styrelsen ska uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och göra de framställningar som behövs hos fullmäktige samt övriga nämnder och styrelser. Styrelsen får från övriga nämnder, beredningar och anställda i kommunen begära in de yttranden och upplysningar som behövs för att kunna fullgöra sina uppgifter.

Årets verksamhet

Pandemin, som började i februari 2020, satte sin prägel på verksamheterna även i början av året. När de värsta konsekvenserna av denna pandemi var över så kom mycket att handla om det oroliga världsläget till följd av Rysslands invasion av Ukraina i februari. Förutom att bidra i detta arbete med att hjälpa människor på flykt så har verksamheten påverkats med kraftig prisutveckling, men även viss brist på varor och material.

Utöver arbetet med pandemi, Ukraina och det ordinarie grunduppdraget har det genomförts många aktiviteter. Ett axplock av aktiviteter redovisas i nedanstående punkter;

Ett antal kommunövergripande utvecklingsprojekt pågår och ett par har slutförts

- Nya arboga.se – lanseras i februari 2023
- Arbogas grafiska profil ses över
- Revidering av kommunens styrmodell inför nästa mandatperiod
- Översyn av Västra Mälardalens Kommunalförbund
- Implementering av beslutsstödsystem
- Nulägesanalys av verksamheterna, 2021 års utfall
- Ceremoni för nya svenska medborgare i samband med nationaldagen
- Medborgarlöftet tillsammans med polisen för att minska brottsligheten och öka tryggheten i Arboga
- Allmänna val 11 september

- Chefoskopet, översyn av chefers organisatoriska förutsättningar
- Nytt system för det systematiska arbetsmiljöarbetet
- Firande av 25-års jubilarer
- Friskvårdsbidrag via hälsoportal
- Digitalisering av anställningsprocessen
- Företagsbesök och morgonsoffor
- Flera evenemang har genomförts, till exempel Medeltidsdagar
- Intensifiering av arbetet med att ta fram attraktiva tomter för bostäder och etableringsmark
- Exploatering av handelsplats Sätra Nordväst
- Digitalisering av detaljplaner

Måluppfyllelse

Kommunstyrelsen har 14 mål och 30 mätningar. I årsredovisning är 4 mål helt uppfyllda, 9 mål delvis uppfyllda och 1 mål som inte är uppfyllt.

Ekonomi

Kommunstyrelsen redovisar i helårsutfall ett överskott mot den ekonomiska ramen på 1 937 tkr. Överskottet beror bland annat på vakanta tjänster, högre intäkter för fiber, lägre avgifter än budgeterat till VMKF, lägre kostnader för bostadsanpassning och kollektivtrafik än budgeterat. Underskott redovisas för konsulter och utredningar, fastigheter, licenser och fackliga kostnader.

Investeringarna visar i helårsutfall en nettoutgift på 49 555 tkr kronor jämfört med budgeterade 85 828 tkr vilket innebär en avvikelse på 36 273 tkr. Orsaker till överskottet är i huvudsak tidsförskjutningar i genomförande inom fiber, exploatering och Storgatan samt få utgifter för markförvärv.

Framtid

Arboga befinner sig i en situation med ett gott ekonomiskt resultat år 2020–2022 men med ekonomisk mer ansträngd situation på sikt. Kommuns redovisade resultat 2020 är minus 20,0 miljoner kronor men en partiell inlösen av ansvarsförbindelsen för pensioner på 59,8 miljoner kronor ingår. Framåt ökar behoven av välfärdstjänster. Befolkningsförändringen är en av de stora

utmaningarna, utvecklingen som pågår fortsätter de kommande åren. Utvecklingen innebär att kostnaderna för demografin ökar snabbare än intäkterna, och det behövs ett ökat fokus på effektivisering och omprioriteringar. I likhet med kommunsektorn i övrigt finns ett stort behov av investeringar vilket innebär att det krävs ett större driftöverskott för att inte i hög grad behöva låna till investeringarna.

Inför 2023 finns stora utmaningar avseende de ekonomiska förutsättningarna. Prisökningar, räntehöjningar och ökade pensionskostnader innebär att betydande åtgärder måste vidtas om inte ytterligare statliga bidrag tillförs.

Kompetensförsörjningen för kommunens välfärdsuppdrag är en stor utmaning för kommunen som organisation. Konkurrensen om arbetskraften ökar bland annat till följd de demografiska förändringarna. För att trygga kompetensförsörjningen kommer arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare och ledarskapsutveckling fortsatt att vara i fokus.

För att upprätthålla den planberedskap som kommunen avser ha för framtiden behöver ytterligare detaljplaner tas fram. Likaså att ha en bra planberedskap för att kunna erbjuda mark till försäljning för nyetableringar och för befintliga verksamheter i kommunen.

Även lokalförsörjningen och elförsörjningen är stora utmaningar i framtiden.

Barn- och utbildningsnämnden

Ekonomi, tkr	Bokslut	
	2022	2021
Verksamhetens intäkter	72 407	73 535
Verksamhetens kostnader	433 977	432 371
Nettokostnad	361 570	358 836
Budget	361 664	360 071
Årets resultat	94	1 235
Investeringsutgifter	2 389	2 269
Investeringsinkomster	0	0
Nettoinvesteringar	2 389	2 269
Nettokostnad, tkr	Bokslut	
	2022	2021
Politisk verksamhet	987	1 045
Barn- och utbildningskontor	751	345
Förskoleverksamhet 1-5år	94 754	91 722
Fritidshem 6-9 (12 år)	16 033	9 456
Förskoleklass 6 år	8 878	13 433
Grundskola	146 821	140 574
Obligatorisk sarskola	13 838	11 871
Gymnasieskola	72 626	72 407
Gymnasiesarskola	6 882	6 732
Vuxnas lärande	0	11 251
Summa nettokostnad	361 570	358 836

Nyckeltal	2022	2021	2020
Förskola: Antal barn/årsarbetare	5,1	5,6	5,6
Fritidshem: Antal barn/årsarbetare	21,9	19,8	22,1
Grundskola: Andel behöriga till yrkesprogram på gymnasiet %	75,8	86,2	78,9
Gymnasiet: Andel elever med grundläggande behörighet till universitet och högskola	82,0	88,0	96,5

Uppdrag

Barn- och utbildningsnämnden fullgör, genom att själv anordna eller genom att köpa skolplatser, kommunens uppgifter inom utbildningsområdet. Nämndens ansvar omfattar förskola, fritidshem, förskoleklass, grund- och grundsarskola, gymnasium och gymnasiesarskola. Nämnden ansvarar vidare för det kommunala aktivitetsansvaret KAA (ungdomar under 20 år, som gått ut grundskolan och inte fullföljt en utbildning på ett nationellt program i gymnasieskolan) samt elevhemsverksamhet för gymnasieelever på RIG brottnings (Riksidrottsgymnasium). Nämnden utövar kommunens tillsyn över den fristående förskolan Solkatten. I skollagen (2010:800) samt läroplanen för förskolan (Lpfö 18) finns tydliga krav på att varje förskola ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete där verksamheten planeras, följs upp och utvecklas i förhållande till de nationella må-

len. Kommunen har även mål och mätningar som regelbundet följs upp för att utvärdera verksamheten.

Skolans huvuduppdrag är att ge eleverna de kunskaper och färdigheter de behöver för fortsatta studier, ett framtida yrkesliv och ett livslångt lärande. Skolan har två övergripande uppdrag enligt läroplanen. De övergripande målen omfattar normer och värden samt kunskaper, som alla elever bör ha utvecklat när de lämnar grundskolan. Skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Dessa ger också grund för fortsatt utbildning. Skolan ska bidra till elevernas harmoniska utveckling. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet.

Elevhälsans arbete syftar bland annat till att elever ska få lika tillgång till en likvärdig utbildning. Precis som all undervisning i skolan, ska elevhälsans arbete vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Elevhälsan förhåller sig till rådande lagstiftning, bland annat skollagen, hälso- och sjukvårdslagen, patientsäkerhetslagen, patientdatalagen samt offentlighets- och sekretesslagen. Utöver dessa tillkommer ett antal författningar, föreskrifter och allmänna råd.

Årets verksamhet

I början av året drabbade pandemin förskolan, grundskolan och grundsarskolan hårt, både personal och elever hade en hög frånvaro. Vårdnadshavarna uppmanades minska vistelsetiden på förskolan men alla förskolor kunde hålla öppet. Sjukfrånvaron har varit fortsatt hög i förskolan.

Verksamhetsområde förskola

Frånvaron har påverkat barnens förutsättningar att utvecklas i enlighet med målen för förskolan som försämrats och hämmat barnens språkutveckling. Kartläggningar gjorda av barnhälsoteamen överensstämmer med Skolverkets resultat och visar att språket är en återkommande svårighet som uppmärksammas. Det har även varit många ärenden kring barn som har svårigheter i sitt samspel med vuxna och andra barn, därför har förskolan fokuserat på arbetet med att stärka barnens sociala förmågor. Barn i behov av särskilt stöd ökar till antal och de specialpedagogiska insatserna var under vårterminen mer av åtgärdande karaktär. Till höstterminen anställdes ytterligare en specialpedagog vilket möjliggjort att det främjande och förebyggande arbetet har kunnat prioriteras.

Likvärdighet och det kompensatoriska uppdraget är en stor och viktig uppgift i förskolans uppdrag. För att stärka likvärdigheten och säkerställa det kompensatoriska uppdraget har två försteförskollärare med placering på två socioekonomiskt utsatta förskolor tillsatts. Förskolan samverkar med forskare för att skapa effektiva organisationer med fokus på kvalitet i undervisningen.

Regnbågens förskola har flyttat till nya, fina och ändamålsenliga lokaler som möjliggör en kvalitativ undervisning, både inne och ute.

Verksamhetsområde grundskola

Skolan har arbetat för att ta igen undervisningstid genom lovskola och läxhjälp på alla skolor. Dessa insatser har inte nått hela vägen fram då resultaten i årskurs 9 har gått ner jämfört med förra läsåret. Elevgruppernas utveckling från årskurs 8 och längre tillbaka visar att det har skett en god progression. Frånvaron har naturligtvis påverkat undervisningens kvalitet och elevernas lärande. Den största skillnaden görs i undervisningen, i klassrummet, i samspelet mellan lärare och elev. Huvudmannen behöver fortsätta att organisera sitt stöd så att rektorer och lärare kan hålla fokus på utveckling av undervisningen.

Huvudmannen har haft fokus på utveckling av undervisningen samt elevernas progression och på sikt ska detta fokus leda till ökad måluppfyllelse genom även en systematisk uppföljning. Det systematiska kvalitetsarbetet har utvecklats genom djupare analys och dialog kring vilka insatser som kan vara relevanta samt på vilka grunder de olika insatserna väljs ut och därmed skapa en tydligare koppling till vetenskaplig grund. Arbetet är påbörjat.

Införandet av reviderade läro- och kursplanerna samt nya allmänna råd för betygsättning har pågått och de gäller från läsårsstart 2022 - 2023. Tillsammans med deltagandet i forskningsprogrammet Fokus Undervisning (FUN) i samarbete med IFOUS (Innovation, Forskning Och Utveckling i Skola/förskola) så blir detta ett bra underlag för planering, genomförande och bedömning av elevers kunskaper och uppföljning av lärares undervisning. Fortlöpande uppföljning fortsätter av kunskapsresultaten i alla årskurser samt hur gymnasiebehörigheten utvecklas för. Behörigheten till nationellt program minskade kraftigt under 2022. Prognosen för 2023 ser inte mycket bättre ut.

Lokalförsörjningsplanen berör till stor del verksamheterna och handlar om hur många och vilken typ av lokaler som behövs för att bedriva en bra skola i framtiden. Mest akuta lokalfrågan är Gäddgårdsskolan på grund av dess bristande skick. Beslut om ny Gäddgårdsskola är taget och planering pågår. Ladubacksskolan har en ny modul och kan nu bedriva en god verksamhet för fritidshemmet. Nybyholmsskolan saknar lokaler men modul från Gäddgårdsskolan ska flyttas dit. Arbetet ska pågå i början på 2023. Utifrån elevökning samt trängsel i lokalerna på Gäddgårdsskolan beslutades det att grundskolan skulle flytta till lokaler i Engelbrektskolan. Både elever, vårdnadshavare och personal är nöjda med nuvarande lokaler men saknar naturlig inkludering i grundskolan.

Flera behöriga lärare har rekryterats till tjänster inom ämnen som är svåra att rekrytera. Fortfarande saknas delar av behörighet inom hemkunskap, moderna språk, matematik och musik i årskurserna 7-9 samt behöriga fritidspedagoger.

Verksamhetsområde gymnasium

För att utveckla verksamheten utifrån identifierade utmaningar i läsårsutvärderingen är fokus på elevernas studieteknik och förmåga att lära, utforska och arbeta både självständigt och tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga, elevernas ansvar för sitt lärande och sina studieresultat samt förståelse för utvecklingsbehov i förhållande till kraven för utbildningen, elevernas förståelse för framtida studier eller yrkesliv samt anpassad undervisning: upplägg, innehåll, arbetsformer utifrån elevernas skiftande behov och förutsättningar.

För att möta de elever som har störst svårigheter, har en ny grupp, "Slussen", startats på IMA-programmet. På "Slussen" får elever träna på rutiner, göra studiebesök och andra aktiviteter för att sedan kunna gå in i någon av de andra IMA-grupperna för studier eller praktik.

Verksamhetsområde elevhälsa

Utöver arbetet med skolsköterskornas lagstadgade uppdrag med hälsosamtal och vaccinationer, så har det gjorts en del insatser i klass. Flera av dem har gjorts tillsammans med kuratorerna. Det har bland annat handlat om fysisk och psykisk hälsa, pubertet och attityder. Under året har elevhälsan med hjälp av statsbidrag utökats med ytterligare skolsköterska, kurator, psykolog och skolläkare. Rysslands pågående invasion av

Ukraina har gjort att ett antal familjer med barn i skolåldern kommit till Arboga. Före sommaren skrevs cirka 30 elever in. En skolsköterska deltog vid inskrivningarna för att få en bild av deras hälsotillstånd och deras vaccinationsstatus.

Måluppfyllelse

Barn- och utbildningsnämnden har fem mål. I uppföljningen är målet "Ekonomi i balans" uppfyllt, två mål är delvis uppfyllt och tre mål är inte uppfyllda. Resultatet är sämre än från tidigare år.

Ekonomi

Nämnden visar ett överskott totalt på +94tkr. Budgetavvikelser per verksamhet är Gem inkl. politik +106tkr, förskolan +1089tkr, Fritidshem -211tkr, Förskoleklass +505tkr, Grundskolan -1065tkr, Grundsärskolan -1035 tkr, Gymnasieskolan-34tkr och Gymnasiesärskola -774 tkr.

Framtid

Verksamhetsområde förskola

Skolverket (2022) redovisar en nationell målsättning för ökad kvalitet och likvärdighet i förskolan, att alla barn ska möta en likvärdig utbildning av hög kvalitet som ger dem goda möjligheter att leka, utvecklas och lära samt förbereder dem för fortsatt utbildning. Leken har också stor betydelse för barnens lärande, utveckling och välbefinnande. Alla barn ska stimuleras i sin språkutveckling i svenska och ges goda möjligheter att utveckla sin förmåga att kommunicera. Skolverket (2022) kom nyligen ut med en rapport om pandemins konsekvenser för förskolan. Den visar att den ökade frånvaron hos barn under pandemin har hämmat barnens språkutveckling. Det är därför viktigt att barnens närvaro ökar och barnen får rikliga möjligheter att utveckla sin språkliga förmåga. Enligt forskaren Christian Eidewald är kvalitet förmågan att vara relationell i samspel med barnen. En likvärdig förskola innebär då att alla barn ska ha möjlighet att mötas av förskolepersonal som har kompetens, kunskap och förutsättningar att möta barnet/barnen så att de pedagogiska relationerna håller en hög kvalitet. Våra Barnhälsoteams kartläggningar visar stora stödbehov kring språk och social interaktion. Regeringen har beslutat om ändringar i skollagen som syftar till att öka deltagandet i förskolan. Det ställer ökade krav på hemkommunen

Verksamhetsområde grundskola

De största utmaningarna är att arbeta för att måluppfyllelsen för våra elever ska öka. Det viktigaste måtvärdet är behörighet till ett nationellt program på gymnasiet. "Om vi ska höja skolans

resultat krävs att vi ser elevernas lärande och prestationer i ljuset av den undervisning de får" (Hirsh, 2017). Det finns goda skäl för att lärare utvecklar ett utforskande förhållningssätt där konkreta aspekter av undervisning och elevresultat granskas i syfte att optimera elevers möjligheter att lära. IFOUS-programmet med syftet att vidareutveckla ett långsiktigt och forskningsbaserat kollegialt arbetssätt så att undervisningens utveckling verkligen hamnar i centrum.

De största utmaningarna i framtiden för grundskolan är fortsatt yttre förutsättningar såsom ekonomin, lokaler, kompetensförsörjning och likvärdighet utifrån skolsegregation där elevsammansättningen är uppdelad mellan skolorna. För inre förutsättningar är det utvecklingen av kunskapsresultaten som behöver fortsatt vara i fokus.

Förutsättningarna har förändrats med kort varsel gällande ekonomi och detta påverkar möjligheten att fördela resurser. Den ekonomiska styrningen och förändringen av den kan ha påverkat arbetet ute på skolorna mer än man trodde innan.

Verksamhetsområde gymnasiet

I gymnasieskolan syns en förändring till att fler elever har behov av specialpedagogiskt stöd. Ett arbete som planeras för att skapa bättre förutsättningar för eleverna att klara sina gymnasiestudier är att förbättra elevernas studieteknik och planeringsförmåga. En stor utmaning för gymnasieskolan är förslaget om framtida planering och dimensionering av programutbud, vilket innehåller förslag som syftar till att underlätta ungdomars och vuxnas etablering på arbetsmarknaden och att förbättra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv. Samverka genom avtal med andra kommuner om planering, dimensionering och erbjudande av utbildning i ett primärt samverkansområde. Skolverket förser regionerna med planeringsunderlag.

Verksamhetsområde Elevhälsa

Det hälsofrämjande och förebyggande arbetet har stor utvecklingspotential, ett arbete som elevhälsan gör tillsammans med skolorna. I mån om tid finns det också gott om möjlighet att utveckla det egna förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Att göra insatser i klass är en givande uppgift som ger tillfälle till en annan typ av relationskapande till eleverna än vad vi annars får tillfälle till i de individuella mötena. Statsbidrag har sökts för 2023, men ännu inte beviljats.

Fritids- och kulturnämnden

Ekonomi, tkr	Bokslut	
	2022	2021
Verksamhetens intäkter	12 068	10 596
Verksamhetens kostnader	55 777	52 334
Nettokostnad	73 709	41 739
Budget	44 097	42 374
Årets resultat	338	635
Investeringsutgifter	6	6
Investeringsinkomster	0	0
Nettoinvesteringar	6	6
Nettokostnad, tkr	Bokslut	
	2022	2021
Politisk verksamhet	649	571
Gemensamt	2 367	2 607
Förebyggande ungdomsarbete	339	166
Föreningservice	2 827	2 676
Anläggningar inklusive bad	19 125	17 780
Ungdomsenheten	9 715	9 581
Kulturverksamhet inklusive bibliotek	8 687	8 359
Summa nettokostnader	43 709	41 739

Nyckeltal	2022	2021	2020
Besökare biblioteket	57 128	42 048	52 724
Besökare Ekbacksbadet	84 120	59 758	80 504
Besökare ungdom	50,5	38	42
Ämneskurs musik	207	229	399
Danselever	185	199	113
Cirkeltimmar studieförbund	Uppgift saknas	6 890	23 120

Uppdrag

Fritids- och kulturnämnden fullgör kommunens uppgifter inom fritids- och kulturverksamheten. Nämnden ansvarar för biblioteket, Ekbacksbadet, ungdomsenheten med kulturskola och fritidsgårdar samt verksamheter inom förening och idrott. Biblioteket är förutom folkbibliotek också skolbibliotek för grundskolan. I bibliotekets verksamhet finns även ansvar för kommunens konstsamling och att vara rådgivande vid konstnärlig utsmyckning. Dessutom ansvarar biblioteket för medborgarkontoret. Nämnden ansvarar för registrering av lotteri enligt spellagen.

Årets verksamhet

Coronapandemin, som pågått i drygt två år, påverkade fritids- och kulturförvaltningens verksamheter även första kvartalet 2022. Restriktioner för att minska smittspridningen gällde fram till 8 februari. Restriktionerna innebar att antalet besökare på Ekbacksbadet begränsades och att hallar och anläggningar hade tak för maximalt antal som fick vistas i lokalerna. Uthyrning av samlingslokaler, biograf och medborgarhuset i princip låg helt

ner samt att privatpersoner inte kunde hyra lokaler. Enheterna hade hög sjukfrånvaro i början på året och Ekbacksbadet, biblioteket och Gluggen tvingades ha stängt vid ett par tillfällen.

Kriget i Ukraina har påverkat verksamheterna. Förvaltningschefen ledde under mars och april staben som kommundirektören införde med anledning av kriget. Många Ukrainaflyktingar har besökt och deltagit i verksamheten exempelvis via wifi följt undervisning och annat från hemlandet från biblioteket och på fritidsbanken har ukrainarna gratis kunna låna fritidsutrustning. Frågor kring beredskap i hemmet har fått ökad aktualitet och biblioteket gästades av Bo Ljungblom, instruktör inom Civilförsvarsförbundet.

Kommunfullmäktige beslutade hösten 2020 om verksamhetsövergång av anläggningsansvaret. Under året har arbete med ansvarsfördelningen kopplat till hallar och anläggningar samt gränsdragningslistor gjorts. Den del av anläggningsansvaret som fritids- och kulturnämnden har fortsatt ansvar för är spår, leder, naturbadplatser och andra anläggningar där en förening har skötselavtal. Uppdraget att utreda framtida uppdrag och omfattning för fritids- och kulturförvaltningens verksamheter med en stabil förvaltningsorganisation pågår.

Det tvååriga projektet "vägar framåt", där fritids- och kulturförvaltningen bidrar med hälsofrämjande insatser. Till exempel kontakter med föreningslivet, avslutas 2022.

Biblioteket har satsat på förstärkta läsfrämjande insatser gentemot unga samt de allra yngsta, barn under ett år och deras föräldrar. Bland annat har fyra ungdomar anställts som barnbibliotekarie under sommaren och praktiserat högläsning på förskolor och fritidshem.

Konst på Skogsglantan och Åspegeln. Utlysningarna gav många ansökningar. Uppdragentilldelades Granstugan och "Den hemliga trädgården".

Förtidsomröstning inför de allmänna valen genomfördes på biblioteket. Inför årets val betonades vikten av att i möjligaste mån kunna garantera valhemligheten för samtliga röstberättigade samt ett förtroendegivande genomförande. Inför årets val bjöd Biblioteket och Ungdomsfullmäktige in politikens företrädare i kommunen till en samtalskväll i maj, där de unga fick tillfälle att ställa sina frågor till politikerna. Evenemanget

väckte positivt gensvar hos flertalet vilket ledde till en gemensam önskan om fler arrangemang.

Ett 40-tal ungdomar var med och skådespelade i Gluggens 1000 kvm2 stora spökbana. Över 2 500 besökare gick banan och i efterhand har ungdomarna blivit överösta med enbart positiva reaktioner. Fritidsgården Gluggen, som huvudarrangör har samverkat med kulturskolan, studieförbund, näringsliv med flera.

Under året har kulturskolan satsat på nya grepp kring nybörjarundervisningen i instrumentspel. Barnen i årskurs ett får anmäla sig till blå- eller stråkstarten där barnen får en allsidig undervisning i puls, rytm, gehör, sång och bekanta sig med de instrument som erbjuds och som barnen inte känner till. Rörelsestudion med *Dans för hälsa* utökades med lillasystemen *Move* - för mellanstadieflickor. Kulturskolan har i samverkan med RF-SISU och idrottsföreningar i gjort film tillsammans om och med Arboga hockey och Arboga rittarsällskap.

Eckbacksbadet har haft försiktig ökning av badgäster sedan restriktionerna släpptes. Vattenläckage i taket åtgärdades under sommaren. På relaxen pågår en rejäl upprustning där bubbelpoolen ska bytas ut, golvet bytas, duschar kaklas om och bastun blir rustad. Tyvärr drabbades Sturehallen av omfattande skadegörelse så hallen var avstängd under en större del av året.

Coronapandemin drabbade föreningslivet hårt. Inställda arrangemang och begränsade möjligheter till aktiviteter har lett till minskad rörelse och ett minskat intresse bland medlemmar. Vattenskada i en av de två stora hallarna mitt i uppbyggnadsfasen är olyckligt. Det leder till att flera föreningar fick slå ihop grupper och minska antalet träningstillfällen. Det minskar också möjligheten att starta verksamhet för nya lag

Investeringsstödet som föreningar kan söka återinfördes 2022. En av aktiviteterna arbetsgruppen för förebyggande ungdomsarbete ordnade var att ungdomar erbjöds möjlighet att, via RF/SISU, utbildas i ledarskap och värdskap och efter arrangera en aktivitetsdag.

Måluppfyllelse

Nämnden har åtta mål och 21 mätningar. Fem av målen bedöms som uppnådda och tre som delvis uppnådda. Tre mål är delvis uppfyllda pga. covid och restriktioner för att förhindra smittspridning och relaxavdelningen var stängd stor del av året.

Ungdomsfullmäktige har inte tillfrågats i ärenden vid så många tillfällen.

Ekonomi

Fritids- och kulturnämnden slutliga resultat för 2022 är 388tkr. I tertialrapporten prognostiserades ett underskott -0,5 mkr med inarbetade åtgärder på 0,5mkr. Senare beslutades om ytterligare 0,3mkr i åtgärder. Vid delårsrapporten såg man inte någon återgång till normala hyres- och besöksintäkter så förvaltningen prognostiserade ett underskott på -1,3mkr även för hösten. Under hösten var fortfarande intäkterna lägre och elkostnader högre än vanligt, men sista månaden ökade besöken och försäljning och beläggnings i våra hallar och elprisen sjönk.

Planerade investeringar i hallar och anläggningar har inte genomförts pga. pågående översyn av anläggningar och hallar. Konstnärlig utsmyckning på Åspegeln är inte slutförd pga. arbetsbelastningen och upphandlingen sker i flera steg.

Framtid

Intresset för fritids- och kulturaktiviteter är stort i Arboga och utgör en viktig del av det moderna samhället. Ett rikt fritids- och kulturliv bidrar till stadens attraktivitet för boende, näringsliv, handel och besöksnäring. Smittspridningen av corona är inte över och det är osäkert om den kommer att ebba ut eller om det kommer nya smittsamma varianter som påverkar möjlighet att bedriva verksamhet. Det är oroligt i Europa/världen.

Biblioteket fortsätter att erbjuda Arbogaborna jämlika möjligheter för kunskap, kreativitet och livslångt lärande och vara en arena som inspirerar och inbjuder till samtal, skapande och gemensamma upplevelser. Fritidsgårdens arbete är oerhört viktigt för framtiden, för integration, möjlighet till aktivitet och samtal med trygga vuxna. Kulturskolan fortsätter arbeta för att komma ut och verka bland barn för att få dem intresserade av film och musik och av det utbud som erbjuds.

I närområdet finns flera nya bad som konkurrerar. Eckbacksbadet behöver arbeta med att badets popularitet bland besökarna bibehålls. Under våren 2023 öppnas relaxen och det uppskjutna 30-årsfirandet sker. Beslut om framtida uppdrag och omfattning för fritids- och kulturförvaltningens verksamheter tas under våren 2023.

Socialnämnden

Ekonomi, tkr	Bokslut	
	2022	2021
Verksamhetens intäkter	110 582	94 041
Verksamhetens kostnader	491 743	445 112
Nettokostnad	381 161	351 071
Budget	381 609	352 324
Årets resultat	448	1 253
Investeringsutgifter	1 957	4 914
Investeringsinkomster	0	0
Nettoinvesteringar	1 957	4 914
Nettokostnad, tkr	Bokslut	
	2022	2021
Politisk verksamhet	800	760
Central administration	9 794	8 574
Vård och omsorg	207 413	191 550
Verksamheten för funktionsstöd	77 444	71 483
Individ – och familjeomsorg	45 725	48 967
Arbete- och vuxenutbildning	39 985	29 737
Summa nettokostnader	381 161	351 071

Nyckeltal	2022	2021	2020
Resor färdtjänst	16 229	12 987	16 231
Tillstånd färdtjänst	550	429	551
Resor riksfärdtjänst	66	103	196
Antal mottagna flyktingar	3	5	4
Antal värddygn korttidsvistelse *		3 462	5 816
Antal dygn i familjehem (barn/ungd)	10 790	7 449	6 651
Antal dygn på behandlingshem (b/u)	1 758	1 354	1 643
Antal dygn på behandlingshem (vux)	2 568	1 144	1 140
Inskrivna personer AME	191	226	265

* På grund av nytt verksamhetssystem från och med 1 november 2022 så kan inte årlig statistik tas fram.

Uppdrag

Socialnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter för äldre- och funktionshindrade enligt socialtjänstlagen, hälso- och sjukvårdslagen, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Socialnämnden ska också fullgöra kommunens uppgifter enligt Socialtjänstlagen vad gäller individuellt stöd och förebyggande insatser för barn, unga och vuxna.

Vidare fullgör socialnämnden kommunens uppgifter enligt lag om arbetslöshetsnämnd där uppdraget är att främja kommunala åtgärder för att förebygga arbetslöshet eller minska verkningarna av arbetslöshet.

Socialnämnden ansvarar bland annat för:

- Verksamheten för äldre- och funktionshindrade enligt socialtjänstlagen och följdlagstiftning (SoL)

- Kommunal hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL)
- Hemsjukvård och hembesök inom primärvårdens uppdrag till och med sjuksköterske-, arbetsterapeut- och fysioterapeutnivå
- Kommunens verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)
- Färdtjänst enligt lagen om färdtjänst
- Riksfärdtjänst enligt lagen om riksfärdtjänst
- Kommunens uppgifter enligt socialtjänstlagen (SoL) och följdlagstiftning vad gäller individuellt stöd och förebyggande insatser för barn, unga och vuxna, lagen om vård av missbrukare (LVM) och lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), föräldrabalken (FB), lag om särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare (LUL) samt insatser för ungdomar enligt lag om medling med anledning av brott
- De uppgifter som ankommer på kommunens socialtjänst vad avser flyktingverksamhet och integration
- Serveringstillstånd och tillsyn enligt Alkoholagen
- Dödsboanmälan enligt Ärvdabalken
- Vuxenutbildning

Årets verksamhet

Vård och omsorg

Ny vård och omsorgschef tillträdde 4 oktober.

Efter många år av brist på sjuksköterskor har samtliga tjänster bemannats och beroendet av inhyrda sjuksköterskor har upphört.

Ett projekt påbörjades under hösten i syfte att stärka samt bibehålla undersköterskornas kompetens samt göra det attraktivt för undersköterskorna att vilja arbeta inom Arboga kommun.

På grund av intern och extern kritik som riktats mot hemtjänsten gjordes en genomlysning under hösten 2022. Som ett led i att komma till rätta med de brister som framkom, planeras en organisationsutveckling ske i ledningsorganisationen där hemtjänsten tillsammans med Strandgården bildar Arboga kommuns framtida hemtjänst under 2023.

Verksamheten för funktionsstöd

Verksamheten för funktionsstöd har bytt namn från tidigare, verksamheten för funktionshinder. Den 1 januari utökades verksamhetsområdet med att även omfatta myndighetsutövning. Biståndshandläggarna, som nu tillhör VFF, är de som fattar beslut enligt SoL och LSS.

Projektering av en ny gruppboad enligt LSS har

pågått hela hösten och blir färdigt i början av 2023. Gruppboenden för 6 boende kommer att byggas på området Alphyddan.

Individ- och familjeomsorg, IFO

IFO barn och familj har haft ett ökat inflöde av ärenden. Verksamheten har också haft en ökning av placeringar av barn och unga, främst i familjehem. Det är mycket svårt att hitta bra egna familjehem och ett stort arbete har lagts på rekrytering. Detta innebär att verksamheten varit tvungen att anlita konsultstödda familjehem i flera ärenden för att kunna verkställa beslut om placering. Vilket i sin tur leder till ökade kostnader för familjehemsplaceringar.

IFO barn och familj har under året satsat på tidiga insatser för att förebygga psykisk ohälsa hos barn och ungdomar samt för att barn, ungdomar och deras föräldrar snabbt ska kunna få hjälp. En förebyggande socialsekreterare, anställd på statsbidrag, har samarbetat med förskola, skola och fritid- och kultur kring olika stödinsatser.

IFO vuxen har hanterat samma ärendeinflöde som tidigare medan placeringar på institution för missbruk har ökat under verksamhetsåret.

Hela IFO har arbetat med implementering av metoder och arbetssätt för att på ett mer kvalitetsinriktat sätt följa upp verksamhetens resultat kopplat direkt till de individer som får stöd och hjälp av socialtjänsten. I detta arbete ingår ett väl fungerande ledningssystem och utvecklingen av individbaserat systematisk utvärdering av socialtjänstens insatser.

Arbete och vuxenutbildning

Ny verksamhetschef tillträdde 1 januari 2022.

Mycket arbete har ägnats åt att förbereda för och sedan sjösätta nya organisationen som trädde i kraft första april där arbetsmarknadsenheten, försörjningsstöd och vuxenutbildningen slogs samman till ett verksamhetsområde och vuxenutbildningen bytte förvaltning.

Antal hushåll som uppbär försörjningsstöd har minskat och extra glädjande är att antal hushåll som har barn har minskat. Bättre planeringar men också bättre arbetsmarknad bedöms vara skälen till framgången.

SFI har effektiviserats och för de studerande som även uppbär försörjningsstöd har samarbetet tagit fart med planeringshandläggare. Projektet "Vägar framåt" för ungdomar upp till 25 år har avslutats med mycket gott resultat. Gällande flykting och integration har det varit ett lågt inflöde av anvisade till kommunen. Budget- och skuldrådgiv-

ningen har haft högt tryck under året som gått, framför allt för de som önskar skuldsanering.

Central administration

Färdtjänst- och riksfärdtjänstresorna har ännu inte kommit upp i samma nivåer som före pandemin. Från och med 1 april så utför Arboga Kungsörs kommuns dödsbohandläggning. Ett nytt beslutsstöds system, Hypergene har implementerats. När det gäller handläggningen av "enkla" faderskap så har de minskat i antal med anledning av att faderskapet kan bekräftas via Bank-id. En av handläggarna ingår i en arbetsgrupp som arbetar med att utforma en ny hemsida, arboga.se.

Måluppfyllelse

Socialnämnden har tre mål: nöjda medborgare, medarbetare som trivs och känner sig värdefulla och en arbetsplats att vara stolt över. Dessa tre mål är i hög grad uppfyllt. Varje mål har ett antal mätningar och verksamheterna har satt ett antal aktiviteter till dessa.

Nöjda medborgare (tydlig information, professionellt bemötande och professionella insatser)

Här är det sju olika mätningar. Medborgarna har varit nöjda. De brukarenkäter som gjorts har visats på ett mycket gott resultat. Arbetet med att ge tydlig information, att ha professionellt bemötande och ge professionella insatser pågår kontinuerligt. Antal hushåll med försörjningsstöd har minskat dock var målet att nå längre. Mätningen av antal vårdare som besökt en person i hemtjänst har inte uppnåtts. Orsaken har varit en ansträngd situation med mycket sjukfrånvaro där vikarier har tillsatts för att klara uppdraget.

Medarbetare som trivs och känner sig värdefulla (god kommunikation, delaktiga medarbetare, glädje på jobbet)

Här är det tre mätningar. Medarbetarnas delaktighet och inflytande samt antal medarbetare som gått upp till heltid har uppnåtts men mätningen minskad sjukfrånvaro uppnåddes inte. Många olika aktiviteter har gjorts under året för medarbetarna och utvecklingsfrågor har diskuterats fortlöpande. Resultatet från pulsmätningarna har varit bra.

En arbetsplats att vara stolt över (ansvarfulla medarbetare, utvecklingsinriktad, budget i balans)

Inom förvaltningen finns många ansvarsfulla medarbetare som uttryckt att de har ett viktigt arbete. Här är det två mätningar där en av dem är budget i balans, vilket uppnåtts. Den andra mätningen handlar om energianvändning i lokalerna där målet inte riktigt uppnåtts.

Ekonomi

Socialnämnden gör ett positivt resultat på 448 tkr. Inom vård och omsorg gör hemtjänsten ett underskott och det är framför allt personalkostnader. Under första delen av året var det också ett antal tomma platser på särskilt boende vilket genererade i att verksamheten inte fick intäkter i form av hyra för dessa lägenheter.

Verksamheten för funktionsstöd gjorde ett överskott. En orsak har varit mycket sjukfrånvaro som ej ersatts med annan personal. Utifrån digitalisering har verksamheten också gjort en del investeringar.

Underskottet på Individ- och familjeomsorgen beror framför allt på ökningen av familjehemsplaceringar av barn och unga. 2021 placerades 29 barn i jämförelse med 38 placeringar under 2022. Av dessa placeringar var 6 barn placerade via konsultföretag vilket leder till en stor ökning av kostnaderna. En annan orsak är ökningen av beroendepaceringar av vuxna i missbruksvård. Kostnader för ensamkommande barn har varit lägre än beräknat då alla placerade är i egna familjehem och verksamheten inte behövt använda konsultföretag för placeringar.

Färdtjänst och riksfärdtjänsten gör ett överskott.

Framtid

Prioritering under 2023 är att utveckla Arbogas framtida hemtjänst och att inrätta ett hemtagningsteam.

Inom vård och omsorg kommer förutsättningar skapas för ett hållbart ledarskap och att stärka medarbetarskapet. Arbetet med att alla ska arbeta på toppen av sin kompetens fortsätter.

Uppdraget gällande demensvård kommer utvecklas och tydliggöras. Förebyggande vård och omsorg samt ett rehabiliterande förhållningssätt kommer också utvecklas.

Verksamheten för funktionsstöd

Förutom att en ny gruppboende enligt LSS ska byggas, ses det över var kommunen har mark för att bygga ett SoL/LSS boende för personer med psykisk ohälsa. Målet med det boendet är att ta hem de externa placeringar som finns samt tillgodose kommande behov.

Individ- och familjeomsorg

Förbereda inför den nya kommande socialtjänstlagen där det trycks hårt på förebyggande insatser. Ett mål är att göra insatserna från socialtjänsten mer lättillgängliga och föreslår därför fler icke-behovsprövade insatser. Detta kan innebära att mer resurser behövs för att bygga ut öppen-

vården för att kunna svara upp på nya lagkrav att socialtjänsten ska kunna erbjuda fler stödinsatser.

Antal orosanmälningarna inom IFO har ökat sedan flera år tillbaka. Verksamheten måste fortsätta att utvecklas för att kunna ta emot de vuxna, barn och familjer som är i behov av socialtjänstens insatser. Ett arbete pågår att effektivisera insatserna så att beviljad insats blir rätt insats och där utfallet blir att familjer och enskilda klarar sin livsföring utan inblandning av socialtjänsten.

Arbete och vuxenutbildning

Arbetsmarknadsenheten, AME, kommer utveckla en lågtröskelverksamhet utöver samtliga skarpa uppdrag som pågår. För de som inte bedöms ha någon arbetsförmåga erbjuds hjälp vidare mot sjukersättning. Av uppdragen som utförs ska vissa modifieras. Jobbcenter och praktiksamordning kommer utvecklas och breddas. "SMAIL" ska implementeras som en hjälp att säkerställa rätt arbetssätt för individer till egen försörjning.

Tvätteriet som bedrivs av AME kommer flyttas då nuvarande byggnad ska rivas. Bulleråtgärder fortsätter på AME.

ESF-projektet för unga upp till 29 år med fokus på arbete, benämnt "Destination Jobb" kommer att starta upp under våren.

Central administration

Under vintern kommer det nya verksamhetssystemet Life care att implementeras. Detta kommer att innebära nya arbetssätt och utveckling gällande avgiftshandläggningen. Arbetet med den nya hemsidan arboga.se kommer att vara klart till februari 2023.

Utvecklingen av det nya stödsystemet Hypergene kommer att fortsätta under 2023.

Rådhuset i Arboga AB (koncern)

Fakta	2022	2021	2020
Nettoomsättning tkr	294 420	231 004	124 043
Årets resultat tkr	4 663	26 415	6 249
Investeringar tkr	83 524	39 269	187 681
Soliditet, procent	5,4	5,4	4,1
Balansomslutning tkr	1 228 601	1 258 030	1 018 354
Antal anställda	129	107	13

Uppdrag

Under våren 2021 beslutades det att genomföra en koncernombildning och bilda en "äkta" koncern. Efter ombildningen är Rådhuset i Arboga AB moderbolag till dotterbolagen Arboga Bostäder AB, Kommunfastigheter i Arboga AB, Arboga Kommunalteknik AB samt Arboga Vatten och Avlopp AB. Bolagen är helägda av Arboga kommun.

Arbogabostäder AB är ett allmännyttigt bostadsbolag. Kommunfastigheter i Arboga AB äger och förvaltar fastigheter för kommunal verksamhet.

Arboga Kommunalteknik AB ska inom kommunen förvalta och bedriva drift av kommunens mark- och infrastruktur. Bolaget ansvarar också för utredning, projektering och utförande av investerings- och exploateringsprojekt på uppdrag av kommunen. Vidare ska bolaget utföra drift och projekt av övriga kommunala bolags markinnehav och anläggningar enligt beställning. Bolaget ska delta i och vid behov driva och hantera ärenden som berör medborgarfrågor och frågor på förbunds-, regional- och nationell nivå avseende bolagets verksamheter. Bolaget ansvarar även för att tillaga, distribuera och servera måltider till kommunens verksamheter och att utföra lokalvård till kommunens och bolagens lokaler.

Arboga Vatten och Avlopp AB ska inom kommunen producera och distribuera dricksvatten, omhändertaga och rena avloppsvatten och dagvatten och annan därmed förenlig verksamhet. Dricksvatten levereras också till Valskog i Kungsörs kommun.

Väsentliga händelser under året

Arbogabostäder AB

Bolaget äger 240 st lägenheter, varav 10 st i Götunda och 10st i Medåker.

Rådande omständigheter i Europa har aktualiserat både översyn av skyddsrum i fastighetsbeståndet. Efter genomgång av skyddsrummen ska en underhålls- och investeringsplan tas fram. Bolaget har varit drabbat av onormalt många vattenskador under första halvåret, vilket påver-

kat underhållsbudgeten negativt. Behovet av energieffektivisering på grund av skenande energipriser har påskyndat vad som prioriteras i underhållsplanen. Större projekt: fönster på Borgaregatan och kommer att påbörja byte av ytterdörrar och fönster på Ringvägen. Alla lägenhetsdörrar på Biet byts ut till säkerhetsdörrar.

Kommunfastigheter i Arboga AB

Rådande omständigheter i Europa har aktualiserat både översyn av skyddsrum i fastighetsbeståndet samt behovet av energieffektivisering på grund av skenande energipriser. Efter genomgång av skyddsrum kommer en underhålls- och investeringsplan att tas fram för skyddsrummen i fastighetsbeståndet.

Bolaget har under första delen av 2022 förvärvat två fastigheter från Arboga kommun samt en fastighet via den privata marknaden. En ny förskola för Regnbågen är färdig. Inflyttning skedde 1 oktober. En stor vattenskada har inträffat i Sturehallen. Projekt ny grundskola i Arboga amt de utredningar kring skola som har pågått under första halva har haft stort fokus för verksamheten.

Arboga Kommunalteknik AB

Bolaget har under året utökat produktionsverksamheten i och med en verksamhetsövergång där kommunens kostavdelning överförts från kommunstyrelseförvaltningen till Arboga Kommunalteknik AB.

Pandemin som har pågått sedan 2020 påverkade också bolagets verksamheter i början av 2022. När pandemins restriktioner lättades och konsekvenserna av pandemin lindrades kom mycket att handla om det oroliga världsläget till följd av Rysslands invasion av Ukraina i februari. Bolagets samtliga verksamhetsområden har på ett eller annat sätt påverkats av världsläget med kraftigt höjda världsmarknadspriser och leveransproblem inom vissa områden som samhällsbyggnadssektorn. Bolaget har också påverkats av kraftiga höjningar av drivmedel och livsmedel vilket direkt påverkar driftresultatet.

Bolaget har under året arbetat med de investerings- och exploateringsprojekt som antagits i strategisk- och ekonomisk plan samt driftuppdrag enligt avtal med Arboga kommun. Arboga Kommunalteknik AB har även utfört drift- och underhåll samt investeringsprojekt åt Arboga vatten och avlopp AB enligt utförandeavtal.

- Storgatan med byte av VA-ledningar och ny gätubeläggning
- Etableringsområde Sätra Nordväst
- Renovering av vägbank och bro Västerleden
- Renovering av Södra spåret

- Verksamhetsövergång av kostavdelningen
- Skolmåltider på Sveriges topp tio-lista
- Översyn av skyddsrum
- Regnbågens nya förskola
- Projektering ny grundskola
- Beläggningsunderhåll enligt plan
- Fiberinstallationer
- Trafiksäkerhetsåtgärder

Projektavdelningen: Stort fokus har legat på att driva kommunens större pågående investerings- och exploateringsprojekt samt planera och projektera framtida projekt. I och med osäkra leveranstider på vissa material har även projektplaneringen varit besvärligare och lett till snabba omprioriteringar i projekten.

Driftavdelningen: Många av avdelningens driftuppdrag är årstidsstyrda. Årets första månader handlar om att hålla gator, gång- och cykelvägar och gångbanor fria från snö och halka. När våren närmar sig övergår mera av uppdragen till att ta hand om allt sandningsflis som lagts ut under vintern, för att sedan övergå till gräsklippning och skötsel av anläggningar och parker. Under hösten och vintern är skogsskötsel och röjningar i skogen pågående och det kombineras med fortsatt renovering av bänkar och pausbord. Efter sommaren startade bytet av belysningen på södra elljusspåret, breddning av befintligt spår och att lägga nytt underlag. Detta arbete fortsätter våren 2023.

Akuta och beredskapsuppdrag, lagning av cirka 25 vattenläckor, bytt cirka 18 ventiler och installerat 6 nya och reparerat 4 äldre serviser har genomförts. Ett omfattande årsöverskridande arbete är pågående Storgatan med byte av VA-ledningar och ny stenbeläggning. Uppdragen vid Storgatan vilket kommer att pågå fram till 2024. Arboga vatten och avlopp AB kommer fortsatt att vara en stor uppdragsgivare under 2023.

Driftenheten, har under året arbetat med uppdrag att renovera 5 lekplatser, kontinuerligt med fiberutbyggnaden där projektavdelningen är beställare.

Verkstad- och serviceenheten, har under året arbetat vidare med ordinarie uppdrag. Enhetens 4 äldre hjullastare, lastbil och flera övriga fordon i maskinpark har behövt mycket kostsamma reparationer vilket tagit en stor del av det ekonomiska utrymmet i driftbudgeten. Enheten kommer under våren 2023 att börja installera elektroniska körjournaler i samtliga kommunala fordon vid däckbyte eller serviceåtgärder.

För lokalvården har det varit ett omfattande arbete att under året arbeta fram nya städavtal. Entreprenören utför trappstädningen i alla Ar-

boga bostäders hyresfastigheter med start i oktober. För framtiden finns en planering att trappstädningen ska arbetas in i den ordinarie verksamhet med start längre fram under 2023.

Kostenheten: Stort fokus har under året legat på att förbereda och genomföra övergången till Arboga Kommunalteknik AB. Året har präglats av återkommande långa perioder av hög frånvaro i medarbetargruppen. Det har medfört att mycket utvecklingsarbete fått stå tillbaka och att all kraft istället lagts på att bibehålla kvalitet och leverans i den dagliga produktionen, "en dag i taget". Färre portioner än enligt grundbeställning från förvaltningarna har producerats. Jämfört med föregående år har dock antalet producerade portioner till socialförvaltningen ökat med 12,8 % och antalet producerade portioner till barn- och utbildning har ökat med 4,7 %. Arbetet med framtagande av en livsmedelsförsörjningsplan har påbörjats. Med anledning av stor frånvaro under hösten har vi inte hunnit göra planen färdig.

Fastighetsenheten: Rådande omständigheter i Europa har aktualiserat både översyn av skyddsrum i fastighetsbeståndet samt behovet av energieffektivisering på grund av skenande energipriser. Efter genomgång av skyddsrum kommer en underhålls- och investeringsplan tas fram för skyddsrummen i fastighetsbeståndet. Projekt Ny grundskola i Arboga samt de utredningar kring skola som har pågått under årets första halva har haft stort fokus för verksamheten. Nya Regnbågen är slutbesiktad och klar för inflyttning 1/10.

Arboga Vatten och Avlopp AB

Pandemin med folkhälsomyndighetens och regeringens riktlinjer har följt bolaget i över två år och har påverkat arbetssätt och rutiner. När pandemin gick mot sitt slut invaderade Ryssland Ukraina och bolaget hamnade i en helt annan kris, där man på kort sikt kan se ökade kostnader för drivmedel, kemikalier och el. På längre sikt måste vi förbereda oss på att det kan bli brist på varor och tjänster. Säkerhet är ett arbete som pågår hela tiden, omvärlden påverkar oss och behovet av kris- och säkerhetsfrågor är stort. Nya lagar, riktlinjer, föreskrifter och en omvärld i förändring sätter organisationen på prov. Där-för har ett förslag till samverkan med Kungsör arbetats fram och beslut tagits att gå vidare med projektet.

Produktionen vid Arboga och Lungers vattenverk har fungerat bra med få störningar. Nu kan visas resultatet av investeringar i ledningsnätet och de läcksökningar som utförts. Arbetet med Hjälmarens vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter pågår med målsättning att ha ett färdigt förslag för beslut 2022. 2022 var ett år med

något mindre nederbörd än 2021, vilket avspeglas i inkommande mängd avloppsvatten.

Renovering av ledningsnätet pågår, Svenskt vatten rekommenderar en renoveringstakt av dricksvattenledningsnätet på 0,7 procent. Under delåret har cirka 360 meter dricksvattenledning renoverats vilket motsvarar en renoveringstakt på cirka 0,2 procent. Några viktiga ledningsrenoveringar under året är Norra Långgatan och Storgatan

Under 2022 rapporterades 2 driftstörningar till Länsstyrelsen gällande olja i Arboga avloppsreningsverk. I december fick vi ett haveri på den ena inloppskruven på Arboga avloppsreningsverk, provisoriska pumpar installerades i januari 2023 på grund av höga flöden i väntan på åtgärd.

Arboga avloppsreningsverk. Rötkammaren vid avloppsreningsverket är i stort behov av renovering, arbetet med projektering av ombyggnad och renovering av rötkammaren pågår. Arbetet med installationen av ny slamavvattnare vid Arboga avloppsreningsverk är klar och slutbesiktad. Renoveringen av bassängblock 2 är klar och besiktad.

Måluppfyllelse

Arbogabostäder AB

Bolaget har 4 mål och en mätning per mål. tre är delvis uppfyllda och ett mål är uppfyllt.

Kommunfastigheter i Arboga AB

Bolaget har 4 mål och 1 mätning per mål. Tre mål är uppfyllda och ett mål är delvis uppfyllt.

Arboga Kommunalteknik AB

Bolaget har 6 mål och 11 mätning, minst en mätning per mål. Tre mål är uppfyllda och tre mål är delvis uppfyllt.

Arboga Kommunalteknik AB

Bolaget har 7 mål och 11 mätning, minst en mätning per mål. Ett mål är uppfyllt och sex mål är delvis uppfyllt (fyra är väldigt nära målvärdet).

Ekonomi

Arbogabostäder AB

Arbogabostäder AB har ett budgeterat resultat på 0,3 miljoner kronor och helårsprognosen var -1 miljon kronor i delåret på grund av oförutsedda reparations- och underhållskostnader. Årets resultat blev -0,1 miljoner kronor. Nettoomsättningen är 18,4 miljoner kronor och soliditeten är 52 procent.

Kommunfastigheter i Arboga AB

Kommunfastigheter i Arboga AB har ett budgeterat överskott på 3,1 miljoner kronor och helårsprognosen var 2,9 miljoner kronor i delåret. Oförutsedda kostnader är orsaken till budgetavvikelse.

sen. Årets resultat blev 3,8 miljoner kronor. Den grova skadegörelsen i Sturehallen påverkar ekonomi eftersom bolaget får avdrag för ersättningen på ytskikten från försäkringsbolaget. Nedlagd tid, uttorkning och hyresbortfall kompensera av försäkringsbolaget. Nettoomsättningen är 119,5 miljoner kronor och soliditeten är 9 procent.

Arboga Kommunalteknik AB

Arboga Kommunalteknik AB har ett noll resultat i budget och helårsprognosen var 1 miljon kronor i delåret beroende i huvudsak på vakanta tjänster. Årets resultat blev 0,5 miljoner kronor. Nettoomsättningen är 163,4 miljoner kronor och soliditeten är 11 procent.

Arboga Vatten och Avlopp AB

Arboga Vatten och Avlopp AB har ett budgeterat nollresultat och en helårsprognos var 0,3 miljoner kronor i delåret. Årets resultat blev 56 tusen kronor. Nettoomsättningen är 31,1 miljoner kronor.

Rådhuskoncernen investeringar

Investeringar inom Rådhuskoncernen är bland annat ny förskola Hällbacken, ny grundskola, renovering Ekbacksbadet, förstudie äldreplatser, fönsterbyte Ugglan och renovering av vattenledningsnätet.

Framtid

Arbogabostäder AB

Efterfrågan på bostäder är fortfarande stor och bolaget räknar med att den låga vakansgraden kommer bestå under en längre tid.

Arboga bostäder AB fortsätter sin långsiktiga satsning på underhållsåtgärder, energieffektivisering och åtgärder för ökad kundtillfredsställelse. Under nästkommande år ska bolaget genomföra en hyresgästundersökning för att se vilka åtgärder som behövs för att nå ökad kundtillfredsställelse. Arboga bostäder AB ser över möjligheterna till nybyggnationer av lägenheter.

Kommunfastigheter i Arboga AB

Kommunfastigheter i Arboga AB fortsätter sin satsning på underhållsåtgärder, energieffektivisering och, i samarbete med bolagets kunder, utveckla och förädla bolagets fastighetsbestånd. Planering för nybyggnationer samt ombyggnationer pågår ihop med kommunens lokalutredning.

Arboga Kommunalteknik AB

Arboga kommunaltekniks ambition är att utvecklas inom kommunkoncernen tillsammans med kommunens övriga bolag och förvaltningar. Kortsiktigt innebär det att bolaget ska organiseras med de resurser som är nödvändiga för att klara upp-

dragen gentemot kommunen och kommunens-
övriga bolag.

Inför 2023 finns stora utmaningar avseende de ekonomiska förutsättningarna kopplat till världsläge, prisökningar, räntehöjningar samt ökade pensionskostnader. Den största uppenbara riskfaktorn inom bolaget är resurskapaciteten och anpassningen av resurser utifrån uppdragen. I och med ökade krav vid bland annat inköp- och upphandling, redovisning och uppföljning av bolagets verksamhetsområden är behovet av kompetenta medarbetare avgörande för att möta framtida krav.

Eventuella omprioriteringar eller ändrade politiska beslut som medför att investerings- eller exploateringsprojekt flyttas i tid eller utgår kan få en negativ effekt på bolagets framtida resultat.

Arboga Vatten och Avlopp AB

Arboga Vatten och Avlopp AB deltar årligen i Svenskt vattens "hållbarhetsindex" där man kan seatt precis som andra små VA organisationer i Sverige står vi inför stora utmaningar i framtiden. Därför är beslutet att bilda ett driftbolag tillsammans med Kungsör välkommet för att få möjlighet att utveckla en mer hållbar och uthållig organisation.

Övergripande mål är underhåll av de allmänna anläggningarna och att möta de klimatutmaningar som vi står inför vilket kommer medföra ökade kostnader och höjd Va-taxa.

Sturestadens Fastighets AB (koncern)

Fakta	2022	2021	2020
Nettoomsättning tkr	91 504	85 064	85 686
Årets resultat tkr	20 064	25 515	24 967
Investeringar tkr	38 623	97 039	10 401
Soliditet, procent	19,2	17,6	16,9
Balansomslutning tkr	821 727	813 392	740 273
Antal anställda	3	3	3

Uppdrag

Tillsammans med Byggnadsfirman Lund AB äger kommunen Sturestadens Fastighets AB. Sturestadens Fastighets AB äger dotterbolagen Marieborgs Lagerfastigheter i Arboga AB, Norra Skogen i Arboga Fastighets AB, Seniorbostäder i Arboga AB samt Groggården Fastigheter i Arboga AB.

Sturestadens Fastighets AB bildades år 1991 och ägs till 50 procent av Arboga kommun och till 50 procent av Byggnadsfirman Lund AB. Bolaget äger och förvaltar fastigheter inom Arboga kommun för kommunikationsändamål och företagstableringar samt idkar därmed förenlig verksamhet. Bolaget ska aktivt medverka till utvecklingen av Arboga kommun som attraktiv och efterfrågad etableringsort genom att vara ett strategiskt verktyg inom fastighetsområdet. Bolaget äger både kommersiella fastigheter och bostadsfastigheter.

Marieborgs Lagerfastigheter i Arboga AB ska äga och förvalta lagerfastigheter inom Arboga kommun, bedriva uthyrning av entreprenadmaskiner och lagerutrustning samt inventarier såsom kontorsutrustning och datorer samt idka därmed förenlig verksamhet. Bolaget startade 2007 och äger lagerfastigheten Harren 3 som hyrs av Fortifikationsverket. Fastighetens uthyrningsbara yta uppgår till 46 800 kvadratmeter.

Norra Skogen Fastighets AB, som startade år 2011, ska äga och förvalta fastigheter och därmed förenlig verksamhet. Bolaget äger fastigheten Norra skogen 1:149.

Seniorbostäder i Arboga AB ska äga och tillhandahålla seniorbostäder inom Arboga kommun samt utveckla kommunen som en attraktiv och efterfrågad bostadsort genom pris- och kvalitetsvarierat utbud av bostäder. Bolaget startade verksamheten år 2005 och äger 24 bostäder i fastighet-

en Örtagården samt 28 lägenheter på Ljungdahlsbacken. Kommunen äger marken vid Örtagården som har upplåtits med tomträtt. I slutet av 2019 bildades ett nytt bolag, Groggården Fastigheter i Arboga AB.

Väsentliga händelser under året

Byggnationen i kvarteret Groggården 3, 40 stycken moderna hyreslägenheter i centrum av Arboga och som ansluter till Arbogas historiska miljö blev klart för inflyttning i slutet av året.

Sprinklerutbyggnad genomförs på Marieborg.

Bolaget har särskilt beaktat hur effekterna av COVID-19 utbrottet påverkar/kan komma att påverka framtida utveckling och/eller beaktat risker som kan påverka den finansiella rapporteringen framåt. Bolaget kommer under kommande verksamhetsår att noga följa utvecklingen och agera därefter.

Ekonomi

Det budgeterade resultatet år 2022 för koncernen Sturestadens Fastighets AB uppgår till 18,2 miljoner kronor och helårsprognosen var 12,1 miljoner kronor i delåret. Avvikelsen beror på nedskrivningar, ökade räntekostnader och reservation. Det är främst Marieborgs Lagerfastigheter i Arboga AB som bidrar till vinsten i koncernen.

Årets resultat blev 20,1 miljoner kronor. Nettoomsättningen är 91,5 miljoner kronor. Soliditeten är 19,1 procent.

Framtid

Bostadsbeståndet är fullt uthyrt och efterfrågan är hög och det förutspås ingen markant ändring där. Lokalbeståndet är till största del uthyrd även om marknaden är svårare att förutse och mer föränderlig, bolaget har dock flera nya hyresgäster som det pågår förhandlingar med.

Företagets största risker är ränterisker, risker för kreditförluster samt risker för fastighetsskador. Dessa möts genom efterlevnad av finanspolicy, systematisk kreditbedömning samt fullvärdesförsäkring av fastighetsbeståndet. Risker för fastighetsskador arbetar företaget kontinuerligt mot med olika verktyg, där Fastighetsplan och digitala larm som tidigare kan upptäcka brister, är två av de effektivaste skydden.

Västra Mälardalens Kommunalförbund

Fakta	2022	2021	2020
Omsättning tkr	125 503	108 955	147 923
Årets resultat tkr	5 296	1 579	278
Investeringar tkr	34 896	34 542	29 025
Soliditet, procent	9,0	5,0	3,2
Balansomslutning tkr	112 412	112 412	127 187
Antal årsarbetare	80,0	74,6	98,5

Uppdrag

Västra Mälardalens kommunalförbund (VMKF) bildades och sammanfördes med räddningstjänstförbundet 2006 för att samordna ett flertal olikartade uppgifter i ett och samma förbund. Under 2012 blev även Surahammars kommun medlem i förbundet. Mellan 2004 - 2020 bedrev kommunerna Köping-Arboga-Kungsör gemensam räddningstjänst i samverkansformen kommunalförbund. Från och med 2021 verksamheten övergått till Räddningstjänsten Mälardalen (RTMD).

VMKF administration ansvarar för att ge service och tjänster inom flertalet verksamhetsområden till fyra kommuner, dess bolag och förbund. I förbundet finns IT, löner, telefoni, upphandling, säkerhetssamordning, krisberedskap, parkeringstillstånd och bostadsanpassning. Verksamheten har utökats under de senaste åren med bland annat säkerhetssamordnare och förvaltning av ett antal kommungemensamma system. Skinnskatteberg kommun anslöt sig till bostadsanpassning under 2020. Uppdraget kan jämföras med en kommun i storleksordningen av knappa 60 000 invånare. Under de senaste åren har uppdragets volym ökat samt även dess komplexitet. Flertalet av tjänsterna kräver olika former av specialistkompetens och det förväntas att förbundet som stödorganisation ska leverera tjänster med god kvalitet och hög servicenivå. Ökad styrning och samordning av kommunernas och bolagens tjänster via VMKF bidrar till effektiviseringar, samsyn och ökad kvalitet. Förbundet vill vara en bra samarbetspart till medlemskommunerna och dess bolag.

Väsentliga händelser under året

Från och med årsskiftet 20/21 tillhör räddningstjänsten ett annat kommunalförbund, Räddningstjänsten Mälardalen.

Ny leverantör av IT-utrustning sedan 1 januari.

Ett omfattande arbete med att säkra upp IT-miljön på grund av rådande världsläge pågår och har prioriterats bland annat så har en ny brandvägg installerats.

Under våren infördes digital signering i anställningsguiden och ett digitalt personalarkiv, även initiering av avslut av anställning. Inskanning av befintliga pappersakter pågår till det digitala arkivet cirka 3000 inskannade akter per 30/6.

VMKF's Säkerhetssamordnare utsågs under våren till Säkerhetsskyddschef och beredskapssamordnaren till biträdande. Det är ett ökat behov av stödinsatser inom säkerhetsområdet. Utbildningar kring väpnat våld i skolmiljö har genomförts vid flera tillfällen både i Arboga och Kungsör.

Beredskapssamordnaren har deltagit i stabsarbete under både pandemin och under flyktingvågen från Ukraina. Beredskapssamordnaren har även deltagit och representerat kommunerna i olika länsgrupper med anledning av kriget i Ukraina.

Införande av kostupphandlingsverksamhet för kommunerna är påbörjad samtidigt som avvecklingsaktiviteter och övertagandeplanering kopplat till KÖL-samverkan är fortsatt pågående.

Under april månad inleddes ett GDPR-arbete på VMKF. Arbetet syftar till att implementera ett systematiskt dataskyddsarbete och sedan lägga grunden för ett fortsatt förvaltningsarbete.

Under våren har VMKF tillsammans med kommunerna arbetat med områden kopplat till den översyn som KPMG gjorde för ett antal år sedan. Arbetet mynnade ut i en slutrapport som har beslutats om i KAK-kommunerna. Översynen och slutrapporten bottnar i VMKF's uppdrag, ledning och styrning, tjänster, kvalitet och service.

En utredning om associationsform är gjord med hjälp av jurist på SKR (Sveriges kommuner och regioner) som påvisar att kommunalförbund är den mest lämpligaste associationsformen för VMKF.

Ny förbundsordning har tagits fram och beslutats under hösten i respektive kommun. Ett förtydligande har gjorts kring vilka tjänster som är obligatoriska respektive frivilliga. Den nya förbundsordningen gäller från och med 2023. Surahamm-

mars kommunfullmäktige fattat inriktningsbeslut om att bli fullvärdiga medlemmar i VMKF.

Rekrytering av förbundschef färdigställdes under våren och from 1 juni tillträdde VMKF's dåvarande ekonomi- och kvalitetschef som förbunds-
chef.

Gemensamma projekt tillsammans med medlemskommunerna:

Etapp 1 av mjuk infrastruktur (datalager) är påbörjad och rekrytering inför etapp 2 av E-tjänsteutvecklare är genomförd. Planering för etapp 3 (E-arkiv) pågår.

Digitalt beslutsstödsystem (BI) implementeras inom VMKF och KAK. Ekonomi, personal och verksamhetsdelarna är leveransgodkända. Internkontroll kommer gemensamt att implementeras under hösten. Utrullning till chefer i kommunerna sker i olika takt och är upp till varje organisation.

Införande av digital signering i anställningsguiden och ett digitalt personalarkiv pågår. Påbörjat inskanning av befintliga pappers akter till det digitala arkivet.

Förstudie inom E-handel och inköpsorganisation slutfördes under februari månad och resulterade i att en mängd fördelar lyftes fram med att implementera ett E-handelssystem. Marknadsinventering av E-handel pågår av Upphandlingsenheten.

Skolsystem implementerat och klart för KAK-kommunerna, dock kvarstår leveransgodkännande på grund av försening. Från och med årsskiftet 20/21 tillhör räddningstjänsten ett annat kommunalförbund, Räddningstjänsten Mälardalen och förberedelse pågår för att tillhandahålla lönetjänster, IT och telefoni med uppstart i oktober.

Ett antal projekt pågår inom VMKF och även tillsammans med medlemskommunerna bland annat; förstudie inom e-handel och inköpsorganisation, digitalt beslutsstödsystem (BI), Digitalisering av anställningsprocess och personalarkiv samt projekt för avveckling av skanningsverksamheten. En förstudie för fortsatt hantering av en gemensam plattform för digitalisering av tjänster är avslutad.

En ny telefonlösning och växel lanserades under mars 2021. Intern telefoni övergår till "telefoni som tjänst" och större delen av telefoni blev mobil.

Upphandling av modernt ärendehanteringssystem är påbörjad.

VMKF har haft en del vakanta tjänster under våren samt att pandemin haft en viss påverkan på kvalitet och service samt på medarbetarnas arbetsbelastning men tjänsterna är nu tillsatta.

Ekonomi

Helårsprognosen var i delåret 2 400 tkr. Den främsta orsaken till det positiva resultatet är vakanta tjänster och försenade leveranser. VMKF's resultat uppgår till 5 296tkr för 2022.

Framtid

Att fortsätta att växa och bli stadigare som förbund är av vikt samt att bidra till att medlemskommunerna får kostnadseffektiva lösningar. Surahammar lämnar i praktiken över sin löneadministration från och med 2023 till förbundet. Ett försatt arbete med en övergång kommer ske under våren.

Det finns ett glapp mellan medlemskommunernas förväntningar på VMKF och vad förbundet har förmåga att leverera. VMKF behöver därmed stärka kvaliteten och servicen.

Efterfrågan av gemensamma samarbeten kommuner sinsemellan förväntas att öka. Medlemskommunerna och VMKF behöver aktivt visa vilka möjligheter och samordningsvinster som kan uppnås. Ytterligare en utmaning handlar om digitaliseringen och den automatiserade utvecklingen. För att möta den demografiska utmaningen är det också avgörande att utnyttja digitaliseringen där det kan bidra till effektivitet och/eller ökad kvalitet.

Rekryteringen har inom vissa specialisttjänster varit en stor utmaning. Konkurrensen om arbetskraften ökar bland annat till följd av stora pensionsavgångar. För att trygga kompetensförsörjningen kommer arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare fortgå. Kompetensförsörjningsplan kommer att arbetas fram och att ännu mer möjliggöra distansarbete.

Västra Mälardalens Myndighetsförbund

Fakta	2022	2021	2020
Omsättning tkr	17 063	15 838	14 163
Årets resultat tkr	270	308	406
Investeringar tkr	489	163	190
Soliditet, procent	48,4	50,4	59,8
Balansomslutning tkr	6 750	6 566	5 691
Antal tillsvidareanställda	20	19	19

Uppdrag

Västra Mälardalens Myndighetsförbund (VMMF) är ett kommunalförbund för Arboga och Kungsörs kommuner som bildades den 1 januari 2011. Förbundets uppgifter är att fullgöra kommunernas uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt byggnadsväsendet. Förbundet ansvarar också för kommunernas energirådgivning.

Uppdraget är formulerat i ett reglemente och en förbundsordning som innebär myndighetsutövning inom miljöbalken, livsmedelslagen, strålskyddslagen, tobak och liknande produkter, alkohollagen (folköl), lagen om sprängämnesprekursorer, tillsyn enligt lagen om receptfria läkemedel samt myndighetsutövning inom plan- och bygglagen (utom de delar som avser planläggning). Under året har förbundets uppdrag utökats med tillsynsansvar för ny lag om tobaksfria nikotinprodukter som infördes den 1 augusti 2022.

Förbundets ansvar för den så kallade "trängseltillsyn" som infördes under pandemin för att förhindra smitta av covid-19 på restauranger och serveringsställen upphörde att gälla den 31 mars 2022.

Väsentliga händelser under året

Covid-19: Förbundet har successivt återgått till mer normal verksamhet. Tillsynsbesök genomförs återigen på plats men vissa möten genomförs fortsättningsvis även digitalt. Personalen har fortsatt möjlighet att arbeta på distans.

Trängseltillsyn: Förbundet har haft ansvaret för den så kallade "trängseltillsynen" som infördes under pandemin för att förhindra smitta av covid-19 på restauranger och serveringsställen. Lagen upphörde att gälla den 31 mars 2022.

Digitalisering: Förbundet har jobbat aktivt med digitaliseringsprocessen och införandet av e-tjänster. Den nya e-tjänsten *Minut Bygg* för bygglovsärenden lanserades under våren. E-tjänsten

digitaliserar all kommunikation och hantering av ärenden och återkoppling sker automatiskt och ger löpande information i det pågående ärendet. Av de bygglovsansökningar som har inkommit under perioden har 49% inkommit via e-tjänsten. Ett handläggarstöd i form av visuell styrning har införts.

På miljö- och hälsoskyddsområdet har e-tjänsten *Minut Miljö* utökats med fler tjänster. Av de miljö- och hälsoskyddsärenden som har inkommit har 30 % inkommit via e-tjänster. Den tjänsten som nyttjas mest är e-tjänsten för att registrera/ändra livsmedelsanläggning.

Kvalitetsarbete och servicemätningar: Förbundet deltar genom medlemskommunerna i SBA:s (Stockholm Business Alliance) kundundersökning (NKI) och Svenskt Näringslivs företagsundersökning. Mätningarnas resultat tyder på ett stabilt företagsklimat. Den egna mätningen av hur förbundet lever upp till sina kännetecken (tillgänglighet, bemötande, tydlighet i beslut och handläggningstid). Målgruppen är de som fått tillsyn/kontroll, bygglov/tillstånd och riktar sig till både företag och privatpersoner. Förbundet har som mål att medelvärdet ska vara högre än 3,9. Resultatet från årets enkät visar på en nöjdhetsgrad på 4,3 av 5,0 möjliga vilket bedöms som ett högt resultat. Nöjdhetsgraden ligger på en liknande nivå som tidigare år.

Brottsförebyggande samverkansarbete: För att stävja osund konkurrens inom verksamhetsområdet samarbetar förbundet med medlemskommunernas säkerhetssamordnare och Polismyndigheten. Ett par gemensamma tillsynsbesök har genomförts.

Bygglov: Bygglovenhetens arbete har främst varit inriktat på handläggning av de ansökningar/anmälningar som inkommit. Totalt har 335 nya bygglovsärenden startats under året vilket är något lägre än 2021. Av de ärenden som inkommit har 68 % initierats av privatpersoner. De större ärenden som har handlagts under perioden är två industribyggnader. De ökade elpriserna har medfört att antalet anmälningar om installation av eldstäder har ökat. Handläggningstiderna har klarats bra och i samtliga ärenden har lagkravet vad gäller handläggningstid uppfyllts. De bygglov som har beviljats under perioden har resultat

rat i att det tillkommit 31 nya bostäder i Arboga (varav fyra fritidshus).

Tillsyn: Totalt har 45 nya anmälningsärenden inkommit under perioden gällande otillåtna byggnationer och ovårdade fastigheter.

Miljö- och hälsoskyddsenheten: Miljö- och hälsoskyddsenhetens arbete har främst varit inriktat på planerad och händelsestyrd tillsyn vilket är enhetens kärnverksamhet. Alla verksamheter med årlig tillsynsavgift har fått tillsyn utförd vilket gör att förbundet inte har någon kontrollskuld vid ingången till 2023. Förbundets mål med den planerade tillsynen har uppfyllts till 100 %. Under året har miljö- och hälsoskyddsenhetens uppdrag utökats med tillsynsansvar för ny lag om tobaksfria nikotinprodukter som infördes den 1 augusti 2022. Arbetet med enskilda avlopp har efter flera års intensivt arbete gått in i en mer jämn fas.

Utifrån krav i lagstiftningen har förbundet en skyldighet att anmäla misstanke om brott till åklagare/polis och besluta om miljösanktionsavgift vid vissa överträdelser. Under perioden har sex anmälningar gällande misstanke om brott gjorts inom området miljöskydd. Tio beslut om miljösanktionsavgifter har tagits. Det har gällt ej inlämnade årsrapporter för köldmedieanläggningar och inrättande av enskilt avlopp utan tillstånd Information om nya avfallsregler har skickats ut till miljöfarliga verksamheter och hälsoskyddsverksamheter.

Enskilda avlopp: Ett arbete med tillsyn av minireningsverk har påbörjats under perioden. Syftet med tillsynen är att kontrollera funktionen samt efterlevnad av lämnat tillstånd och dess villkor. Inspektioner av "gröna avlopp" har startats upp.

Energi- och klimatrådgivning: Köping, Arboga, Kungsör och Fagersta kommuner samverkar kring energi- och klimatrådgivningen (EKR) och finansieras av statligt bidrag. Rådgivningen sköts av Energikontoret i Eskilstuna. Totalt har 75 energirådgivningar genomförts under perioden via telefon, e-post och personligt möte. Rådgivningarna har ökat under 2022 och den största anledningen är de höga elpriserna. Av dem som kontaktade energirådgivningen var majoriteten privatpersoner.

Måluppfyllelse

Den samlade måluppfyllelsen avseende förbundets verksamhetsmål är att fem av åtta verksamhetsmål har uppfyllts helt och att tre mål delvis har uppfyllts. Förbundet finansiella mål har delvis uppfyllts. Årets resultat har varit positivt och det budgeterade resultatet med 1% av kommunbidraget har nåtts. Bedömning görs att förbundet delvis uppfyller riktlinjerna för en god ekonomisk hushållning.

Ekonomi

Prognosen vid delåret var ett negativt resultat med en avvikelse mot budget med 889 tkr varav 89 tkr är budgeterat resultat motsvarande 1 % av kommunbidraget. För verksamhetsåret 2022 redovisas ett överskott på 270 tkr. Det positiva resultatet beror främst på att prognostiserade pensionskostnader blev lägre. Även lägre semesterlöneskuld samt intäktsränta bidrar till överskottet. Förbundet har sedan bildandet 2011 redovisat positiva resultat och har därmed haft möjlighet att bygga upp en god ekonomi.

Framtid

Fokus kommer att läggas på kärnverksamheten och det uppdrag förbundet har med ansvar för myndighetsutövning inom miljö- och hälsoskydd och bygglov.

Prognos görs att konjunkturen kommer att påverka byggandet och att antalet bygglovsärenden kommer att minska och gå tillbaka till liknande nivå som innan pandemin. Arbetet med tillsyn enligt plan- och bygglagen har varit nedprioriterat och en tillsynsplan för att fastställa resursbehov behöver arbetas fram.

Livsmedelsverket arbetar med att ta fram en ny riskklassningsmodell och vid utgången av 2023 ska alla kontrollmyndigheter ha beslutat om ny riskklassningsmodell och ny taxa.

Utvecklingsarbetet kring digitaliseringsprocessen kommer fortsatt vara prioriterat med en ambition att alla processer ska bli helt digitala. Fler e-tjänster, e-arkiv och handläggarstöd med visuell styrning kommer att innebära ökad tillgänglighet och service för medborgare och före-tag samtidigt som effektivare arbetssätt kan uppnås.

Mål och uppdrag bedöms inte förändras dramatiskt men hur de centrala myndigheternas förändringar kommer att påverka behovet av resurser framöver är idag oklart.

INVESTERINGSREDOVISNING

Belopp i tkr	Årets investeringar			Totalutgift*		
	Budget 2022	Nettoutgift 2022	Avvikelse 2022	Total budget	Ack.utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	85 828	49 554	36 273			
-varav markförvärv	10 000	2 452	7 548			
-varav samhällsbyggnadsenheten	1 150	168	982			
-varav övrigt KS	1 165	463	702			
-varav fritidsanläggningar	4 800	3 079	1 721			
-varav fiber	5 500	3 231	2 269			
-varav gator, vägar, broar, lekplatser och GC-vägar	42 953	28 414	14 538	25 500	9 570	15 930
-varav trafik, trygghet och tillgänglighet	960	935	25			
-varav övrig infrastruktur	1 500	1	1 499			
-varav exploatering	17 800	10 811	6 989	36 488	41 015	- 4 527
Barn- och utbildningsnämnd	2 850	2 389	461			
-varav inventarier	2 850	2 389	461			
Fritids- och kulturnämnd	1 630	647	983			
-varav konst	1 000	129	871			
-varav inventarier	630	518	112			
Socialnämnd	3 000	1 957	1 043			
-varav inventarier	3 000	1 957	1 001			
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	93 308	54 547	38 761			

*Totalutgift avser fleråriga projekts totala budget samt totalt ackumulerade utfall med avvikelse, för projekt som inte är fleråriga redovisas årets utfall samt årsbudget o avvikelse. År 2022 redovisas Storgatan samt expl. Projekt Södra brattberget samt Sätra NV som fleråriga totalutgift.

Varav pågående projekt:

Belopp i tkr	Pågående investeringar			
	Budget tom 2022	Nettoutgift tom 2022	Varav årets investering	Avvikelse tom 2022
Kommunstyrelsen	8 850	3 374	3 202	5 476
-varav gator o vägar, Eljusspår söder	4 500	2 818	2 818	1 682
-varav gator o vägar, Nytorget	1 000	216	216	784
-varav samhällsbyggnadsenhet, GIS	350	168	168	182
-varav exploatering, Krakaborg etapp 3	3 000	172	0	2 828
Fritid och Kulturnämnden	1 100	153	153	947
-varav konstnärlig utsmyckning nybyggnation	1 000	129	129	871
-varav Ekbacksbadet inventarier	100	24	24	76
Socialnämnden	1 000	797	797	203
-varav Verksamhetssystem inventarier	1 000	797	797	203
SUMMA PÅGÅENDE PROJEKT:	10 950	4 324	4 152	6 626

Kommentarer investeringar

En investering definieras som ett inköp som är avsett att innehas stadigvarande i kommunen och som har en ekonomisk livslängd på minst tre år samt överstiger ett prisbasbelopp exklusive moms (48 300 kronor år 2022).

Kommunfullmäktige beslutar om investeringsramar på investeringsområde eller projektnivå till kommunstyrelsen och nämnderna. För inventarier, maskiner och fordon fördelas totala ramar till kommunstyrelsen och nämnderna. Kommunstyrelsen beslutar om omfördelning mellan investeringsområde respektive investeringsprojekt inom den totala investeringsramen. När det gäller inventarier, maskiner och fordon har ansvarig nämnd rätt att besluta om omfördelning. Nämnderna har ett genomförande- och uppföljningsansvar för investeringar.

Investeringarna i kommunen visar en nettoutgift på 54 547 tkr jämfört med budgeterade 93 308 tkr, vilket innebär en avvikelse på 38 761 tkr.

Nettoinvesteringarna i koncernen uppgår till 212,0 miljoner kronor fördelat på kommunen 54,5, Rådhuset i Arboga AB 83,5 Sturestaden Fastighets AB 38,6 Västra Mälardalens Kommunalförbund 34,9 och Västra Mälardalen Myndighetsförbund 0,5 miljoner kronor. Investeringarna i koncernen med hänsyn tagen till kommunens ägarandel uppgår till 161,8 miljoner kronor.

Kommunstyrelsen

Investeringarna visar en nettoutgift på 49 555 tkr jämfört med budgeterade 85 828 tkr, vilket innebär en avvikelse på 36 273 tkr. Orsaker till överskottet är i huvudsak tidsförskjutningar i genomförande inom fiber, exploatering och Storgatan samt få utgifter för markförvärv. Ett budgetöverskridande har skett i exploateringsområde Sätra Nordväst med 1 812 tkr då väsentligt mer åtgärder krävs p.g.a. markförhållanden. Förutom detta projekt har utrustning till KF sal mikrofoner, projektor och voteringsystem samt kostdatasystemet blivit dyrare än budgeterat.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämndens investeringar uppgick under året till 2 389 tkr vilket var 461 tkr lägre än budgeterat. Den största investeringen avser förskolans verksamheter och avser investering av eldrivna solskydd. Inköp och installation av solskydden var planerade under 2022, men beställning och planerad leverans drog ut på tiden på grund av projektering och förberedelser för installation. Investeringen planeras genomföras under första delen av 2023.

Övriga investeringar inom grundskola och gymnasium genomförda enligt plan.

Fritids- och kulturnämnden

Fritids- och kulturnämnden visar en nettoutgift på 647 tkr jämfört med budgeterade 1 630 tkr, vilket innebär en avvikelse på 983 tkr. När det gäller investeringar i ljud, bild och annan teknik har inte investeringarna genomförts med anledning av det pågående arbetet med överflyttning av anläggningsansvaret. För konstnärlig utsmyckning så tog det tid innan upphandlingen påbörjades utifrån arbetsbelastningen hos upphandlingsenheten. Upphandlingen görs sedan i flera steg. Innan årsskiftet skrevs avtal för genomförande av den konstnärliga utsmyckningen. När det gäller kulturskolans investeringar så har upprustning av orkestersalen samt ny (begagnad) flygel genomförts. För Ekbacksbadet har växterna i bassänghallen bytts ut.

Socialnämnden

Socialnämndens investeringar uppgick till 1 957 tkr vilket var 1 043 tkr lägre än budgeterat. Överskottet beror på införande av verksamhetssystem till äldreomsorgen. Införandet pågår men är ännu inte helt slutfört. Möbler inom vård och omsorg samt bullersaneringsåtgärder på arbetsmarknadsenheten är slutförda och budgeterade medel är förbrukade. Digitalisering pågår kontinuerlig i verksamheten och kvarvarande medel uppgår till 766 tkr. Det som under 2022 inte blev klart är inskaffande av digitala medicinskåp i kommunens äldreboenden och gruppboendestäder. Det är påbörjat en upphandling men den är ännu inte avslutad. Kontorsutrustning till nya jobbcenter på högskolecentrum är färdig investerat och kvarvarande medel är 75 tkr.

REVISIONSBERÄTTELSE – NY 2022

BILDER FRÅN VERKSAMHETSÅRET

*Bara en halvtimme från Örebro, Västerås och Eskilstuna ligger Arboga.
En inspirerande plats som präglas av vacker miljö, kreativitet och engagemang.
I Arboga finns ett stort utbud av fritids- och kulturaktiviteter, en inspirerande
boendemiljö och både tid och utrymme att förverkliga idéer.
Så ge plats för inspiration. Välkommen till Arboga.*

*Läs mer om Arbogas varumärke – Arboga plats för inspiration på
www.arboga.se*

ARBOGA
PLATS FÖR INSPIRATION